Tampella TÄNÄÄN

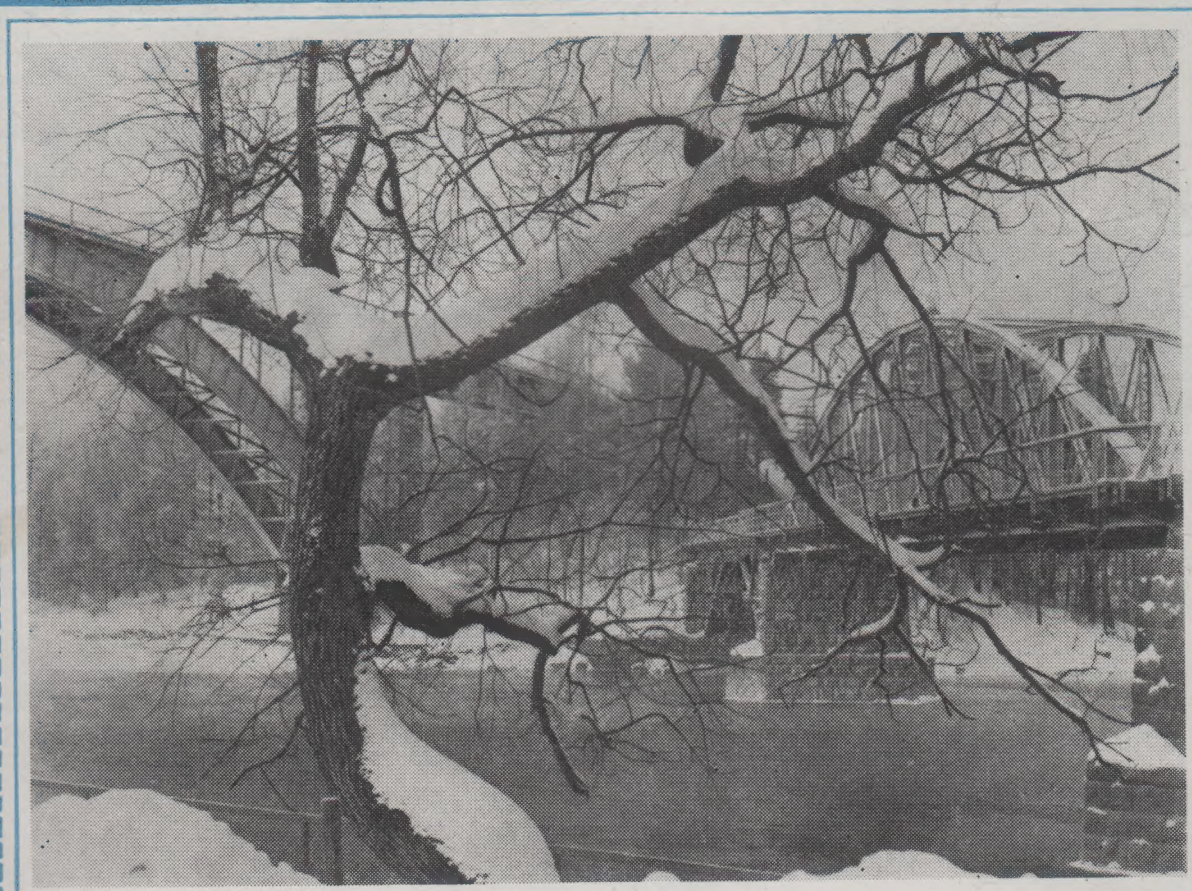

N:o 1—2 1961

Oletko mukana

RETKEILYHIIHDOSSA?

Hiihtokohteet ovat seuraavat:

OLKINUORAN talo Niihamajärven rannalla, jonne merkitään latu Teiskontien itäpäästä.

KORVEN talo Toivion eteläpuolella, jonne merkitään latu Toiviosta, Karjalantien länsipäästä, sekä entiset kohteet:

JÄNISLAHDEN pumppuasema Lielahdessa ja

KUUSELAN talo Kaukajärven eteläpuolella.

HUOM.! Kilpailuissa otetaan huomioon yksi (1) käynti päivässä ja keskimäärin enintään neljä (4) käyntiä viikossa mihin kohteeseen hyvänsä.

Naiset, miehet ja tampellalaisten perheenjäsenet (tässä sarjassa myös saukkolalaiset) kilpailevat eri sarjoissa.

PALKINNOT:

Tampellalaisille täyden käyneille erikoispalkinnot. Osanottajain lukumäärästä riippuen jaetaan huomattava määrä muita palkintoja.

Edelläolevien lisäksi arvotaan:

1) neljä edestakaista matkaa Lapin tuntureille, 2) neljä lentomatkaa Tampereen yläpuolella.

Arvonta ja palkintojen jako keväällä myöhemmin ilmoitettavassa tilaisuudessa.

Kansikuva: Talvinen näkymä Heinolan silloista.

Tampella TÄNÄÄN

N:o 1—2 JULKAISIJA: TAMPELLA-YHTYMÄ 1961

TOIMITUSKUNTA: Päätoimittaja: fil. maist. A. TIENARI

PÄÄKONTTORI: konttoripäällikkö B. Enderlein ja neiti Sylvi Solin

PELLAVATEHDAS: dipl.ins. A. Vikkula, työnjoht. O. Heinonen ja neiti Eeva Tarkka

KONEPAJA: ins. P. Autero, konttoristi Irja Arevuo ja tark. E. Österman

LAPINNIEMI: konttoripääll. O. Näsi, ins. E. Pöllänen ja sos. virk. M. Malminen

INKEROINEN: sosiaalipäällikkö A. V. Videnoja

Tampella Tänään-lehdelle kirjoittanut johtaja dipl.ins E. af Hällström

Ammattikoulutus konepajan avainkysymyksiä

Taloudelliselta kannalta vuosi 1960 oli erittäin hyvä — kenties menestyksellisin, jonka olemme kokeneet maassamme. Nousu teollisuuden tuotannossa oli noin 12 % ja täystyöllisyys vallitsi.

Vallinnut korkeasuhdanne vaikutti suotuisasti myöskin Tampellan konepajan toimintaan. Kehitys oli viime vuoden aikana huomattava. Suuria investointeja on tehty laajennusten, uudistusten ja konehankintojen muodossa. Liikevaihto saavutti ennätysnumeroita ja erittäin suuria toimituksia on loppuun suoritettu sekä kotimaisille että ulkomaisille asiakkaille.

Konepajan tuotanto-ohjelmassa on viime aikoina tapahtunut verrattain huomattavia muutoksia. Vuosien aikana on ohjelmaan kuuluvien tuoteryhmien välillä painopiste usein siirtynyt ryhmältä toiselle. Yleinen piirre on nykyään, että puunjalostusteollisuuden teollisuuskoneiden merkitys tuotannossamme yhä enemmän kasvaa. Toinen huomattava seikka on, että viime vuosien aikana kehitys on nimenomaan puunjalostusteollisuuden koneiden alalla vienyt yhä suurempiin yksikköihin. Näin ollen käsittää ohjelmamme nykyään jopa kokonaisten tehdaslaitosten suunnitteluun sekä niihin kuuluvien täydellisten koneistojen toimitukset. Tämä asettaa luonnollisesti yhä kasvavia vaatimuksia suunnittelijoihin ja yleensä koko konepajan henkilökuntaan.

Toimitusohjelmassamme on kallioporakoneet verrattain uusi tuote. Vaativan ja aikaavievän kokeilutyön tuloksena k.o. tuote on nykyään kansainvälisesti tunnetulla tasolla ja kilpailee onnistuneesti vanhojen maailman merkkien kanssa tällä alalla. Suomessa Tampellan kallioporakone hallitsee nykyään markkinoita ja on odotettavissa, että tämän artikkelin myynti

vastaisuudessa tulee lisääntymään sekä kotieettä ulkomaan markkinoilla.

Korkeasuhdanne ja täystyöllisyys tuo mukanaan myöskin vaikeasti hoidettavia ongelmia. Huomattavin näistä on ehkä ammattityövoimakysymys, sillä kasvanut teollisuustuotanto koko maassamme on kaikkialla lisännyt eri asteisen teknillisen ammattityövoiman tarvetta.

On myöskin otettava huomioon, että metallialan nuoremman ammattimiehen koulutus valtioneuvoston antamien ohjeiden mukaan kestää 3—4 vuotta, joten kuormituksen heilahtelujen hoito tuottaa vaikeuksia. Käytännössä voidaan kuormituksen huippuja jossain määrin keventää ylityöllä mutta jatkuvaa työvoiman puutetta sillä ei korvata. Ammattimiestilanteen helpottamiseksi on konepajamme viime syksynä saanut luvan muuttaa entisen oppilasosastonsa valtion valvonnassa olevaksi ammattikouluksi — "konepajakouluksi" — jossa ammattimieskoulutusta voidaan entisestään laajentaa ja monipuolistaa.

Korkeasuhdanne on myötävaikuttanut maamme konepajojen laajentumiseen siinä määrin, että toimitukset kotimaahan parhaassa tapauksessa peittää vain osan konepajojemme kapasiteetista. Rajoitetut kotimaan markkinat aiheuttavat siis sen, että huomattava osa tuotteistamme on vietävä ulkomaille. Viime vuosien aikana onkin jatkuvasti yli puolet konepajamme tuotteista sijoitettu kotimaan ulkopuolelle.

Sotakorvaustoimitusten päätyttyä meillä oli tilaisuus jatkaa toimituksia Neuvostoliittoon vapaan viennin muodossa ja Neuvostoliitto on siitä lähtien ollut tärkein ulkolainen ostomaamme. Myöskin tällä hetkellä toimitukset Neuvostoliittoon muodostavat suurimman osan viennistämme. On kuitenkin todettava, että viennin suhteen ulkomaan myyntimme viimeisten 10-vuoden aikana suuresti on muuttunut. Vientimme länsimaihin on tänä aikana kasvamistaan kasvanut. Näin ollen on esim. Ruotsi useampien vuosien aikana ollut toisella sijalla vientiluettelossamme. Vientimme monipuolisuutta todistaa se seikka, että nykyään myyntimme ulkomaille suuntautuu pariin kymmeneen eri maahan. Uusista tulokkaista voidaan mainita sellaiset maat kuin Brasilia, Venetsuela, Etelä-Afrikka, Turkki ja Kiina.

Maailman markkinoilla kilpailu yhä enemmän kiristyy. Näin ollen tuotteittemme on oltava sekä laadultaan että hinnaltaan täysin kilpailukykyisiä vastaavien parhaitten ulkolaisten tuotteiden rinnalla. Tähän meillä on kaikki edellytykset jos vain jokainen konepajalainen omalla työsarallaan tekee parhaansa.

Joskin lähin tulevaisuus on turvattu ja täystyöllisyys taattu, on kuitenkin epäselvää millaisiksi seuraavat vuodet tulevat muodostumaan. Tämä on suuresti riippuvainen maailman kehityksestä. Suhdannekuva Yhdysvalloissa näyttää epävakaiselta, mutta suuria takaiskuja epäedullisine vaikutuksineen mm. meillä tuskin on vielä odotettavissa.

On todettava, että konepajamme kehitys, niinkuin yleensä Suomen teollisuuden voimakas nousu, on tapahtunut siitä huolimatta, että valtiovaltamme suhtautumisessa maamme teolliseen toimintaan olisi paljon toivomisen varaa. Voin viitata sellaisiin kohtiin kuin erittäin raskas verotus, epäedulliset poistomääräykset, säännöstelyn vielä osittainen voimassaolo, erittäin epäkäytännöllinen liikevaihtoverolaki, Suomen markan epävakavuus sekä tehokkaan rahoitus- ja vientiavun puuttuminen.

Hyvien aikojen jatkumisen edellytyksenä on, että taloudellinen politiikka hoidetaan asiallisella tavalla ja että teollisuuden elintärkeitä kysymyksiä kohtaan osoitetaan tähänastista suurempaa ymmärtämystä. Pitkällä tähtäimellä on Suomen liittyminen EFTA:an edellytys maamme taloudelliselle edistymiselle.

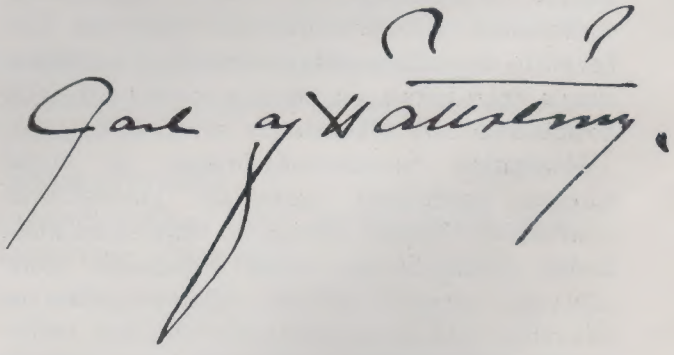

EI LIIAN VAKAVASTI

Kerrotaan, että sodan aikana muutamaan ministeriöön saapui henkilö, joka koetti innolla vakuuttaa, miten hänen keksintönsä ainoastaan saattaa pelastaa kansan perikadosta.

— Te olette kuitenkin unohtanut kuudennen ohjeen, vastasi ministeri.

Vieras hämmentyi. Kuudennen ohjeen, hän ajatteli. Ettei ministeri vain tarkoittaisi kuudetta...? Vieras sanoi hyvästi ja poistui kysymättä, miten kuudes ohje kuului. Sen sijaan ministeriön kansliapäällikkö tiedusteli sitä.

— Älä ota itseäsi liian vakavasti, vastasi ministeri.

— Se on todellakin erinomainen ohje. Ovatko muutkin ohjeet yhtä hyviä, tiedusteli kansliapäällikkö edelleen.

— Eivät aivan yhtä hyviä. Niitä nimittäin ei tarvita ollenkaan, kun tätä kuudetta vain noudatetaan.

Ihminen, älä ota itseäsi liian vakavasti!
Kun tunnet, että Sinua on loukattu,
kun olet sairastunut,
kun rakastettusi on Sinut hylännyt,
kun itse olet nolannut itsesi perin pohjin,
älä ota itseäsi liian vakavasti. Vuoden kuluttua olet jo toista mieltä.

Silti on asioita, jotka on otettava vakavasti, mutta itseesi suhtaudu paljon nöyremmin. Se on kuudes ohje. Jos sen jaksat täyttää, tuskin muuta ohjetta tarvitsetkaan.

* * *

ATEISTIN YKSINPUHELU

Näin sanoen, tunnen Sinut kieltäväni.

A. M.

Täyden päivätyön suorittaneita siirtynyt eläkkeelle

Konepajalta jäi 31. 12. 60 eläkkeelle seuraavat virkailijat: insinöörit F. J. Kanerva ja G. Zimmer, ekonomi Toni von Hertzen, teknikko N. Olski sekä urakkahinnoittelija J. Aro.

Juhlallisessa tilaisuudessa jakoi johtaja af Hällström eläkekirjat sekä kiitti Tampellan puolesta asianomaisia pitkästä ja ansiokkaasta palveluksesta. Tilaisuudessa puhuivat myös eläkkeelle jäävien esimiehet konttoripäällikkö Henriksson, toinen teknillinen johtaja Bäckström ja turpiiniosaston johtaja Keskinen.

Insinööri Kanerva on tullut Tampellan palvelukseen jo v. 1915 ja on hän ollut opiskeluaikaansa lukuunottamatta yhtämittaa Tampellan palveluksessa erilaisissa tehtävissä. Aluksi hän oli sorvarina, sitten suunnittelijana ja asennusinsinöörinä sekä viimeiset kaksi vuosikymmentä toimistoinsinöörinä.

Vaikka ins. Kanerva onkin henkeen ja vereen turpiinimies, on hän varsinkin uransa alkupuolella hoitanut monia muitakin vaativia erikoistehtäviä, joista mainittakoon Tampellan vanhemman suuren karusellisorvin suunnittelu. Turpiinialan huomattavimmista aikaansaannoksista mainittakoon monien muiden joukossa Vuoksen suurvoimalaitosten, Imatran, Enson ja Rouhialan asennustöiden johtaminen ja koekäytöt.

Joutuessaan runsaasti matkustamaan on ins. Kanerva oppinut tuntemaan käytännöllisesti katsoen kaikki Suomen voimayhtiöt ja -laitokset sekä niiden henkilökunnat toimitusjohtajasta päivystäjiin asti. Tästä tuntemuksesta on ollut korvaamatonta hyötyä huolto- ja korjauskysymysten hoidossa.

Olkoon kysymys uusien turpiinien suunnittelusta tai vanhojen korjauksesta, koekäytöstä tai teräsvalujen vastaanotosta, aina on ins. Kanervan monipuolista asiantuntemusta tarvittu, kun vaikeimpia probleemoja on ratkaistu. Nuoremmille insinööreille on hän aina jakanut auliisti neuvojaan.

Ekonomi Toni von Hertzen on tullut 1. 6. 16 Tampellan pääkonttorin ulkomaan kirjeenvaihtajaksi ja "translaattoriksi". Toimittuaan tasan neljännesvuosisadan siellä, siirtyi hän konepajan kauppakonttoriin vastaavanlaatuisiin tehtäviin.

Ahkerana ja palvelusalttiina on neiti von Hertzen suorittanut usein pitkänkin päivätyönsä esimerkillisen tunnollisesti. Voidaankin sanoa, että työ on ollut hänelle sekä elämäntehtävä että harrastus.

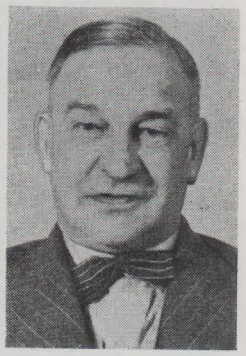

Insinööri Zimmer on tullut Tampellan palvelukseen v. 1915. Hän työskenteli ensin viilaajana siirtyen v. 1917 piirustuskonttoriin toimien yleisellä- ja vesiturpiiniosastolla. Piirustuskonttorista hän siirtyi myöhemmin järjestelyosastolle ja sieltä vihdoin urakkakonttoriin, jonka päälliköksi hänet nimitettiin v. 1934 ja jota tointa hän on hoitanut tähän saakka taitavasti ja asiantuntemuksella.

Urakka-asiain hoito on, kuten tiedämme, paitsi vaativaa, myös hermoja kysyvää, jatkuvaa neuvottelua ja kaupan hieromista. Niinpä voimmekin todeta, että hermot ovat hänellä täysin loppuun kuluneet, vai onko kukaan teistä nähnyt ins. Zimmerin viime vuosina hermostuneena.

Ins. Zimmerin toinen tärkeä elämäntyö konepajallamme on ollut ammattioppilaiden kasvatus. Kun oppisopimuslaki v. 1923 astui voimaan, on ins. Zimmer v:sta 1925 hoitanut oppisopimusasiat, sekä kun konepajan oppilasosasto perustettiin v. 1935, toiminut sen johtajana viime vuosiin saakka, ja on vieläkin oppilaiden arvostelulautakunnassa. Voimmekin sanoa, että konepajan ammattihenkilöiden pääosa on saanut ammattimieskoulutuksen ins. Zimmerin valvonnan ja ohjauksen alaisena.

Tekn. Olski tuli v. 1940 piirtäjäksi turpiiniosaston piirustuskonttoriin, toimien samalla Sotevan toimitusten ajan kielenkääntäjänä. V. 1952 hän siirtyi kauppakonttorin puolelle samoin piirtäjäksi ja kielenkääntäjäksi.

Tekn. Olski ei ole vielä sivuuttanut 60 vuoden ikärajaa, eikä siis kuulu tässä mielessä täysin palvelleiden joukkoon. Hän on valitettavasti näkökyvyn heikentymisen vuoksi ollut pakotettu pyytämään vapautusta tehtävistään.

Syntyään aunukselaisena omaa tekn. Olski miellyttävän, vilkkaan ja huumorintajuisen luonteen, joka on ollut hänelle eduksi hänen toimiessaan tärkeiden neuvottelujen tulkkina sekä seurustellessaan palvelusasioissa itäisen naapurimme edustajien kanssa.

KERTOMUS
Tampellan v:n 1960 sosiaalitoiminnasta

A. YLEISTÄ

Koko kertomusvuoden ajan ovat Tampellan Tampereen tehtaat käyneet täysin työviikoin, mikä on merkinnyt sitä edeltäneisiin vuosiin verrattuna huomattavasti parempaa työllisyystilannetta. Luonnollisesti tämä hyvä työtilanne omalta tärkeältä osaltaan on vaikuttanut erikoisesti taloudellista laatua olevaan sosiaalitoimintaan. Niinpä lukuisien tampellalaisten omakoti- ja asunto-osakelainojen sopimuksenmukainen hoito on ollut luonnollisesti varmempaa ja tehokkaampaa kuin vajaiden työviikkojen vallitessa. Niinikään kodin kunnostamiseen ja erilaiseen harrastustoimintaan on samasta syystä ollut paremmat taloudelliset edellytykset.

Asuntokysymys on edelleen sosiaalisen työkentän suurin ja vaikein probleema. Siitäkin huolimatta, että olemme perustaneet 1950-luvulla kolme kerrostaloyhtiötä lähes 400 asuntoa käsittävine rakennuksineen ja eri tavoin tukeneet useihin satoihin nousevien omakotitalojen rakentamista, on asuntojen kysyntä varsinkin konepajan henkilökunnan vaihtumisen ja myös lisääntymisen vuoksi entisestään kenties vielä kasvanut. Tästä syystä osastomme suunnitelmissa on jatkuvasti saada perustetuksi kerrostaloyhtiöitä. Niinpä vuosi sitten panimme alkuun Asunto-osakeyhtiö Lemminkäisenkatu 2:n perustamisen, mitä varten varasimme kaupungilta mainitun tontin ja, minkä yhtiön lukuun rakennettaisiin 42 asuntoa käsittävä 6-kerroksinen asuintalo. Valitettavasti emme vielä kertomusvuonna onnistuneet saamaan ns. Arava-lainaa, joten sen rakentaminen siirtyi tästä syystä ainakin vuodella.

Pääosiltaan sosiaalinen toimintamme perustuu edelleenkin omatoimisuuteen ja omavastuullisuuteen, mikä luo kestävimmän pohjan taloudellisen aseman lujittumiselle. Yhtiön johdon vankka taloudellinen ja henkinen tuki on tehnyt ratkaisevalla tavalla ne saavutukset mahdollisiksi, joita pyydämme kunnioittaen jälempänä esitellä.

Urakkahinnoitt. Aro tuli konepajallemme jo v. 1908. Työskenneltyään aluksi varasto-osastolla, tapaamme hänet v. 1911 mallipuuseppänä, v. 1916 palkanlaskijana ja v. 1934 lähtien urakkahinnoittelijana.

Aron toimialaan on kuulunut raskaan koneistustyön urakointi, (kuten: höylät, pistokoneet ja aarporat). Viime aikoina hän on hoitanut tarkkuutta vaativaa urakkakortistoa.

Luonteeltaan rauhallisena ja ystävällisenä hän on hyvin tullut toimeen vaikeassa tehtävässään.

Urakkahinnoittelija Aro kuuluu niiden harvinaisten joukkoon, joka on uskollisesti palvellut Tampellaa yli 50 vuotta.

B. TOIMINTA TAMPELLAN PALVELUKSESSA OLEVIEN TALOUDELLISEN ASEMAN PARANTAMISEKSI

1. Tampellan asuntotalot

Tampellan asuntotaloissa vaihtui haltija kertomusvuoden aikana 83 huoneistossa (v. 1959 yht. 81). Asukkaita oli näissä asunnoissa yhteensä 914 (896) miestä ja 1.049 (1.076) naista eli kaikkiaan 1963 (1970) henkeä lapset mukaan luettuina.

2. Tampellalaisten kerrostalotoiminta

Senjälkeen kun osastomme alulle panemat tampellalaisten kerrostalosuunnitelmat: Asunto Oy Kalevanlinna, Sammonkartano ja Liisanpuisto, jotka käsittävät yli 360 asuinhuoneistoa, oli onnellisesti saatu 1950-luvulla toteutetuiksi, on harrastus kerrostalotoimintaa kohtaan tampellalaisten keskuudessa näiden onnistuneiden suuryritysten jälkeen ja kenties niiden kannustamina entisestään huomattavasti kasvanut. Tästä on selvänä todistuksena se voimakas mielenkiinto, mikä tampellalaisilla on uutta suunniteltua kerrostaloyritystä, Lemminkäisenkatu 2, kohtaan. Ilmoittautuihan vuosi sitten tapahtuneen tiedustelun yhteydessä sanottuun yritykseen yli 250 halukasta, vaikka suunnitelma edellyttää vain yhtä 42 asuntoa käsittävää, 6-kerroksista kerrostaloa. Valitettavasti ponnisteluistamme huolimatta emme onnistuneet saamaan sanotun rak. yrityksen toteuttamista varten Arava-lainaa, joten sen toteuttaminen siirtyi odottamaan rahoituksen järjestymistä.

3. Omakotitoiminta

Päättyneellä vuosikymmenellä tampellalaisten omakotitoiminta on kasvavassa määrin suuntautunut 1940-luvun puolivälissä perustetuilta tampellalaisten omakotiyhdistysten alueilta muualle, osittain kaupungin alueelle ja osittain lähimaaseudulle. Kertomusvuonna on tämä kehitys edelleen jatkunut. Tampellalaisten rakentamia omakotitaloja on valmistunut asuttavaan kuntoon tai rakennustyöt pantu alkuun seuraavasti:

	v 1960 valm.	v 1960 aloit.	vv. 1946—60 valmistuneet
Tampellan omakotiyhdistysten ok. alueet ...	—	—	200
Muualla	21	5	608
Yhteensä	21	5	808

Näkymä Huolto r.y:n joulujuhlan yleisömereen

Tampellalaisten rakentamia omakotitaloja, joiden rahoitus- ym. asioissa olemme antaneet tukea, on valmistunut alla esiintyvät määrät, jakautuen Tampereen eri kaupungin osiin ja lähipitäjiin seuraavasti: Aitolahti 2, Hankkion alue 1, Ikuri 1, Kalkku 2, Kangasala 2, Kumpula (Aitolahti) 1, Leinola 1, Lamminpää 1, Lielahti 1, Moisio 1, Pirkkala 1, Pispala 1, Pohtola 1, Särkijärvi 1, Sääksjärvi 1, Takahuhti 1, Tottijärvi 1, Vatiala 2, ja Ylöjärvi 4 eli yhteensä 26.

4. Palstanviljelytoiminta

Viime kesänä oli kaupungilta vuokrattu palstanviljelysmaata 62 aaria (66), mikä oli jaettu 26 (27) viljelijän kesken.

5. Suojapukujen pesu

Suojapukuja jätettiin v:n 1960 aikana pestäväksi 1.882 kpl. (1.695). Pesun on suorittanut Ol. Voiman pesula.

6. Polttopuiden myynti

Polttopuita välitettiin sekä pitkinä että pilkottuina viime vuoden aikana 2.578 m³ (1.815 m³).

7. Tampellan Huolto r.y.

Tampellan Huolto r.y:n, jonka puheenjohtajana allekirjoittanut on edelleen toiminut (v:sta 1948 alkaen), työkentältä meillä on mahdollisuus esittää seuraavat numerotiedot, myös aikaisempien toimintavuosien numerolliset saavutukset huomioonottaen ja nykymarkoiksi muuntaen:

Avustukset:

Vuosi	Mk.	Av. perh.	perh.jäs.
1941—58	41.315.126:—	4.199	12.900
1959	2.929.159:—	413	1.408
1960	3.538.183:—	424	1.376
1941—60	47.782.468:—	5.036	15.684

Jäsenmaksu- ym. tulot:

Vuosi	Jäsenmaksut	Myyntitulot	Lahjoitukset
1941—58	29.117.909:—	17.627.034:—	9.449.738:—
1959	1.885.553:—	1.594.975:—	598.262:—
1960	2.099.408:—	1.610.979:—	834.845:—
1941—60	33.102.870:—	20.832.988:—	10.882.845:—

Vuosi	Yhteensä		
1941—58	56.194.681:—	—	—
1959	4.078.790:—	—	—
1960	4.545.232:—	—	—
1941—60	64.818.703:—	—	—

Kodinhoitaja palkattiin 33 (30) perheeseen 312 (280) päiväksi, mistä aiheutui kuluja 167.517:— (mk. 177.445:—).

"Sitä onnea" välähdys Huolto r.y:n lasten joulujuhlasta

Tampellan Huolto r.y:n johtokunnan kokoonpano v. 1960 oli seuraava:
Puheenjohtaja: fil. maisteri Artturi Tienari,
varapuheenjohtaja: tarkastaja Erkki Österman,
sihteeri ja rahastonhoit.: rva Hillevi Murtoniemi
ja terveyssisar: rva Kaija Murotie.

Muut johtokunnan jäsenet:

Pellavatehdas:

Hagman, Aune liik.kontt., Kaaja, Niilo rak., Kulmala, Toini kutomo, Mannila, Mielo puutyö, Nykänen, Väinö voimal., Rantanen, Aira kutomo, Tarkka, Eva valk., Tuominen, Artturi vyht., Villikka, Pauli esik. — Yhdysmiehet: Engström, Arnold maalaus-os., Heinonen, Oiva märkäkehruu, Helldan, Arvi korj.paja, Kauppila, Mauri voimal., Kortet, Vilho kiillot. ja kuivak., Salminen, Väinö häkilä, Salo, Eva vaihtok. ja varasto, Järvinen, Kalle liik.

Konepaja:

Erilä, Kalle IA, Ervesalo, Urho 7A, Kalves, Sakari E, Lehto Yrjö M, Marjamäki, Mikko 6A, Pohjalainen, Pekka V, Poikkilinja, Lauri G, Pyörtänö, Pentti aikatutkija, Vallisalo, Toivo palkk.kontt. — Yhdysmiehet: Anttila, Yrjö K. os., Ervesalo, Urho J.O.P.S.U, Koivunen Toivo 1—2 L, Lara, Mikko H-Messukylä, Lehtinen, Aimo G-Messukylä, Särkkä, Pekka I-os, Tiili, Emil TU, Välimäki, Viljo 3—4 L.

Lapinniemi:

Hauska, Elli kut., Lymi, Orvo viim., Pakkanen, Signe kut., Saarto, Eero kehr., Kuisma, Yrjö ulko-os. — Yhdysmiehet: Malm, Eva I kehr., Kuusela A. 2 kehr., Mäkinen, Toini 4 kehr., Hietaniemi, E. 5 kehr., Aho, Toini lankavärj., Kairisto, Lahja raitastenluoma, Rantakari, Helka niisihuone, Pussinen, Urho kappalekontt., Kangasmaa, Lauri paja.

Konepajan virk.:

Kuusivaara, Mauno turpiinin piir. kontt., Kalliolahti, Ilmari moott. os. piir.kontt., Mälkönen, Eero kattilan piir. kontt., Jokinen, Reino järjestelytoim.

8. Terveyssisaren toimintakertomus.

Terveyssisaren vastaanotot Tampellan Huolto r.y:n asioissa ovat olleet sosiaaliosastolla maanantaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina klo 11—12 ja tiistaina sekä torstaina klo 12.30—13.30. Lapinniemessä ovat vastaanottoajat olleet tiistaina ja torstaina klo 11—12 terv. sisaren vastaanottohuoneessa. Vastaanotoilla on Huolto r.y:n jäsenillä ollut tilaisuus keskustella vaikeuksistaan, jonka jälkeen on yhdessä neuvoteltu mahdollisista toimenpiteistä vaikeuksien voittamiseksi. Useimmiten on myös laadittu avustusanomuskaavake esitettäväksi Huolto r.y:n johtokunnan kokouksiin, jotka on pidetty 3 viikon väliajoin. Kokousten jälkeen on terveyssisar jakanut myönnetyt avustukset joko vastaanotoillaan tai kodeissa. Jouluksi on jaettu Tampellan Kukkasrahaston varoista myönnetyt avustukset leskille ja orvoille, samoin Alexandra Gastin testamenttivaroista myönnetyt avustukset Pellavatehtaan yksinäisille, sairaille naistyöntekijöille ja viety yhtiön myöntämä jouluraha Tampereen eri hoitolaitoksissa oleville Tampellan eläkevanhuksille. Vastaanottoaikoina ovat Huolto r.y:n jäsenet voineet tilata kodinhoitoapua sairaus- tai synnytystapauksissa. Kertomusvuonna palkattiin kodinhoitajia 33 perheeseen 312 päiväksi, mistä aiheutui kuluja 167.517:—.

Vastaanottoajan jälkeen on huolehdittu asiaankuuluvat toimistotehtävät kuten jäsenkortiston hoito, muutokset perhekortistoon, postitukset jne.

Terveyssisar on osallistunut Tampellan Huolto r.y:n johtokunnan ja Pellavatehtaan sekä konepaja avustuskassojen johtokunnan kokouksiin. Kotikäyntejä on suoritettu sairaslomalla olevien sairaskassan jäsenien luo tapauksissa, jolloin kyseessä on ollut kotona suoritettava hoitotoimenpide (pistos, sidevaihto jne.), pitkäaikainen sairasloma tai valvottu, että lääkärin antamia hoito-ohjeita on noudatettu. Vain 2 tapauksessa on jouduttu toteamaan väärinkäytöstä lääkärin antaman ohjeen ja myös avustuskassan sääntöjen suhteen.

Kotikäyntejä tehtiin kertomusvuonna 785. Em. lisäksi on kuukausittain tehty asiakäyntejä sosiaalilautakuntaan, S.P.R:n kotiaputoimistoon, postiin ja muutamissa tapauksissa on asioitu kirkkokansliassa, apteekissa, elintarvike- ja vaatetusliikkeissä.

Huhtikuussa järjestettiin tehtaillamme jälleen verenluovutustilaisuus. Erittäin mieluisaa on ollut todeta verenluovuttajien lukumäärän nousevan meillä vuosittain ollen kertomusvuonna 254 henkilöä.

9. Tampellan Kukkasrahaston tiliselostus v:lta 1960

Tulot:

Myyty adresseja:		
Tampella:		
65 kpl	29.900:—	
32 yhtiön adr.	32.000:—	61.900:—
Lapinniemi:		
15 kpl.		6.750:—
Postikortteja:		
Tampella 7 kpl.	350:—	
Lapinniemi 9 „	450:—	800:—
Kiitosilmoituksia 115 kpl.		11.350:—
Sekal. tuloja		1.649:—
Korko		76.056:—
		158.505:—
Jäännös ed. vuodelta ...		1.051.171:—
		1.209.676:—

Menot:

Myönnetty avustusta	
38 leskelle ja 17 orvolle	139.500:—
Jäännös seur. vuodelle	1.070.176:—
	1.209.676:—

10. Aleksandra Gastin rahaston tiliselostus

Tulot:

Jäännös ed. vuodelta	1.020.551:—
Korko	71.312:—
	1.091.863:—

Menot:

Myönnetty avustusta 22 yksinäiselle, varattomalle pellavatehtaan naistyöntekijälle à 3.000:—	66.000:—
Jäännös seur. vuodelle	1.025.863:—
	1.091.863:—

11. Tampellan sairaskassat

Kertomusvuoden aikana yhdenmukaistettiin konepajan avustuskassan säännöt pellavatehtaan avustuskassan vastaavien sääntöjen kanssa. Huomattavin muutos entisiin sääntöihin verrattuna oli se, että myös konepajan eläkeläiset tulivat nyt sairaskassan piiriin. Heillä on kassan jäseninä samat oikeudet ja velvollisuudet kuin muillakin kassan jäsenillä paitsi, että he eivät sairausajaltaan saa mitään sairaspäivärahaa, koska he saavat tältäkin ajalta eläkkeensä lyhentämättömänä. Saamiemme tietojen mukaan myös Lapinniemen avustuskassa suunnittelee vastaavanlaista sääntöjen tarkistusta.

12. Ompelukerho

Tampellan ompelukerho on toiminut entisessä laajuudessa viime vuoden aikana. Kerho kokoontuu juhlatalon yläkerhohuoneessa keskiviikkoisin klo 11—13 ja klo 18—20 sekä torstaisin klo 17—20. Kerhossa valmistetaan erilaisia pukimia sekä aikuisille että lapsille, joten perheenäideillekin kerhotyö on apuna vaatetuspulmissa. Toimintavuonna kerho on kokoontunut 82 kertaa ja osanottajia on ollut noin 830. Kerhoa on tunnetulla taidollaan ohjannut rva Anna Jyränmaa.

13. Tampellan sotainvaliidit

Tampellan palveluksessa olevien yli 25 %:n sotainvaliidien perheille järjestettiin entiseen tapaan viime kesänäkin mahdollisuus kahden viikon vapaaseen oleskeluun sotainvaliidien Tampereen paikallisosaston kesäkodissa Koivuniemessä. Tähän tarkoitukseen myönsi Tampellan johto mk. 75.000:— :n suuruisen määrärahan, millä summalla Tampellan Huolto r.y, niinikään otti osaa samaan tarkoitukseen. Näin pääsi 14 (9) sotainvaliidiperhettä, joissa oli 42 (33) alle 16 vuotiasta lasta, viettämään kesälomaansa kahden viikon ajaksi mainittuun kesäkotiin.

Tämän lisäksi on yksityisille sotainvaliideille annettu erilaista asioiden hoito- ym. tukea.

Edelleen järjestettiin entiseen tapaan ns. sotainvaliidiviikon keräys myös viime syksynä eri tehdasosastoilla ja antoi se tehtaittain seuraavansuuruisen tuloksen:

Pellavatehdas ...	mk	21.440:—	(17.650:—)
Konepaja	„	63.930:—	(58.035:—)
Lapinniemi	„	26.330:—	(34.505:—)
Yhteensä	mk	111.700:—	(110.190:—)

14. Sydämestä — sydämeen keräyksen tulos

Pellavatehdas	mk	23.030:—
Konepaja	„	44.990:—
Lapinniemi	„	25.295:—
Tampellan Huolto r.y.	„	10.000:—
Yhteensä	mk	103.315:—

Keräyksen yhteydessä liittyi Pohjois-Hämeen sydäntautiyhdistykseen 56 jäsentä, jotka maksoivat jäsenmaksua v:lle 1961 mk 16.800:—.

15. Tampereen kuntouttamislaitoksen hyväksi suoritetun keräyksen tulos

Pellavatehdas	mk	26.270:—	(50.045:—)
Konepaja	„	56.025:—	(80.280:—)
Lapinniemi	„	29.465:—	(39.680:—)
Yht.	mk	111.760:—	(180.005:—)

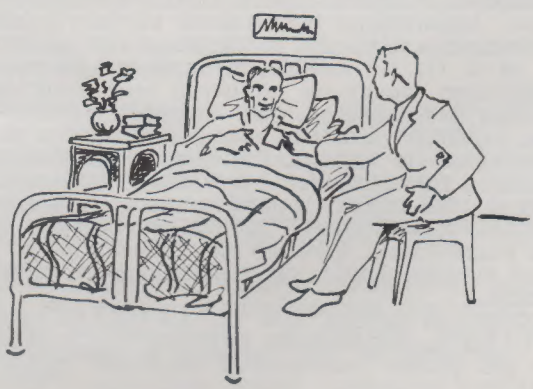

16. Tampellan eläkevanhukset

Viime keväänä maaliskuun 13 päivänä järjesti Tampellan Huolto r.y. yhdessä Tampellan musiikkiyhtymien kanssa kahvikonsertin, missä oli salin täydeltä Tampellan eläkeläisiä. Fil. maisteri A. Tienari piti tervehdyspuheen ja Tampellan kuorot ja orkesteri esittivät mieltymyksellä kuullun keväisen musiikkiohjelman.

Perinteelliseen tapaan järjestettiin jälleen Tampellan eläkevanhuksille ja siihen oikeutetuille leskille juhlasaliimme jouluaattona yhteinen jouluateria, jolle oli kerääntynyt 175 osanottajaa (190). Maisteri A. Tienarin tervehdyspuheen jälkeen soitti Tampellan orkesteri kapellimestari E. Bisterin johdolla joululauluja. Tuomiorovasti Oskar Paarma piti lämminhenkisen joulupuheen aiheenaan: joulukuusi kätkee itseensä uskon, toivon ja rakkauden. Tilaisuuden ohjelman päätti yhteisesti laulettu jouluvirsi.

Vanhusten jouluaterian yhteydessä järjestettiin juhlaruuan kuljetus ja tarjoilu Tampellan vartijoille ja voimalaitoksen päivystäjille.

Edelleen osastomme toimesta suoritettiin jälleen yhtiön johdon myöntämien joulupuiden jako eläkeläisille ja niiden saantiin oikeutetuille leskille.

Tampereen kunnalliskodissa hoidettavina oleville Tampellan eläkevanhuksille vietiin toimestamme yhtiön myöntämä jouluraha. Heille järjestettiin myös kuljetus em. jouluaterialle.

17. Huoltokonttori

Huoltokonttori on saanut v. 1957 tapahtuneen konekantansa uusimisen ja eräiden rationalisoimistoimenpiteiden ansiosta toimintansa huomattavasti nopeutumaan. Niinpä tilinpäätökset tarkistettuine tositteineen voitiin jakaa jäsenille jo tammikuun puolivälissä.

Huoltokonttori ei ole kertomusvuonna muuttanut säästökorkoaan, vaan on pitänyt sen entisen suuruisena eli 7 %:na, mikä on ollut myös lainauskorko.

Tarkastellessamme myönnetyistä lainoista laadittuja taulukkoja, niin toteamme, että valtaosa lainoista on kertomusvuodenkin aikana myönnetty omakotitalon rakentamiseen ja asunto-osakkeen ostoon. Mainittuihin tarkoituksiin käytettyjä lainoja myönnettiin näet yht. 47.780.000:— (51.471.000:—) eli 64 % (72 %) kaikista myönnetyistä lainoista.

Entiseen tapaan on jatkuvasti sekä henkilökohtaisissa keskusteluissa että Tampella Tänään-lehden palstoilla korostettu säästämisen suurta yhteiskunnallista ja kansantaloudellista merkitystä sosiaalisen turvallisuuden edistäjänä. Tämä valistustyö on ollut sitäkin luonnollisempaa, kun markan arvo ei ole päättyneenä vuonna suuremmassa määrin huonontunut. Edelleen on niinikään eri yhteyksissä korostettu tehtyjen lainasopimusten velvoittavuutta.

Koska on todettu, että ns. tavoitesäästäminen on nykyaikana suosituin säästämismuoto, on sen entistä yleisemmäksi saamiseen kiinnitetty jatkuvaa huomiota. Niinpä omakotitalon rakentaminen, asunto-osakkeen tai ok. talon osto, kesämökin osto tai rakentaminen, ompelukoneen, pesukoneen, pölyimurin, radion, jääkaapin, television, moottoriajoneuvon, moottoriveneen, soutuveneen jne. osto tai lomamatkan tai opiskelun rahoittaminen ovat olleet viimeaikoina säästämisen kannustavia aiheita.

Huoltokonttorin myöntämät lainat on yleensä maksettu takaisin sopimuksenmukaan aivan muutamia harvoja poikkeuksia lukuunottamatta. Kertomusvuonna ovat takaajat joutuneet maksamaan lainasopimuksen mukaisesti hoitamatta jääneitä lainoja seuraavasti 7 tapauksessa (3) 22 takajaa (9) on joutunut maksamaan yhteensä mk 137.805:— (118.014:—) eli keskimäärin mk 6.264:— (13.113:—) takaaja ja mk 19.687:— (39.334:—) tapausta kohden. Tällä tavoin takaajien maksettaviksi joutuneiden lainojen lukumäärä muodostaa n. 0,36 % (0,2 %) kaikkien v. 1960 lainojen kokonaislukumäärästä sekä takaajien maksama summa 0,18 % (0,15 %) samana aikana myönnettyjen lainojen kokonaissummasta. Näin ollen voimme pitää tässä suhteessa tilannetta normaalina.

C. TOIMINTA TAMPELLAN PALVELUKSESSA OLEVIEN FYYSILLISEN KUNNON JA TERVEYDEN EDISTÄMISEKSI

1. Työturvallisuuden tehostaminen

Työturvallisuusasiain neuvottelukunta, johon ovat kuuluneet fil.maisteri A. Tienari puheenjohtajana ja sihteerinä sekä jäseninä insinööri A. Vikkula, K. K. Oksanen ja E. Koskinen, piti viime vuoden aikana 4 kokousta. Tärkein tapahtuma tässä tt-toiminnassa oli Tampellan työturvallisuuspäivien toteuttaminen 29. 2. — 3. 3. 60, jolloin työpaikoilla tapahtuneen tarkastuksen lomassa tehtiin uutta tekohengityksen antamismenettelyä tunnetuksi tampellalaisten keskuudessa.

Turvllisuustarkastuksissa kiinnitettiin huomiota sellaisiin seikkoihin, jotka voivat varantaa turvallisuutta eri työpajaosastoilla sekä keskusteltiin havaittujen epäkohtien eri korjausmahdollisuuksista. On selvää, että ammattimies, jonka elämäntehtävänä on työturvallisuuden tutkiminen ja joka eri laitoksissa on nähnyt monenlaisia järjestelyjä työturvallisuuden lisäämiseksi, havaitsee helpommin epäkohtia kuin tehtaan oma henkilökunta. Niinpä löytyi nytkin vielä huonoja tikkaita, mutteripulteilla jatkettuja nostoketjuja ym. tavanomaista, tai sellaista, mihin ei aikaisemmin huomautuksesta huolimatta oltu ehditty kiinnittää riittävää huomiota.

Työturvallisuuspäivien kohokohdaksi muodostui, kuten aikaisempinakin vuosina, kaikille tehtaille yhteinen turvallisuustilaisuus Juhlatalolla tiistaina 1. 3. 60 alkaen klo 18.30.

Tilaisuus alkoi Tampellan orkesterin musiikkiesityksillä, jonka jälkeen dipl. ins. Forss piti avajais-

Luminen latu kutsuu

puheen lausuen mm. seuraavaa: "Parasta, mitä me puolestamme voimme tehdä, on jatkuvasti tiedoittaa ympäristöllemme työmaalla suojelutoimenpiteistä ja seurata valppaasti ja positiivisessa mielessä tapaturmantorjuntatyötä kaikilla aloilla. Tähän ei sisälly vain ehkäisy ja suojelu, vaan se merkitsee sitä, että meidän on myös saatava työt suoritetuiksi oikealla tavalla ja ajoissa."

Seuraavana ohjelmanumerona selostivat eri tehtaiden turvallisuusinsinöörit Oksanen, Vikkula ja Koskinen tehtaansa viime vuoden tapaturmatilaston näytteille asetettujen piirrosten avulla. Yleisenä piirteenä voidaan todeta, että kulunut vuosi 1959 oli turvallisuusmielesssä ollut keskimäärin edellistä hieman parempi. Lähemmät selostukset v:n 1959 tapaturmatilastoista julkaistiin tehtaittain erikseen Tampella Tänään-lehdessä.

Tilaisuuden päänumeron, juhlapuheen piti turvallisuustarkastaja dipl. ins. Carlborg, selostaen tekohengityksen antamista "suusta suuhun" menetelmän avulla. Menetelmä on viime aikoina saanut kannatusta tehonsa ja yksinkertaisen toteuttamisensa johdosta. Pääosa esitystä suoritettiin erittäin selvän ja koulutuksellisesti täysipainoisen, mielenkiintoisen filmin avulla. Esityksen loputtua ei kenellekään kuulijalle liene jäänyt epäselväksi milloin ja miten tämän menetelmän mukaan annetaan tekohengitystä.

Toisen mielenkiintoisen esityksen muodosti ins. Rundbergin niin ikään lähinnä filmiin perustuva selostus "hitsauksen vaaroista", joka filmi oli osaltaan otettu Messukylän levyosastoltamme. Todellisuuspohjainen elokuva, johon liittyi asiallinen selostus, antoi kaikille hyvän kuvan hitsaustyössä esiintyvistä vaaroista, ja tarpeen niiden selvitys meille onkin, sillä konepajamme hitsausosastolta kävi mm. viime vuonna 49 % sen työntekijöistä suuremman tai pienemmän tapaturman vuoksi lääkärissä.

Tilaisuuden lopettajaissanat lausui ins. Oksanen, tähdentäen miten yhä lisääntyvien vaarojen vuoksi kuuluu kaikkien velvollisuuksiin valvoa lähimmäistensä turvallisuutta, varsinkin milloin uusi työntekijä joutuu uuteen ja outoon työympäristöön. Samalla hän kiitti illan esiintyjiä ja tilaisuuden osanottajia.

Ilta antoi jälleen runsaasti vaikutteita ja ajattelemista turvallisuustyön yhteisessä kehittämisessä tapaturmien torjumiseksi.

Pienempi selostustilaisuus lähinnä konepajan ja sähköosaston korjausammattimiehille pidettiin oppilasosaston luokkahuoneessa konepajalla keskiviikkona 2. 3. klo 10—11. Täällä ins. Carlborg selosti aluksi sähkö- ja rakennuspuolen tapaturmamahdollisuuksia, sekä näytti sitten näihin ja yleensä korjaustoimintaan liittyviä asiaa erittäin valaisevia rainakuvia, selittäen kunkin kuvan tarkoituksen. Tilaisuus oli erittäin mielenkiintoinen ja tervetullut lisä tämän alan ammattimiehille huomion kiinnittämiseksi heitä tai työtovereita näissä töissä vaaniviin vaaroihin.

Kokonaisuutena katsoen muodostuivat turvallisuuspäivät viime vuonna antoisiksi turvallisuustyöntehostamisessa.

2. Tampellan poliklinikka

Yhtiön lääkäreinä ovat toimineet tohtorit Eero Pikkola ja P. H. Fabritius sekä hoitajina rouvat Helmi Paavola, Milja Hytti ja Tuula Rehakka. Osan kotikäynneistä on suorittanut sairaskassojen ja Huolto r.y:n terveyssisar rouva Kaija Murotie.

Lapinniemen puuvillatehtaalla on ollut päivittäin hoitajattaren vastaanotto. Niinikään on Messukylän tehtaalla ollut sairaanhoitajan vastaanotto 5 kertaa viikossa.

Tehtaan poliklinikalla oli lääkärin luona käyntejä v. 1960 seuraavasti:

Tehdas	työtark.	tapat.	ensik.	jatko-käynt.	yht.
Pellavatehdas	74	335	1.387	560	2.362
Konepaja	263	629	1.855	710	3.457
Lapinniemi	121	205	1.294	455	2.075
Yhteensä	458	1.169	4.536	1.731	7.894

Messukylässä hoitajattaren vastaanotolla on käynyt 1.342 henkilöä. Yhtiön toimesta suoritettiin kuluneen vuoden aikana poliorokotus seuraavasti: Pellavatehdas ja konepaja 829 ja Lapinniemi 271 henkilöä.

Virkistyskävelykilpailussa täyden käyntimäärän suorittaneet palkinnonjaolla, jonka suoritti tekn. Urho Jokinen ja neiti Anja Asikainen

3. Ensiapukaapit

Tehdasosastoilla sijaitsevat ensiapukaapit on tarkastettu poliklinikan toimesta joka toinen kuukausi. Ensiavunantajien kouluttamiseksi järjestettiin syyskuussa kahdet kurssit, joista toinen oli tarkoitettu peruskurssin aikaisemmin suorittaneille ja toinen oli varsinainen peruskurssi niille ensiavunantajille, jotka eivät aikaisemmin ole mitään alan kurssia suorittaneet. Osanottajia oli peruskurssilla 18 ja kertauskursseilla 18. Kurssien ohjaajana toimi terveyssisar Meeri H i m a n e n Teollisuus-Tapaturmasta.

4. Liikuntakasvatus

Kiertopalkintoja voitettiin 1.

Retkeilyhiihdossa Pirttilään, Viikinsaareen, Kuuselaan ja Lielahteen oli osanottajia 409 (452) henkilöä, joilla yhteensä 5.027 (3.960) suoritusta eli keskimäärin 12 (9) km henkilöä kohden.

Harrastuskävelyssä oli osanottajia 360 (284), joilla yhteensä 13.351 (8.750) suoritusta eli 38 (30) käyntiä henkilöä kohden.

Harrastusuinnissa oli 210 (197) osanottajaa, joilla yhteensä 5.923 (7.234) suorituspistettä eli 28 (37) pistettä henkilöä kohden.

Jalkapalloiluun osallistui	330	(320)	henkilöä
Pesäpalloiluun „	60	(60)	„
Lentopalloiluun „	3.350	(3.200)	„

TUKi:n kilpailuihin osallistui 150 (120) tampellalaista ja näissä kilpailuissa saavutettiin voitto seuraavissa sarjoissa:

— viestijuoksijat naisten viestissä
— uimarit 6 x 50 m:n viestiuinnissa
— maastojuoksijat naisten kolmessa sarjassa ja yhdessä poikain sarjassa
— hiihtäjät nuorten sarjassa
— pyöräilijät nuorten sarjassa

Tampellan hiihdoissa oli osanottajia	34	(37)
— suunnistuksessa „	17	(25)
— uinnissa „	48	(59)

Yhteensä oli tampellalaisia näissä urheilulautakunnan järjestämissä liikuntakasvatustilaisuuksissa 4.968 (4.754) osanottajaa ja heillä 28.290 (27.185) suoritusta eli n. 6 (6) suoritusta henkeä kohden.

Urheilutaloa käytti vuoden 1960 aikana:

— keilaajat	7.260	(8.400)	henkilötunt.
— verkkopalloilijat	6.778	(7.100)	„
— voimailusalin käytt.	2.300	(2.500)	„
— lentopalloilijat	2.700	(2.300)	„
— ampujat	1.400	(1.500)	„
— jalkapalloilijat	670	(—)	„
Yhteensä	21.108	(21.800)	henkilötunt.

eli 88 käyntiä päivässä urheilutalon aukioloaikoina.

Urheilulautakunta v. 1960:

A. Tienari puheenjohtajana, Kaija Murotie, Eeva Tarkka, P. Autero, A. Tyni, J. Junttola, M. Malminen, A. Oksanen, H. Kaipola, P. Pyörtänö, M. Suviolahti, E. Kievari, M. Lehtinen, U. Jokinen, R. Alhoniemi, P. Hiitelä, E. Nieminen, V. Korvenoja ja N. Eerola sihteerinä.

Urheilutalon johtokunta v. 1960:

A. Tienari puheenjohtajana, P. Autero, U. Jokinen, P. Hiitelä, T. Salonen, E. Kievari, J. Junttola ja E. Eerola sihteerinä.

Tampellan verkkopallokerho

Kerhon toimihenkilöt:

Vuosikokouksessa tammikuussa valittiin kerholle johtokunta, johon tulivat: T. Leppälä, M. Kauppila, L. Vainio, O. Jaatinen ja P. Laine varsinaisina jäseninä, sekä L. Smeds ja P. Autero varajäseninä. Tilintarkastajiksi valittiin K. Boucht ja rva G. Silfverberg sekä varalle O. Tollet.

Johtokunnan järjestäytymiskokouksessa valittiin kerhon puheenjohtajaksi T. Leppälä, varapuheenjohtajaksi P. Autero, sihteeriksi M. Kauppila ja rahastonhoitajaksi L. Vainio.

Kuluneena toimikautena on johtokunta kokoontunut 12 kertaa ja pöytäkirjoihin on kirjoitettu 73 pykälää.

Tampellan lentopallomestarit (oik.)

Jäsenmäärä:

Toimikauden aikana on kerhoon hyväksytty 11 uutta jäsentä. Pääasiassa Tampellasta poismuuton takia on kerhosta eronnut 14 jäsentä. Toimikauden lopussa oli kerhossa 91 jäsentä.

Pelitunnit:

Ulkokenttätunteja ei kerhon käytössä ollut. Kaupungin hallissa olevat Tampellan tunnit (5 viikkotuntia) annettiin syksyllä toistaiseksi vieraiden käyttöön.

Omassa hallissa oli kerhon käytössä 34 tuntia viikossa. Tämän lisäksi oli arkipäivätunnit varattu verkkopalloilulle.

Nämä tunnit on tarkoitettu pääasiassa tampellalaisten perheenjäsenten käyttöön. Näistä arkipäivätunneista on aamu- ja aamiaistunnit varattu kerhomme pelaajien käyttöön.

Kilpailutoiminta:

Helmikuun 6—7 päivinä suoritettiin Tampellan hallissa seuraottelu Tampereen Verkkopalloseura (TaVS) — Tampellan Verkkopallokerho. Ottelun voitti TaVS tuloksella 8—7. Helmikuun 10 päivänä alkaneiden jäsenten välisen kaksinpelin loppuotteluissa A-sarjassa Autero voitti Bouch'in tuloksella 6—3, 6—1 ja B-sarjassa Korteniitty voitti Viheriälän tuloksella 6—3, 3—6, 6—3. Maaliskuun 25—26 päivinä suoritettiin Tampellan hallissa perinteellinen Tampella Inkeroinen — Tampella Tampere ottelu. Miesten ottelun voitti Tampere tuloksella 8—1, naisten ottelun myös Tampere tuloksella 2—0, sekanelinpeli meni tasan 1—1 ja puheenjohtajien ottelun voitti Inkeroinen 1—0. Koko ottelun lopputulos oli siis Tampereen hyväksi 11—3.

Huhtikuun 9—10 päivinä suoritettiin Tampellan hallissa Imatran Voima — Tampella välinen ottelu, jonka voitti Tampella tuloksella 7—2. Huhtikuun 20—27 päivinä suoritetun jäsenten välisen kaksinpelimestaruuskilpailujen loppuotteluissa miesten sarjassa Pajukoski voitti Auteron tuloksella 6—2, 8—10, 6—1 ja naisten sarjassa rva M. Kaunisto voitti rva A. Kauniston tuloksella 6—3, 6—2.

Kesäkuun 18—19 päivinä Helsingissä suoritetun SOK—Tampella välisen ottelun voitti Tampella tuloksella 6—1.

Jokavuotiset Inkeroisissa pidettävät Tampella-yhtymän mestaruuskilpailut olivat 19—20 päivinä elokuuta. Sateinen sää haittasi pahoin kilpailuja. Vain naisten kaksinpeli voitiin suorittaa loppuun saakka ja sen voitti jo kuudennen kerran peräkkäin nti Söderling, voittaen loppuottelussa rva M. Kauniston tuloksella 6—3, 2—6, 6—2.

Syyskuun 3—4 päivinä Helsingissä suoritetun Imatran Voima — Tampella välisen ottelun voitti Tampella tuloksella 5—4.

Syyskuun 24 päivänä Tampellan hallissa suoritetun Kone Oy — Tampella välisen ottelun voitti Tampella tuloksella 4—2.

Lokakuun 5—11 päivinä suoritettiin jäsenten välinen nelinpelikilpailu. Loppuotteluissa A-sarjassa Autero & Smeds voitti Sakari & Kauppilan tuloksella 4—6, 6—2, 6—4, ja B-sarjassa Vahala & Pyörtänö voitti rva M. Kaunisto & Stenbäck'in tuloksella 6—3, 6—4.

Lokakuun 22—23 päivinä suoritettiin kansalliset ns. lokakuun kilpailut. Otteluita käytiin sekä Kaupungin että Tampellan halleissa, joissa katselijoilla oli tilaisuus nähdä monta erinomaista ottelua. Kerhomme pelaajista Pajukoski menestyi erinomaisesti, sillä hän voitti mm. B-luokan loppuottelun.

Marraskuun 9—16 päivinä suoritettiin jäsenten väliset tasoituskilpailut. Loppuottelussa A-sarjassa Pystynen voitti Jaatisen tuloksella 6—4, 6—5, ja B-sarjassa rva M. Kaunisto voitti Stenbäck'in tuloksella 6—3, 6—5. 26. 11 — 6. 12 suoritettiin ns. puulaakikilpailut Tampellan hallissa ja niihin Tampella osallistui neljällä joukkueella. Loppuottelussa Tampella I voitti Suomen Trikoon joukkueen tuloksella 2—1.

Ranking-lista:

Haastepelejä on pelattu verrattain runsaasti ja pääasiassa ryhmätunneilla. Varsinkin muutamat nuoremmat pelaajat ovat ilahduttavan runsaasti pelanneet haastepelejä ja siten parantaneet asemaansa ranking-listalla.

Rahoitustoiminta:

Kerhon toiminnan rahoitus on voitu pitää tasapainossa jäsen- ja kilpailumaksujen avulla sekä yhtymän avustuksen turvin.

5. Paalijärven lomakylä

Viime kesänä oli Paalijärven lomakylässä kävijöitä 551 (575) henkilöä, jotka ovat viettäneet siellä 1.653 (1.728) vuorokautta eli 3 (3) vuorokautta hen-

Tampellan Huolto r.y:n salintäyteinen juhlayleisö kuuntelee yhdistyksen puheenjohtajan tervehdyspuhetta.

kilöä kohden. Näiden lisäksi ovat useat kymmenet tampellalaiset suorittaneet päiväkäynnin luonnonkauniiseen lomakyläämme majoittumatta siellä ja nauttineet sen rauhasta, kauneudesta ja luonnonantimista sekä monesti myös Paalijärven hyvien saunojen makoisista löylyistä.

Senjälkeen kun Oy Enqvist Lielahdesta kunnosti tien Matalajärven reunalla olevalle majalleen, voimme todeta, että tieyhteydet ovat Paalijärvelle tuntuvasti parantuneet, sillä nyt päästään autolla aivan Paalijärven rantaan saakka. Lomakylän hoitajana ja valvojana on edelleen toiminut maanviljelijä Matti Heinonen, joka on toiminut sosiaaliosastolta saamiensa ohjeiden mukaan.

D. TOIMINTA ERILAISEN HENKISEN VIRKISTYKSEN JÄRJESTÄMISEKSI TAMPELLAN PALVELUKSESSA OLEVILLE

1. Juhlatalo

Tampellan juhlatalo on ollut edelleen vilkkaassa käytössä. Alakerhohuoneiden korjaus ja maalaus, mikä saatiin vuoden loppuun mennessä loppuun suoritetuksi, lisäsi ratkaisevasti niiden viihtyisyyttä. Mikäli saamme niihin vielä asianmukaisen kalusto n, niin niiden sopivaisuus erilaiseen kerhotoimintaan ja kokoustarkoituksiin on taattu. Myös kellarikerroksessa olevat huoneet (2) jotka, sotien aikana ja niiden jälkeisinä vuosina oli varattu asuintarkoitukseen, ovat parhaillaan korjauksen alaisina ja kuntoon saatuina tulevat palvelemaan partiolaisia ja Saukkolan lennokkikerholaisia.

Varsinaisen juhlasalin varauksia kertyi v. 1960 seuraavasti:

Kevätkaudella 1960:		
Tampellalaisten järjestämät tilaisuudet	122	(111)
Ulkopuolisten (hyväntekeväisyys- ym. järjestöjen toimeenpanemat tilaisuudet)	37	(53)
Yht.	159	(164)
Syyskaudella 1960:		
Tampellan tilaisuudet	95	(99)
Ulkopuoliset „	31	(34)
Yht.	126	(133)
Koko vuosi yht.	285	(297)

2. Taidekerho

Tampellan taidekerho, joka v:n 1960 loppuun mennessä on tullut toimineeksi 14 vuotta, on jatkanut vireästi toimintaansa. Tosin kerho koki tällöin aikamoisen suoneniskun, kun kaksi sen perustajajäsentä: Lauri Silin ja Antti Nieminen joutuivat siirtymään ajasta iäisyyteen. Työnjohtaja Silin oli tämän lisäksi kerhon monivuotinen sihteeri. Paitsi piirustus- ja maalausiltoja on kerhon toimintaohjelmaan kuulunut tutustumiskäyntejä täkäläisiin taidenäyttelyihin. Kerhon ohjaajana on edelleen toiminut taiteilija Allan Salo.

3. Englannin kerho

Kerho on toiminut kolmena eri opintoryhmänä; alkeis-, jatko- ja keskusteluryhmänä. Opiskelu on tapahtunut Tampellan juhlatalon suojissa. Alkeiskurssilla, jota edelleenkin on taitavasti ohjannut rva Hellin Östring, opiskeli kevätkaudella 10 ja syyskaudella 15 opiskelijaa. Jatkokurssin, joka myös toimii rva Östringin opastuksella, opiskelijavahvuus oli vastaavasti kevätkaudella 8 ja syyskaudella 13 opiskelijaa. Keskustelukerhoa, joka myös kokoontuu kerran viikossa keskustelemaan, ohjasi kevätkaudella miss Mc. Clure ja syyskaudella miss Cuckow, joka yllättäen kuitenkin joutui palaamaan takaisin Englantiin, jonka vuoksi syyskausi muodostui verrattain lyhyeksi. Jäseniä keskustelukerhossa oli 8. Kaikenkaikkiaan näissä englanninkielen opintoryhmissä oli opiskelijoita yhteensä 54 tampellalaista.

4. Tampellan mieskuoro

Tampellan mieskuoron toiminta on jatkunut entiseen tapaan, joten harjoitukset on pidetty tiistaisin klo 19—21 Tampellan juhlatalolla. Ensimmäisen kerran kuluneena vuonna kokoonnuttiin 12. 2. 60. Kuoron jäsenmäärä on vaihdellut 25—30 mieheen. Kuoron johtajana on edelleenkin toiminut Matti Hakala.

Vuoden alkupuoliskolla oli kuorolla esiintymisiä seuraavasti: neljä eri hautaustilaisuutta, joista mainittakoon Tampellan musiikkilautakunnan monivuotisen puheenjohtajan maj. evp. B. Lagerbohmin hautaus 22. 4. Esiintyminen Finlavsonin kirkossa teollisuuspäivien yhteydessä. Yhtiön vanhuksille järjestetty kahvikonsertti yhdessä muiden Tampellan musiikkiyhtymien kanssa. Esiintyminen teollisuuskoululla ja kaksi käyntiä vuosia täyttäneiden luona. Maaliskuussa teimme retken Finlaysonin kuorolaisten kutsumana heidän kesänviettopaikkaansa Julkujärvelle. Vappuaamuna esiinnyimme Paimenpoika-patsaalla yhdessä Tekniikan Laulajien kanssa. Tavanmukaiset kvartettikilpailut pidettiin 23. 4. Liikeväen kerholla. Kilpailuihin osallistui seitsemän kvartettia, joista voittajaksi selviytyi kvartetti numero kuusi, missä lauloivat Aake Aarnio, Aarne Näveri, Alpo Mäkinen ja Pentti Peltonen. Kesäkuussa teimme retken Raumalle Työväen Musiikkiliiton Hämeen Satakunnan piirin järjestämille laulu- ja soittojuhlille. Kesän aikana teimme saunaretken Pirttilään, mihin vieraaksemme saapuivat Finlaysonin nais- ja mieskuoro.

Kesän mentyä alkoi toiminta jälleen syyskuun 7. p:nä harjoituksilla. Vuosikokous pidettiin syyskuun 13. p:nä, jolloin vuodeksi eteenpäin valittiin kuorolle toimihenkilöt. Johtokuntaan kuuluivat: Yrjö Anttila puh.joht. Lauri Mäkelä varapuh.joht., Hugo Mäki siht., Eino Pohjalainen rah.hoit. sekä lisäksi Urho Pussinen, Erkki Salmi ja Aake Aarnio. Nuotiston hoitajana on toiminut Jukka Aro. Syyskauden esiintymisistä mainittakoon: käynti Pitkänniemen sairaalassa, musikkiyhtymien yhteinen toivekonsertti juhlatalolla, esiintyminen naiskuoron kahvilaulajaisissa, Tampere-päivien juhlatilaisuus Keskustorilla, Tuberkuloosiyhdistyksen joulujuhla ja myöskin musiikkiyhtymien yhteinen joulujuhla, mihin kuluneen vuoden toiminta mieskuoron osalta päättyikin.

5. Tampellan orkesteri

Vuosi aloitettiin harjoituksella 12. 1, jolloin aloimme valmentautua kevätkonserttiamme varten, johtajanamme toimi edelleenkin konserttimestari Eero Bister.

Konsertti pidettiin juhlatalolla 27. 3. Solistina esiintyi kanttori Matti Vihtonen. Konsertti onnistui lehtiarvostelujen mukaan suhteellisen hyvin. Kevätkauden muut esiintymiset olivat:

20. 4. Saukkolan järjestämässä kirkkomusiikkiillassa Tuomiokirkossa ja
13. 3. Tampellan eläkeläisten kahvikonserttissa juhlatalolla.

Orkesterin jouset kävivät soittamassa 22. 4. Kalevankankaan siunauskappelissa musiikkilautakunnan monivuotisen puh.johtajan, majuri Lagerbohmin siunaustilaisuudessa.

Syyskausi aloitettiin harjoituksilla 6. 9, jolloin oli myös orkesterin vuosikokous. Johtokunta valittiin miltei entisenä. Puheenjohtajaksi valittiin Martti Sointu ja johtokuntaan Ensio Kärki varap.joht., Toivo Sneck, Aatto Siren ja Olavi Ahlgren sekä varajäseninä Reino Ruohonen ja Reino Niittynen.

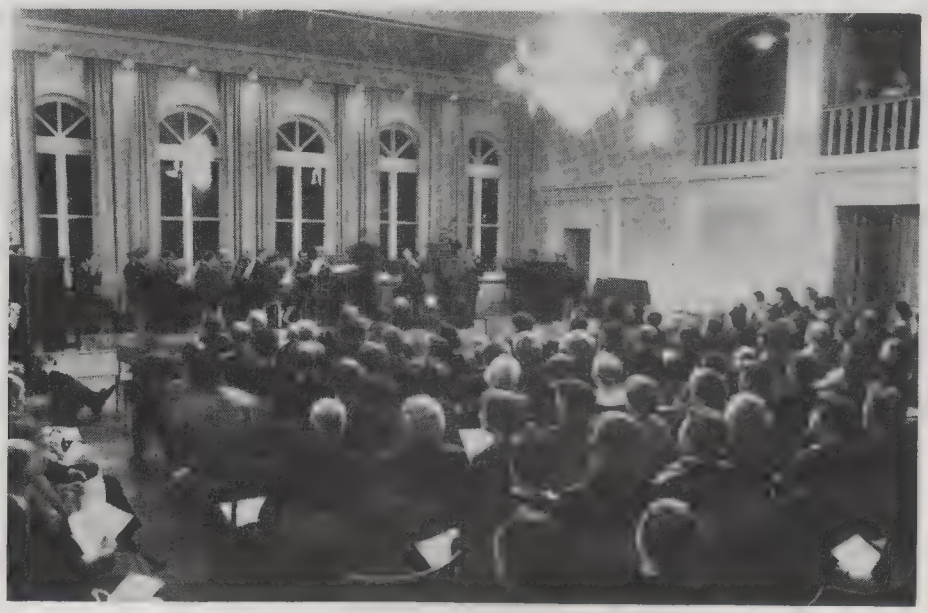

Kuva Tampellan musiikkiyhtymien suositusta toivekonsertista 26. 11. 1960

Tampellan naiskuoro lauloi opettaja Repon johdolla Huolto r.y:n joulujuhlassa

Kaluston hoitivat Ensio Kärki ja Aatto Siren. Rahastonhoitajana toimi Raimo Niittynen ja nuotiston hoitajana Toivo Sneck. Johtokunta piti kokouksia 7 kertaa. Harjoituksia on pidetty 28 kertaa. Orkesterissa on kirjoissa jäseniä 38, joista harjoituksissa on käynyt keskimäärin 27.

Syyskauden esiintymiset olivat seuraavat:

15. 11. viihdetilaisuus Pitkänniemen sairaalassa,
26. 11. toivekonsertti juhlatalolla,
4. 12. naiskuoron kahvilaulajaiset juhlatalolla,
10. 12. Huolto r.y:n joulujuhla,
17. 12. musiikkiyhtymien yhteinen joulujuhla ja
24. 12. eläkeläisten joulupäivälliset (jouset)

Edellä mainitun perusteella voimmekin todeta, että orkesterillamme on yhtiön piirissä kalenterivuonna ollut runsaasti tuloksellista toimintaa ja erikoisesti kiitämme yhtiön johtoa orkesterimme osaksi tulleesta tuesta.

6. Tampellan naiskuoro

Tampellan naiskuoro on toiminut kuluneena laulukautena entiseen tapaan, osallistuen Musiikkiyhtymien eri tilaisuuksiin.

Harjoitusillat on pidetty maanantai-iltaisin juhlatalolla. Harjoituksiin on osallistunut kevätkaudella noin 20 ja syyskaudella noin 30 laulajaa.

Kuoroa on johtanut opettaja Pertti Repo. Puheenjohtajana on toiminut Kyllikki Kauppinen, varapuheenjohtajana Raija Kalkunpohja ja sihteerinä Ritva Haanpuro. Johtokuntaan on heidän lisäkseen kuuluneet seuraavat laulukuoron jäsenet: Sanni Vainionpää, Martta Lehtinen, Kyllikki Hiltunen, Pirjo Jokela sekä Ulla Lempinen.

Kuoron v:n 1960 toiminnasta mainittakoon seuraavaa:

12. 3. Tampellan nais- ja mieskuoro vieraili Julkujärvellä,
13. 3. musikkiyhtymät järjestivät kahvitilaisuuden Tampellan eläkevanhuksille juhlatalossa,
9. 5. tervehdyskäynti Rongankadun Vanhojen kodissa,
14. 5. naiskuoro teki virkistysretken Helsinkiin,
21. 6 Finlaysonin nais- ja mieskuoro sekä Tampellan vastaavat kuorot tekivät retken Pirttilään,
10. 10. vuosikokous,
15. 11. tervehdyskäynti Pitkänniemen sairaalassa,
26. 11. toivekonsertti,
4. 12. naiskuoron kahvilaulajaiset myyjäisineen juhlatalolla,
10. 12. esiintyminen Huolto r.y:n joulujuhlassa
17. 12. musikkiväen yhteinen joulujuhla juhlatalolla.

7. Tampellan musiikkilautakunta

Tampellan musiikkilautakunta on pitänyt kertomusvuonna kaksi kokousta, joissa käsiteltiin tavanomaisia kuorojen ja orkesterin sekä toimintaohjelmaan että talouteen liittyviä kysymyksiä. Kevätkaudella toimivat majuri evp. B. Lagerbohm puheenjohtajana ja sos.pääll. A. Tienari sihteerinä musiikkilautakunnassa sekä kuorojen ja orkesterin johtajat, puheenjohtajat ja sihteerit jäseninä. Majuri Lagerbohmin yllättävän poismenon jälkeen kokoontui lautakunta syyskauden ensimmäiseen kokoukseen, jossa allekirjoittanut toimi puh.johtajana ja sihteerinä sos.virk. P. Jokela.

8. Tampellan shakkikerho

Shakkikerhon toiminta on kuluneena vuonna ollut hyvin vilkasta ja tuloksellista. On ilolla todettava, että Tampellan shakkikerho on ollut jälleen Suomen paras työpaikka-shakkiseura. Tämä on rohkea lausunto ja joka epäilee tätä, hänet kukistetaan ao. numeroiden varjolla.

Tulokset vierailijoita vastaan ovat seuraavat:

Tampella — H:gin raut.shakkikerho
15. 5. Helsingissä 9 — 7
16. 10. Tampereella 8 1/2 — 7 1/2
Yht. 17 1/2 — 14 1/2

Puulaakiturnaus:

16. 2.	Tamp.	— T:reen kaup.shakkiseura	9 1/2	— 6 1/2
16. 3.	„	— Nokian Kumitehdas	13 1/2	— 2 1/2
29. 9.	„	— Valmet	10 1/2	— 5 1/2
20. 10.	„	— T:reen Valt.rautatiet	8 1/2	— 7 1/2
1. 12.	„	— Tekn.oppilaitos	14 1/2	— 1 1/2
		Yhteensä	56 1/2	— 23 1/2

Kevätturnaus:

I lk. (8 os. ott.)

1.	Mäntyharju, M.	6 pist.
2—3.	Pajunen, R.	4½ „
2—3.	Björkqvist, A.	4½ „
4.	Kaipola, H.	4 „

II lk. (6 os. ott.)

1.	Ilonen, R.	6 pist.
2.	Tammisalo, A.	3½ „
3.	Leivo, K.	3 „

III lk. — IV lk. (9 os. ott.)

1.	Honkavaara, M.	8 pist.
2.	Kauppinen, A.	7 „
3—5.	Aittokallio, E.	5 „
3—5.	Inkiläinen, E.	5 „
3—5.	Paasivirta, Y.	5 „

Syysturnaus:

I lk. (8 os. ott.)

1.	Björkqvist, A.	6 pist.
2.	Hämäläinen, K.	4½ „
3.	Nieminen, S.	4 „
4.	Kaipola, H.	3½ „

II lk. (7 os. ott.)

1.	Salminen, P.	5½ pist.
2—3.	Tammisalo, A.	4 „
2—3.	Tollet, O.	4 „

III lk. — IV lk. (8 os. ott.)

1.	Inkiläinen, E.	6 pist.
2.	Paasivirta, Y.	5 „
3.	Lahtinen, P.	4½ „
4.	Brandt, E.	4 „

Henkilökohtainen puulaakitulos:

1.	Mäntyharju, M	5½ pist.	8 ottelua
2.	Pajunen, R.	5½ pist.	7 ottelua
3.	Björkqvist, A.	5½ pist.	8 ottelua
4.	Jaatinen, E.	5½ pist.	6 ottelua

Vuoden turnauksiin osallistui yhteensä 96 pelaajaa.

Toimikuntaan ovat kuuluneet T. Leppälä puh. johtajana ja E. Hukkila rahastonhoitajana sekä jäseninä R. Pajunen, P. Lehtinen, T. Tammi, K. Hämäläinen, P. Tamminen, E. Jaatinen ja sihteerinä O. Tollet.

Tänä vuonna niinkuin edellisinäkin vuosina on shakkikerhon kiittäminen tehtaan isännistöä suopeasta suhtautumisestaan tätä "kuninkaitten" peliä kohtaan. Ja vielä ettei tämä meidän voittojemme sarja katkeaisi tähän ja tuudittaisi meitä siihen uskoon, että ilman työtä pystyisimme pitämään puolemme. Ennenkaikkea siihen vaaditaan harrastusta ja nuorien mukaantuloa, että tukevan jälkikasvun voimalla saataisiin pysymään joukkueemme vahvana ja voittamattomana.

9. Tampellan kamerakerho

Kerhon jäsenten viime vuotinen toiminta keskittyi miltei yksinomaan vain laboratorioon, sillä varsinaisia kerhoiltoja ei ollut muuta kuin kilpailujen yhteydessä.

Jäsenmäärä on pysytellyt suurin piirtein ennallaan. Vuoden loppuun mennessä oli 94 jäsentä suorittanut jäsenmaksun, mutta vuoden aikana oli kuitenkin Tampellan palveluksesta siirtynyt pois 10 kerhomme jäsentä, joten vuoden lopussa oli jäsenmäärä 84. Vahvin edustus on edelleenkin konepajalta.

Kerhon monivuotisen puheenjohtajan dipl.ins. Pentti Rautasen, joka samalla oli kerhon perustajajäseniä, Tampellasta poissiirtymisen jälkeen on puheenjohtajana toiminut entinen varapuheenjohtaja hra Pauli Hukkila. Rahastonhoitajana on edelleen toiminut ins. Erkki Railio ja kalustonhoitajana hra Esa Kähärä. Tosin hänkin vuoden lopulla siirtyi pois Tampellasta.

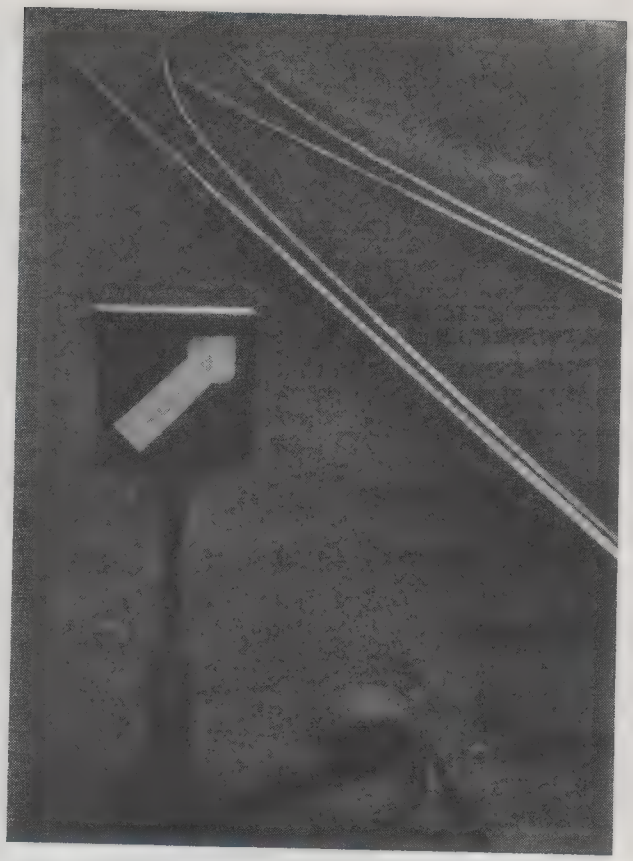

Vaihde, kuvaaja V. Laalahti
I palk. Tampellan kilpailussa

Kilpailutoimikunnan kokoonpano on myöskin miltei ennallaan.

Kerholla oli aikaisemman tavan mukaan kahdet kilpailut ns. kevät- ja syyskilpailut.

Kevätkilpailuun osallistui 7 kuvaajaa 31 kuvalla ja voittajiksi selviytyivät E. Kähärä, L. Laukkarinen, H. Sandberg ja V. Siltanen mustavalkoisilla kuvilla sekä R. Järvinen, S. Metsola ja H. Sandberg värikuvilla.

Syyskilpailuun osallistui 7 kuvaajaa 22 kuvalla sekä 48 väridiapositiivilla. I-palkinnoille eri ryhmissä pääsivät L. Aschan, L. Laalahti, R. Puro ja E. Kähärä. Palkintoina näissä kilpailuissa jaettiin hopealusikoita.

Tamperelaisten työpaikkakerhojen yhteiskilpailuun osallistui useita kerhomme jäseniä. Joskin E. Kähärä II-ryhmässä sijoittui ensi sijalle ja L. Laukkarinen I-ryhmässä toiselle sijalle, jäi kerhomme kuitenkin yhteispistemääriä laskettaessa kolmannelle sijalle Lentokonetehtaan Kamerakerhon sijoittuessa ensimmäiseksi ja Lokomon Virkailijat r.y:n Valokuvausjaoston toiseksi. Sama sija tuli pistelaskussa myös värikuvien kohdalla, vaikkakin S. Metsola ja R. Puro hyvin puolustivat kerhomme kunniaa.

Vaikkakaan kaikki eivät tule osallistuneiksi kilpailuihin, on laboratorion käyttö kuitenkin ollut kuluneenakin vuonna vilkasta. 34 eri henkilöä kävi tekemässä kuvia yhteensä 218 iltana ja valmistustulos oli noin 10.000 kpl kuvia postikorttikokoon muunnettuina. Laboratorioon onkin vuosien varrella hankittu yhä täydellisempi välineistö, ja on se syksystä -52 lähtien jatkuvasti ollut suuren valokuvaaja-joukon ahkerasti käyttämä.

Edelleen on kerholle tilattu valokuvauslehdet Photo-Magazin ja Foto, jotka kiertävät jäsenten luettavina. Kameralehden ovat jäsenet saaneet tilata edullisesti.

Aamu-usvaa, kuvaaja L. Laukkarinen.
II palk. tamperelaisten kamera-kerhoj. yht.kilpailussa.

kilpailujen lähestyessä loppuaan ja miksei myös finaaleissa. Kerhoamme kohtaan ns. ulkopuolisten tuntema kiinnostus on yhä lisääntymässä ja onkin vain odotettavissa, että tuttavapiirimme yhä vain lisääntyy. Jäsenmäärämme on pysynyt suurin piirtein samana, missä se oli edellisenäkin vuonna ja on maksaneita jäseniä kerhossamme tällä kertaa 52. Työpaikkavaihdokset ja paikkakunnalta muutot ovat tietvsti verottaneet ns. aktiivipelaajien riviä ja uusien pelaajien mukaantulo on vaikeutunut, koska emme ole olleet tilaisuudessa järjestämään uutta alkeiskurssia huoneisto- ym. vaikeuksien vuoksi. Uusien pelaajien kouluttaminen onkin jäänyt pääasiassa yksityisten jäsenten innostuksen ja viitteliäisyyden varaan.

Edellisen vuosikokouksen valitsemina kuuluivat kerhomme johtokuntaan puh.johtajana maj. B. Lagerbohm. varapuh.johtajana tuomari O. Furuhjelm, joka majuri Lagerbohmin valitettavan kuolemantapauksen johdosta sittemmin on joutunut toimimaan kerhon puh.johtajana, pelinhoitajana tekn. O. Tollet ja jäseninä rva Ala-Harja ja ins. Wirta sekä sihteerinä ja rahastonhoitajana E. Mäkinen. Varapelinjohtajana ja johtokunnan jäsenenä, yhteisenä varamiehenä var.hoitaja Happonen.

Pelitoiminnasta mainitaksemme järjestettiin viime kesänä jälleen ns. "kesäliiga" ja se sai erittäin hyvän vastaanoton nimenomaan juuri ulkopuolisten bridgenystäviemme taholta. Liigaan ilmoittautui kaikkiaan 7 joukkuetta, joista 4 oli täysin ulkopuolisia. Kahdessa oli sekä omia että ulkopuolisia ja vain yksi joukke oli täysin omien jäsentemme miehittämä. Kesäliigan voittajaksi selviytyi rva Heinon joukkue, mutta mainittakoon, että piste-ero seuraaviin oli melkeimpä olematon, siksi kireää oli kilpailu.

Kerhossamme suoritettavien kevät- ja syyspelikauden kilpailujen voittajaksi selviytyi molemmissa rva Ala-Harja.

Kevättalvella -60 järjestettiin hiihtoretki valokuvauksen merkeissä Aitolahdelle Yrittäjähoviin.

Tampellan kamerakerhon syyskilpailu -60

Mustavalkoiset kuvat, joita oli jätetty kaikkiaan 22 kuvaa I luokkaan

Maisemat:

I Takapiha 27 p, Mustafa, L. Aschan.
II Sumuinen Uimaranta 25 p, Kala, L. Laukkarinen.
III Kalliolla 24 p, 750570, V. Laalahti.

Muut kuvat:

I Vaihde 28 p, 750570, V. Laalahti.
II Pahasilmä 27 p, Mustafa L. Aschan.
III Avain ja Purkki 22 p, itu, M. Grunström.

Väridiapositiivia oli jätetty kilpailuun kaikkiaan 48 kuvaa

Maisemat:

I Järven Rauhaa 26 p, RP, Reino Puro.
II Kesä alpeilla 25 p, RP, R. Puro.
III Selkonen 23 p, 148, O. Jaatinen.

Muut kuvat:

I Paimen Poika 27 p, KRH, E. Kähärä,
II Kesän Ensimmäiset 26 p, ELO, L. Laukkarinen.
III Mökin Ikkunassa 25 p, KRH, E. Kähärä.

10. Tampellan Bridgekerho

Kuluneen vuoden aikana on kerhomme seurannut sille jo aikaisemmilta vuosilta selväksi käyneitä linjoja. Normaaliset peli-illat olemme saaneet viettää juhlatalon viihtyisissä suojissa tavanomaisin perjantai-illoin kiistellen palkinnoista, ja huippuunsa kai "tunnelma" on tiivistynyt pelikausi-

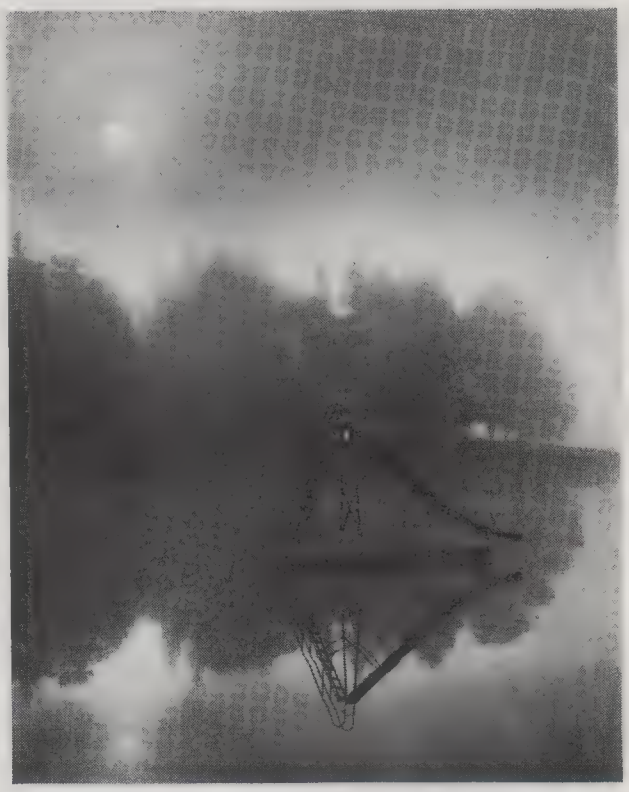

Sumuinen uimaranta, kuvaaja L. Laukkarinen.
II palk. Tampellan kilpailussa.

Tampellan AUTOMIEHET kilpasilla

1. Kilpailijat odottavat valppaina lähtövuoroaan
2. Voittajat tekivät alusta lähtien tarkkaa työtä
3. Teknikko Urho Jokinen sai juuri kilpailureitin kartan. Henkilöitä vas:lta: Koskinen, Eerola, Ristimäki ja Ahola (istumassa selin oik.)
4. Lähtö pyryyn alkaa
5. Kilpailukanslia työssään. Ristimäki ja Ahola työhön syventyneinä

Kevätfinaalin voitti pari Happonen—Montonen ja syyspelikauden finaalin Kokkonen—Kuusela.

Vierailuotteluita ei tällä toimintakaudella ole voitu järjestää monista yrityksistä huolimatta, koska kiistakumppaneillamme ei ole ollut erinäisten yhteensattumien ja vaikeuksien vuoksi tilaisuutta saapua Tampereelle.

Lopuksi lausuttakoon toivomus, että entiset ja uudetkin bridgestä kiinnostuneet henkilöt entistäkin aktiivisemmin ottaisivat osaa peli-iltoihimme ja yhdistämällä huvin ja hyödyn tukisivat omassa piirissämme oman kerhomme toimintaa sen nyt aloittaessa uutta 10-vuotistaivaltaan.

11. Ammattikoulutus

Työnjohto- ja työnopastuskoulutus on jatkunut runsaan vuosikymmenen aikana luodulla pohjalla. Merkittävin tapahtuma tällä alalla oli kesällä tapahtunut konepajakoulun perustaminen, mistä ja koulun vastaisesta toiminnasta oli kirjoitus syyskuussa ilmestyneessä Tampella Tänään-lehdessä.

Koulutusinsinööreinä ovat toimineet: ins. K. K. Oksanen, A Vikkula ja E. Koskinen, jotka ovat muodostaneet koulutus-asiain neuvottelukunnan yhdessä fil.maist. A. Tienarin kanssa, joka on toiminut sen puheenjohtajana ja sihteerinä. Neuvottelukunta on kokoontunut neljä kertaa.

Ammattinsa kehittämiseksi suoritetuista kursseista on yhtiö myöntänyt avustusta 4 (7) tampellalaiselle yht. 10.800:— (7.350:—) ,mikä on merkinnyt 50 % asianomaisen opintomaksuista.

Alun toistakymmentä vuotta on Tampellassa vietetty joka syksy ns. työnjohtopäivää johtajataidolliseen koulutukseen kuuluvine esitelmä- ja neuvottelutilaisuuksineen. Tämän syksyn työnjohtopäiväksi oli määrätty marraskuun 22. päivä, jolloin oli järjestetty erittäin onnistunut esitelmätilaisuus juhlataloomme. Tällöin puhuivat työnjohto-opiston rehtori opetusneuvos Antero Rautavaara vastuun ongelmasta ja dipl.ins. K. Eloranta työnjohtajan taloudellisesta vastuusta. Tilaisuuteen oli kerääntynyt runsaasti Tampellan insinöörejä ja työnjohtajia, jotka suurella mielenkiinnolla ja tarkkaavaisuudella kuuntelivat illan antoisia esitelmiä.

Tämän perinteellisen työnjohtopäivän esitelmätilaisuuden avauksen suoritti johtaja Lauri Forsblom, joka puheessaan lausui mm.:

"Kun jokainen antaa tukensa tälle toiminnalle ja suhtautuu siihen ennakkoluulottomasti sekä haluaa itse kuulua sen kehittävään kenttään, silloin meillä on mahdollisuus valmentautua yhä kiristyvän kilpailun varalle ja täyttää alati kasvavan vaatimustason monitahoiset kohteet inhimillisessäkin sektorissa. Tämä Tampellan perinteellinen työnjohtopäivä palvelee myös omalta osaltaan tuotantopuolella olevia insinöörejämme ja työnjohtajiamme heidän kehittäessään itseään johtajataidollisissa ja kohtelupsykologisissa kysymyksissä."

Poimimme joitain ydinajatuksia rehtori Rautavaaran mukaansa tempaavasta ja paljon ajattelemisen aihetta antaneesta esitelmästä, joka kuten edellä totesimme, koski vastuun ongelmaa. Hän totesi mm. miten ihminen on luomakunnan ainoa elävä olento, joka voi tuntea vastuuta. Löytyy erilaisia vastuun muotoja, kuten rintamavastuu, opettajan vastuu, kasvattajien vastuu jne. Vastuu koostuu kahdesta henkisestä voimatekijästä, joista toinen on tunneperäinen ja toinen tahto- eli älyperäinen. Vastuun kantamiseen innoittava tahdonvoima on erilainen eri ihmisillä. Esim. sellaiset ihmiset, joille on mieluisaa kantaa vastuuta yhteisten asioiden hoidossa ovat erikoisen käyttökelpoisia järjestöelämässä ja julkisissa luottamustehtävissä.

Teollisuudessa eri johtoportaissa olevien vastuun kenttä on sitä suurempi, mitä vaativammassa tehtävässä hän toimii. Mitä suurempi jossain johtoportaassa toimivalla on vastuuntunto, sitä valppaammin hän valvoo työkenttäänsä ja antaa sitä suuremman panoksen tuotannon tehostamiseksi ja kehittämiseksi.

Dipl.ins. K. Eloranta puolestaan käsitteli esitelmässään työnjohtajan taloudellista vastuuta. Havainnollisin kuvioin hän antoi mielenkiintoisia numerotietoja, minkälaisista markkamääristä todella on kysymys, kun tutkitaan yksityisen työpaikan tai osaston markkamääräistä hintaa. Yhden työntekijän työpaikka metalliteollisuudessa "maksaa" yli 4 milj. markkaa verraten tarkkojen laskelmien mukaan ja tekstiiliteollisuudessa n. 4 milj. mk. Yksi työnjohtaja vastaa siis metalliteollisuudessa n. 100 miljoonan markan omaisuudesta, kun on laskelmien mukaan todettu, että yhden työnjohtajan alaisuudessa työskentelee keskimäärin 27 työntekijää.

Onnistuneen tilaisuuden päätössanat esitti ins. K. Oksanen, joka puheessaan korosti, mikä taloudellinen merkitys onkaan sillä, että entistä suuremmalla huolelisuudella ja valvonnalla estetään ns. susien esiintyminen tuotannossa. Nyt pidetyt esitelmät saivat meidät kaikki vakavasti ajattelemaan, mistä todella on kysymys, kun puhutaan työnjohdon vastuusta ja taloudellisesta vastuusta erikoisesti.

12. Sisäinen tiedoitustoiminta

Tehdaslehtemme, Tampella Tänään 16:s ilmestymisvuosi tuli täyteen kertomusvuoden päätyttyä. Viime vuonna lehti ilmestyi kuutena kaksoisnumerona, joista syysnumero oli omistettu Heinolan uuden tehtaan esittelylle ja harjannostajaistilaisuuden selostamiselle.

Tampellalaisten mielenkiintoa perhelehteämme kohtaan osoittaa se harrastus, jolla he avustavat lehteämme. Koska lehti jaetaan postitse, aiheutuu siitä melkoisen laajan osoitteiston (n. 6.500 henkilökorttia) ajan tasalla pitäminen. Myös muut tampellalaisten tärkeimmät henkilötiedot on löydettävissä tästä kortistosta, jonka alituiseen muuttuvat osoitteet ym. tiedot on pyritty eri osastojen ja konttoreiden ao. toimihenkilöiden suosiollisella myötävaikutuksella pitämään ajan tasalla. Vielä todettakoon, että kortistoon kuuluvat myös Tampellan Inkeroisten ja Heinolan tehtaita palvelevien osoitteet.

13. KERTOMUS KRISTILLIS-YHTEISKUNNALLINEN TYÖKESKUS SAUKKOLAN TOIMINNASTA V. 1960

Toiminnan johto

Kannatusyhdistyksen johtokunta

Maisteri Artturi Tienari puheenjohtajana, työnopettaja Aarne Suomela varapuheenjohtajana ja jäseninä toim.virk. Aune Hagman, työnjärjestelijä Olavi Kaihlanen, insinööri Gabriel László, puuseppä Uuno Malmio, rouva Maija-Liisa Pöllänen, opettaja Eero Rautajoki, työnjohtaja Pentti Ristimäki, teknikko Ahti Sario, tuomari Martti Talvela, opettaja Kaarlo Pitkänen sekä itseoikeutettuina Työkeskusliiton pääsihteeri, pastori Toivo Tarkka ja yhdistyksen toiminnanjohtaja ja sihteeri Reino Järvinen.

Vuoden aikana kokoontui johtokunta 4 kertaa.

Vakinaiset työntekijät

Saukkolan toiminnanjohtajana, opintokerhotyön johtajana, kannatusyhdistyksen sihteerinä ja taloudenhoitajana on toiminut Reino Järvinen. Tyttökerhotyönjohtajana Pirkko Ylönen ja Pertti Järvinen poikakerhotyön johtajana.

Päiväkerhojen ohjaajina ovat olleet: Marja Kallio kevätkauden ja Aila Näsinlinna ja Elina Pajula syyskauden. Soittokunnan johtajana on

toiminut Mikko Marttila, englanninkielen tuntiopettajana rva Hellin Östring syyskauden, ruotsinkielen tuntiopettajana Lea Kautonen, siivoojina Aili Lundelin kevätkaudella ja Pirkko Ahola syyskaudella.

Vapaaehtoiset opintokerhojen ohjaajat:

Olavi Kaihlanen torvisoiton oppilaat, Lea Kautonen ruotsinkielen alkeet, Edith Tolkki posliinin maalaus, Meri Sneck vanhempi äitikerho, Jenny Niittynen nuorempi äitikerho (kevätkauden) ja Terttu Nieminen (syyskauden), Ilmari Jokinen, Osmo Niemi ja Ahti Sario lennokkikerho, Ilpo Peuhkuri kamerakerho, Hellin Östring englanninkielen alkeet, Rauno Nieminen yht.kunnallinen keskustelupiiri, Emil Klemola vanhempien miesten keskustelupiiri, Eero Rautajoki nuorempien miesten keskustelupiiri, Pentti Ristimäki moottorikerho.

Lisäksi ovat vakinaiset työntekijät johtaneet seuraavia opintopiirejä ja kerhoja. Pirkko Ylönen tyttöjen ja vanhusten askartelupiirit, kansantanhut, nuorempi retkeilykerho sekä Kultaisen iän kerho, Reino Järvinen vanhempi ja nuorempi retkeilykerho, miestenpiirit sekä Kultaisen iän kerho.

Luentotoiminta

Saukkolan eri tilaisuuksissa pääasiassa toimintaryhmien ja kerhojen sisäisten tilaisuuksien yhteydessä on vuoden aikana pidetty seuraavat luennot, esitelmät ja alustukset:

Maalari Emil Klemola: Vanhuusturva, pankinjohtaja Paalanen: Pankkiasiat, insinööri Eino Mäkinen: Urheilijan näkemyksiä ja ohjeita, viilaaja Ilpo Peuhkuri: Kokemuksia Euroopan matkalta, sosiaalipäällikkö Veikko Tolin: Sveitsin ja Italian matkan selostus rainakuvin, tarkastaja Yrjö Räikkönen: Inkerinmaan historia, arkkitehti Seppo Rihlama: Kalevan kirkon piirustukset, terveyssisar Keskinen: Jalkojen hoito, maaherra Alpo Lumme: Tämän hetken mies, tuomari Mäkinen: Nuoret rikolliset raastuvassa, viilaaja Rauno Nieminen: Ajankäytön ongelma ja Ihmisen käyttäytymisen merkitys, terveyssisar Kaija Murotie: Ensiapu, nuorisosihteeri Toivo Pyhtilä: Ihmisen monipuolisuus, Elämän meri, opettaja Eero Rautajoki: Sukututkimus, rovasti Kuusi: Ihmisyhteyden tie, opettaja Taisto Tuominen: Amerikan matkan selostus, vahtimestari Mikko Syrjä: Pohjolan metsäjätkät 40 v. sitten, rouva Irma Mäkelä: Kerhomme henki, valokuvaaja Staf: Valokuvaustekniikkaa ja kokemuksia sanomalehtivalokuvaajana, lasittaja Kullervo Sandell: Muistoja Kuusamosta, pastori Esko Rahkiola: Seurakuntien perheasiain neuvontatoiminta, rouva Lea Kautonen: Huonekasvit, pastori Simo Talvitie: Kristinusko ja rauha, viilaaja A. Adamsson: SAK:n toiminta, viimeistelijä Lauri Nurmi: Matkakertomus Neuvostoliitosta, pastorit Erkki Kiviranta ja Seppo Posti: Moraali ja mies, opettaja Eero Rautajoki: Mainonta (21 luentoa), Maailman rauha, Muuttuva koululaitos ja Tilastoa ruotsalaisväestöstä, asentaja Reino Jalonen: Maailman rauhan kysymys, nuorisosihteeri Harry Hilden: Isän ja pojan suhde, konsulentti Niinimäki: Voileipien valmistusta, maisteri Nieminen: Vaatteiden pesu, toim.johtaja Reino Järvinen: Euroopan matkakokemuksia (2 luentoa), Pelko (2 luentoa) ja Maastoretkeilijän varusteet.

Opinto- ja harrastusryhmien toimintaa

Kevättoimintakausi alkoi tammikuun 11 päivänä ja päättyi toukokuun 8 päivänä. Kuitenkin useat opintoryhmät jatkoivat toimintaansa toukokuun loppuun saakka. Syystoimintakausi alkoi syyskuun 12 päivänä ja päättyi joulukuun 18 päivänä.

Opintoryhmiä oli kevät- ja syyskaudella toiminnassa 17 ja niissä jäseniä yhteensä 309, joista naisia 166 ja miehiä 143.

Opintokerhojen tilaisuuksia

Varsinaisten viikottaisten opinto- ja kerhoiltojen lisäksi oli seurv. tilaisuuksia: 13. 1. Miestenkerhojen vierailu piispa Gulinin kodissa, 24. 1. Saukkolan prosenttiniimdot, 28. 1. Miesten kerhojen tutustuminen Stafin valokuvausliikkeen toimintaan, 30. 1. Tampereen setlementtien yhteinen toveri-ilta Rientolassa, 13. ja 14. 2. Miesten kerhojen kalastusretki Paalijärvelle, 16. 2. Äitikerhojen yhteinen toveri-ilta Epilässä, 17. 2. Teatteri-ilta Pikku Teatterissa "Viattomuus kadulta", 26. 2. Tampereen setlementtien miesten kerhojen yhteinen toveri-ilta Rientolassa, 12. ja 13. 3. Keskustelutilaisuus ja pilkkiongintakilpailut Paalijärvella, 20. 3. Lennokkikerhon järjestämät pohjoismaiset lennokkimestaruuskilpailut, 29. 3. Kannatusyhdistyksen vuosikokous, 31. 3. Miesten kerhojen tutustuminen Kalpaveljien miekkailuharjoituksiin, 2. ja 3. 4. Äitikerhon retki Paalijärvelle, 16—18. 4. Keskustelupäivät Paalijärvellä, 20. 4. Soittokunnan järjestämä kirkkomusiikki-ilta Tuomiokirkossa avustajina Tampellan orkesteri, Rientolan kuoro ja Rämpijäin laulukvartetti, 27. 4. Toveri-ilta Tampellassa, 5. 5. Miesten kerhojen vierailu Valkeakosken Säterin tehtaalla, 8. 5. Kevät- ja äitienpäivajuhla Tampellan juhlasalissa, 9—11. 5. Erätaitokilpailujen toimitsijakurssi Paalijärvellä, 14—15. 5. Työkeskusliiton vuosikokous Helsingissä, 21— 22. 5. Työkeskusliiton erätaitokilpailut Paalijärvellä, 25—26. 5. Siivoustalkoot Paalijärvellä, 30. 5. Kultaisen iän kerhon matka Hämeenlinnaan, 2. 6. Miesten kerhojen tutustuminen Pyynikin kaljatehtaaseen, 4—6. 6. Taapertajat-retkeilykerhon matka Savonlinnaan, 12. 6. Maanantaikerhon ja Taapertajien moottoriveneretki Taulasaloon, 28. 6. — 8. 7. Kultaisen iän kerhon virkistysleiri Paalijärvellä, 13—20. 7. Vaellusretki moottoriveneellä Virroille, Tulijoelle ja Ähtärin suuntaan, 30—31. 7. Vierailu tyttöleirillä Haukkasaaressa, 6—7. 8. Taapertajien retki Säynässaarelle ja Paarlahteen, 13—14. 8. S. M. lennokkikilpailut, 14. 5. Äiti- ja miestenkerhojen moottoriveneretki Toikolle Suomelaan, 27. 8. Kalastusretki Säynässaarelle, 24—25. 9. Taapertajien viikonloppukokous Paalijärvellä, alustajana Työkeskusliiton nuorisosihteeri Toivo Pyhtilä, 27. 9. Taapertajien 2-vuotisjuhla, 28. 9. Tampereen setlementtien miestenkerhojen esitelmätilaisuus Ahjolassa, 1—2. 10. Osallistuminen setlementtien retkeilykerhojen viikonloppukokoukseen Viittakivessä, 25. 10 Tampereen setlementtien äitikerhojen toveri-ilta Tampellan juhlasalissa, 27. 10. Miesten kerhojen tutustuminen Tampellan Messukylän tehtaaseen, 28. 10. Teatteri-ilta "Arvottomat" Tampereen Teatterissa, 2. 11. Raittiusjuhla Tampellan juhlasalissa, 10. 11. Miesten kerhojen tutustuminen Tampellan konepajaan, 12. 11. Tampereen setlementtin toveri-ilta Tampellan juhlasalissa, 14. 11. Äitikerhon 15-vuotisjuhla Tampellan juhlasalissa, 19—20. 11. Työkeskusliiton syyskokous Heinolassa, 29. 11. Taapertajien ja miesten kerhon tutustuminen Tampellan pellavatehtaaseen, 14. 12. Opintokerholaisten syyskauden päättäjäiset ja joulujuhla. Kevään ja syksyn aikana järjestettiin useita iltaretkiä mm. Nallella Pirttilään.

Toveritoimikunnan toiminta pääsi alulle syyskauden aikana ehtien järjestää jo muutamia yhteisiä tilaisuuksia. Toveritoimikuntaan valittiin seuraavat jäsenet: Rauno Nieminen (puh. johtaja), Terttu Nieminen (sihteeri), Raimo Niittynen, Esko Lehti, Ilmi Sallinen ja Meri Sneck. Toverikunnan jäsenet osallistuivat myöskin eri setlementtien toverikuntien yhteiseen viikonloppukokoukseen Viittakiven opistolla 22—23. 10. 60.

"Kultaisen iän" kerhotoiminta

Toimintavuoden aikana oli kerhossa 46 jäsentä. Kerhon kokouksia pidettiin 34 kpl. ja niissä oli osanottajia kaikkiaan 946.

Kerho on tehnyt vuoden aikana kaksi retkeä, keväällä Hämeenlinnaan ja syksyllä Kyröskoskelle. Näillä retkillä oli mukana yhteensä 54 henkeä. Kymmenpäiväinen virkistysleiri pidettiin keväällä Paalijärvellä. Leirillä oli 20 kerholaista.

Kerholaset muodostivat keskuudestaan syksyllä laulukuoron, joka kokoontui 7 kertaa, osanottajia oli näissä tilaisuuksissa yhteensä 55.

Kaikki ikäluokat edustettuina Saukkolan toiminnassa

1. Kultaisen iän lauluryhmä esittämässä joululauluja
2. Tyttöjen tanhuesitys menossa
3. Joulujuhlassa miehet esittämässä hupaisaa esitystä "Patajärven Naisyhdistyksen 25-v. juhla"

Syksyllä aloitti myös toimintansa "Kultaisen iän" askartelukerho. Kerho kokoontui kaksi kertaa viikossa aamupäivisin klo 9—12. Askartelukertoja kertyi 23 ja niissä oli yhteensä 161 osanottajaa.

Kerholaiset ovat leikanneet matonkuteita, joista sitten kudotettiin mattoa. He ovat lisäksi valmistaneet joukon lapasia ja sukkia, pannulappuja, pölyriepuja, esiliinoja, paitoja ym. Syksyn erikoisaskarteluna olivat räsynuket. Valmistetut työt myytiin joulukuun alussa järjestetyissä myyjäisissä. Kertyneet varat tullaan käyttämään Kultaisen iän kerhon retkien järjestämiseen.

Nuorisokerho-toiminta

Kerhonjohtaja-koulutus:

Kerhonjohtaja-kokouksia	16	kpl. osallist.	216
Kerhonjohtajien retkiä	3	„ „	31
Kerh.joht.kurssi Viittakivessä	1	„ „	3
„ Saukkolassa	1	„ „	17
Veljespiirin kokouksia	5	„ „	47
Sisaruspiirin kokouksia	6	„ „	30
Yht.	32	kpl. osallist.	344 kpl

Tyttö- ja poikakerhojen yhteistoiminta:

Retkiä Paalijärvelle	5	kpl. osallist.	138
„ muualle	3	„ „	61
Kilpailumatkoja	5	„ „	90
Urheilutilaisuuksia	48	„ „	1008
Keskustelutilaisuuksia	8	„ „	146
Elokuva-iltoja	7	„ „	269
Toveri-iltoja	8	„ „	555
Juhlia	2	„ „	450
Henkisten harrastusten kilp.	1	„ „	20
Työkesk.l. henkist. harr. kilp.	1	„ „	11
Lentopalloliit. tuomarikurssi	1	„ „	14
Yht.	89	kpl. osallist.	2762

Luennot ja alustukset:

Past. Erkki Malkavaara: Kristillisyyden merkitys nuorisotyössä, Pirkko Ylönen: Käytöstavat, nuorisosihteeri Toivo Pyhtilä: Kerhojen yhteistoiminta, Henkiset harrastukset kerhoissamme, työnjärj. Erkki Nieminen: Suunnistus harrastuksena, Pertti Järvinen: Kreikkalaista ruumiinkulttuuria. Erätaitokisojen valmennusmenetelmiä, terv.sisar Kaija Murotie: Ensiapu retkillä, nuorisosihteeri Harry Hilden: Maantie- ja trialajot, konstaapeli Valte Siiri: Hiihtovalmennus, työnjohtaja Pentti Ristimäki: Moottoripyörän sähkölaitteet. Pertti Järvinen: Vastaatko vetosi, Vastaatko ruumiistasi, Kannattaako ryypätä, terv.sisar Annikki Koskinen: Jalkojen hoito, postim. Sakari Aleksandroff: Lentopallo.

Leiritoiminta:

Tyttö- ja poikakerholaisten yhteisleirit:

Työleiri Haukkasaaressa, joht Pertti Järvinen, Leirin pituus 4 vrk., osanottajia 6, leirivuorok.	24	
Purkausleiri Haukkasaaressa, j. Pertti Järvinen Leirin pituus 2 vrk., osanottajia 6, leirivuorok.	12	
Pääsiäisleiri Paalijärvellä, joht. Pirkko Ylönen Leirin pituus 4 vrk., osanottajia 30, leirivuorok.	120	
Leirivrk. yht.	156	

Tyttöjen leiritoiminta:

Hiihtoleiri Viitapohjassa, Haapaniemen talossa joht. Pirkko Ylönen. Leirin pituus 5 vrk., osanottajia 22, leirivuorokausia	110
Kesäleiri Ruoveden Haukkasaaressa, joht. Pirkko Ylönen. Leirin pit. 10 vrk, osano. 22 leirivrk.	220
Paalijärvellä Leirin pituus 10 vrk., osanott. 7, leirivuorok	70
Leirivrk. yht.	400

Poikien leiritoiminta:

Hiihtoleiri Paalijärvellä, joht. Pertti Järvinen Leirin pituus 5 vrk., osanott. 26, leirivuorok.	130
Poikaleiri Ruoveden Haukkasaaressa, joht. Pertti Järvinen. Leirin pit. 10 vrk., osano. 26, leirivrk.	260
Leirivrk. yht.	390

Leireillä oli osanottajia kaikkiaan 145 ja leirivuorokausia kertyi 946.

Huomattavimmat yhteistilaisuudet:

Työkeskusliiton Talvikisat Äänekoskella, Henkisten Harrastusten kilpailut Jyväskylässä, Erätaitokisat Paalijärvellä, Yleisurheilu- ja lentopallokisat Porissa, Kerhojen prosentti-hiihto Kaupissa, Kerhojen välinen viestikilpa Kaupissa, Yleisurheilukilpailut Pyynikillä. Lisäksi on järjestetty toveri-iltoja ja juhlia.

Tyttökerhotoiminta:

Vuoden aikana ovat toimineet seuraavat 13 tyttökerhoa:

Kynttilät (ohj. Lea Miettinen), Muumit (Saga Isberg), Perhoset (Pirkko Ylönen), Päivänsäteet (Marja-Leena Mattila), Pääskyset (Pirjo Suomi), Ruususet (Marjatta Väyrynen), Sinikellot (Sinikka Kettunen, Irja Kairisto), Sirkut (Pirjo Jokela), Siskoset (Saga Isberg), Säteet (Terttu Järvinen, Ilmi Sallinen), Tuulihatut (Anneli Kokki), Tuulispäät (Seija Lehtinen). Alle 12 v. tanhukerho (Riitta Seppälä), lisäksi tyttökerhojen yhteiselimenä Sisaruspiiri (Pirkko Ylönen).

Näissä kerhoissa oli vuoden aikana jäseniä seuraavasti:

7—12 v.	77
13—15 v.	32
yli 16 v.	19
yht.	128

Tytöillä oli vuoden aikana

askartelu- ja kerhoiltoja	304,	niissä osanott.	2.506
retkiä- ja urh. tilaisuuksia	27	„ „	166
toveri-iltoja	7	„ „	72
Yht.	338,	niissä osanott.	2.744

Tyttökerhojen yhteistilaisuuksia

harjoituksia urheilutalolla	30,	niissä osanott.	399
retkiä	1	„ „	23
muita tilaisuuksia	4	„ „	121
Tanhukurssi	1	„ „	10
Yht.	36,	niissä osanott.	553

Poikakerhotoiminta:

Kertomusvuoden aikana ovat toimineet seuraavat 14 poikakerhoa:

Kärpät (ohj. Jorma László, Pekka Norilo), Salamat (Esko Virtanen), Ilves (Antti Ranta, Olavi Saaristo), Haukat (Esko Lehti, Pertti Järvinen), Kotkat (Tapio Järvinen, Pekka Järvinen), Saukot (Jorma Saaristo), Majavat (Osmo Muro), Hirvet (Raimo Rosenius), Eräveikot (Markku Lehtinen), Ketut (Jarkko Lindberg, Nils Granroth), Decis-Boys (Seppo Tammisalo, Heikki Heinonen), Veljekset (Pekka Perttula, Pekka Lehtinen), Harli (Esko Virtanen), Voimailukerho (Pertti Järvinen).

Lisäksi on ollut toiminnassa poikien yhteinen moottorikerho "Pärinät" (ohj. Pertti Järvinen) sekä poikakerhojen yhteiselimenä Veljespiiri (ohj. Pertti Järvinen).

Poikakerhoissa jäseniä vuoden aikana

7—12 v.	31
13—15 v.	58
yli 16 v.	61
yht.	150

Poikakerhojen yksityisiä tilaisuuksia

kerho- ja askartelutilaisuuksia	326	kpl. osall.	2.902
retkiä Paalijärvelle	25	„ „	134
„ muualle	15	„ „	82
yht.	366	kpl. osall.	3.118

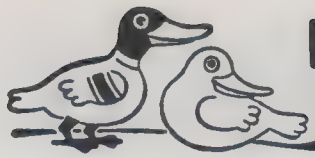

TAMMERKOSKEN PARTAALTA

— **Vuoden vaihteen mietteitä.**
— **Turvallisuus ja edistys.**
— **Kansan siveellinen ryhti ja menestys.**
— **Suhtautuminen alkoholismiin.**
— **Asuntosäästämisestä.**
— **Ajatuksia Tampellan sosiaalitoiminnan vuosikertomuksen johdosta.**
— **Keväiset hanget kutsuvat.**

Olemme tällä pakinapalstallamme pyrkineet selvittelemään Tampellan omaan piiriin läheisesti liittyvien asioiden ohella myös mm. kansantaloudellisia kysymyksiä, joiden pitäisi olla tärkeitä ja kiinnostavia kaikille vastuuntuntoisille kansalaisille. Näin vuoden vaihteessa, uutta toimintavuotta aloitettaessa, ei liene pahitteeksi tarinoida vähän taloudellisesta tietämisestä ja ajattelusta sekä myös vastuuntunnosta.

Taloudelliset asiat alkavat verrattain varhain kiinnostaa nuoria ihmisiä. Viimeistään viikko- ja kuukausirahojen maksun alkaessa tulevat useat yksilölliseen talouden hoitoon liittyvät kysymykset, kuten kulutus ja säästäminen, nuortenkin harkinnan kohteeksi.

Demokraattisen yhteiskuntamme menestyminen edellyttää, että jokainen kansalainen tuntee vastuunsa yhteisten asiain hoidosta ja pyrkii antamaan positiivisen panoksensa niiden hyväksi. Tilanne olisi lohdullisin, mikäli asianomaisten tehtävien suorittajina olisi kansalaisia, jotka olisivat riittävästi perillä taloudellisista kysymyksistä. Taloudellisen kasvatuksen merkitys onkin ennen muuta nähtävä kansalaiskasvatuksena.

Nykyinen taloudellinen tilanteemme lisännee taloudellisen kasvatuksen merkitystä. Tässä yhteydessä ei tarvinne lähemmin kuvailla talouspoliittisen julkisen keskustelumme tasoa eikä eturyhmien välistä kiihkeätä "taistelua kaakusta".

Tuskin liioitellaan, kun väitetään, että pahin syy taloudellisiin etuvastakohtaisuuksiin lienee puutteellinen valistuneisuus taloudellisissa kysymyksissä. Taloudellisia käsitteitä voidaan julkisessakin keskustelussa vääristellä tai ainakin antaa niille tunnepitoisesti väritetty sisältö. Tämä on sitäkin kohtalokkaampaa, kun tietämätön tai puolinaisten tietojen varassa oleva yksilö on helppo yksipuolisen propagandan uhri.

Poikakerhojen yhteisiä tilaisuuksia:

urheilutaloharjoituksia	53	kpl. osall.	1.415
lentopallo-otteluita ulkop	10	„ „	80
jääkiekko-otteluita „	7	„ „	78
neuvottelukokouksia	2	„ „	43
	yht. 72	kpl. osall.	1.616

Poikakerhojen tilaisuuksia yhteen 448 kpl. osallist. 4.734.

Huomattavampia tilaisuuksia:
Työkeskusliiton jääkiekkokisat Tampereella
Tampereen keskuksien väliset jääkiekko- ja lentopallosarjat
Suomen lentopalloliiton Hämeen piirin "kuntosarja"-ottelut
Kerhojen väliset lentopallosarjat
Kerhojen väliset jääkiekko-ottelut
Pöytätennis- ja painonnostokilpailut

Yhteenveto:

Tyttökerhoja	13	jäseniä	128
Poikakerhoja	14	„	150
Johtajakerhoja	2	„	36
Poikien yht. pärinäkerho .	1	„	4 + kaikki
Nuorisokerhoja yhteensä	30	jäseniä	318

Nuorisokerhoilla tilaisuuksia yhteensä 943 kpl ja osallist. 11.137.

Alle kouluikäisten lasten päiväkerhot ja pyhäkoulu

Päiväkerhoja oli toiminnassa kevätkaudella kaksi Pekolan ja Vainionkadun kerhohuoneissa, ohjaajana oli helmikuun loppuun saakka Terttu Järvinen ja 1. 3. — 31. 5. Marja Kallio. Syyskaudella perustettiin kolmas päiväkerho Lapinniemenkatu 1. kerhohuoneessa. Syyskaudella olivat päiväkerhojen ohjaajina Aila Näsinlinna ja Elina Pajula. Päiväkerhojen ohjelmassa on ollut: erilaista askartelua, leikkejä, sadun kerrontaa ja retkeilyä. Lapsia näissä kerhoissa on ollut yhteensä 45.

Pyhäkoulua on edelleen pitänyt insinööri Antti Laine Pekolan kerhohuoneessa. Lapsia on ollut mukana keskimäärin 33.

Saukkolan oma toimitalotoiminta

Saukkolan toiminnan ehkä suurimpana vaikeutena on jatkuvasti ollut se, että toiminta tapahtuu pääasiallisesti asuntotalojen alla olevissa kellarihuoneissa, joka luonnollisesti häiritsee talon asukkaita. Siten nykyisellään toiminta on tavattoman hajanaista, koska ei ole mitään suurempaa keskeisempää kokoontumispaikkaa ja kaikenkaikkiaankin tarvittaisiin lisää tiloja. Edellisen johdosta nimesi Kannatusyhdistyksen johtokunta kokouksessaan 8. 1. rakennustoimikunnan kehittelemään oman toimitalon rakennusasiaa. Toimikuntaan tulivat valituiksi: insinööri Gabriel László puheenjohtajaksi, työnjärjestelijä Olavi Kaihlanen, teknikko Ahti Sario ja toim.johtaja Reino Järvinen sihteeriksi.

Taloudellinen toiminta

Taloudellisesti on toiminta ollut pääasiallisesti Tampellan tuen varassa. Arvokkaana tulolisänä on ollut raha-automaattivarat. Saukkolan halkosirkkelin toiminta sekä pienemmät eri avustukset ja lahjoitukset.

Monella tavalla on Saukkolan Kannatusyhdistys saanut kokea kuluvankin vuoden aikana, että sen suorittamalla työllä on ollut laaja ystäväpiiri. Erikoisen suuriarvoiseksi muodostui jälleen monilukuisen, vapaaehtoisen työntekijäjoukon osuus.

Kannatusyhdistyksen johtokunta esittää kunnioittavan kiitoksen kaikille, jotka ovat olleet myötävaikuttamassa edelläkerrotun toiminnan toteuttamiseen.

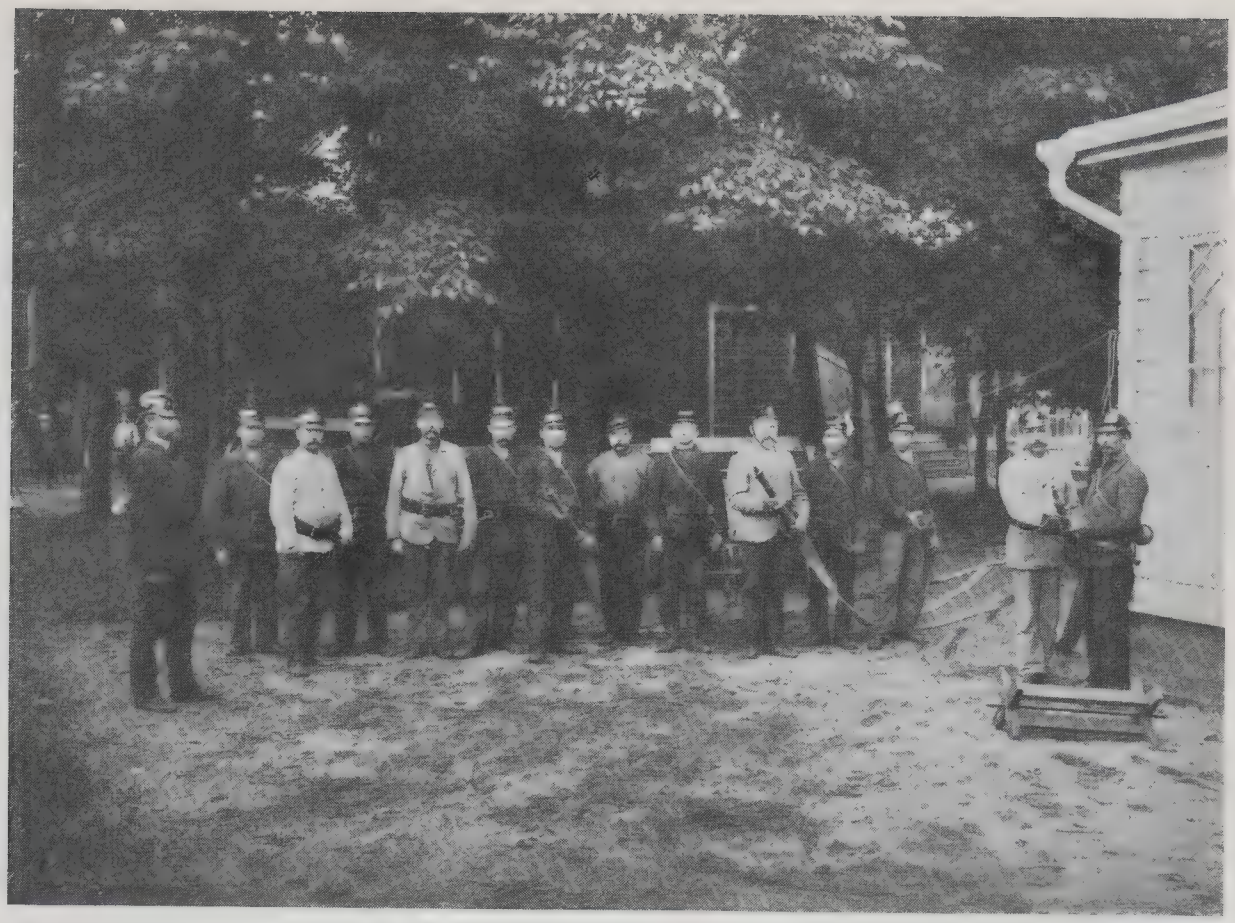

Tampellan pellavatehtaan palokunta vuosisadan vaihteessa. Seuraavien henkilöiden nimet on saatu selville. Palopäällikkö Magnus Lavonius, Salonen karstasta vas:lta ensimmäinen, Salonen märkäkehruusta muutti nimensä myöhemmin Salokanteleeksi neljäs vas:lta ja Stoltt viides vas:lta. Jos joku lehtemme lukijoista tuntee lisää kuvassa olevista henkilöistä, pyydetään heistä ilmoittamaan toimitukselle, samoin kuvan ottamisvuosi.

Siksi tarvitaan jatkuvaa tosiasioihin perustuvaa ja politiikan painolastista vapaata taloudellista valistusta. Olemme oman perhelehtemmekin palstoilla koettaneet tätä valistustyötä suorittaa julkaisemalla mm. viime aikaisen taloudellisen tutkimuksen tuloksia jopa mahdollisimman havainnollisesti esitettyinä. Tulemme vast'edeskin liittämään lehtemme sisältöön tätä taloudellista aineistoa ja mikäli mahdollista, helposti sulatettavassa muodossa.

* * *

Turvallisuus ja edistys. Ne ovat ammoisista ajoista lähtien olleet kaksi ihmisluonnon voimakkainta vaatimusta. Mutta aina on ollut niitä, jotka ovat pelänneet edistystä, koska he ovat pelänneet sen horjuttavan heidän totunnaista turvallisuuttaan.

Jokaista teollisuutta ja jokaista yritystä uhkaa nykyisin vaara, että ne ovat jo huomispäivänä vanhanaikaisia. Esimerkiksi painetuista lehdistä, jollaisiin nykypäivinä olemme tottuneet, saattaa tulla harvinaisuuksia. Hiili ja öljy käyttövoimana voivat tulevaisuudessa olla yhtä alkukantaisia kuin turve on meistä nykyään. Missä on turvallisuus?

Ei edistys tuhoa turvallisuutta. Edistys on luonut ihmiselle enemmän turvallisuutta kuin heidän esivanhempansa osasivat uneksiakaan. Mutta uudet sukupolvet eivät ole ottaneet tästä vaarin tai ovat unohtaneet sen. Ja monet ovat unohtaneet myös sen, etteivät vain asiat vaan myös ihmiset saattavat tulla vanhanaikaisiksi, jos he antavat ajan kulkea ohitseen.

Se mikä loi turvallisuutta eilen, ei ole sama kuin se, mikä luo turvallisuutta huomenna. Turvallisuus riippuu edistyksestä ja edistys riippuu vapaasta ja reilusta kilpailusta ennakkoluulottomien ihmisten valistuneessa yhteiskunnassa. Turvallisuus niin kuin vapauskin täytyy ansaita joka päivä.

Tämä ei kenties ole mukava ajatus vanhanaikaisista ihmisistä, mutta heidän täytyy kuitenkin kerran tottua siihen tosiasiaan, ettei yhteiskunta voi säännöstelemällä tuudittautua ikuiseen turvallisuuteen.

Turvallisuutemme on riippuvainen yritteliäisyydestämme, joka vuorostaan on riippuvainen vapaasta kilpailusta.

* * *

Kansakunnan tulevaisuudesta, onnesta ja menestyksestä näytetään nykyisin oltavan melkein joka taholla huolestuneita. Siihen on siis ilmeistä aihetta. Huolestuneisuus ei kuitenkaan auta mitään, jos ei löydetä huolen perussyitä taikka ei yksinkertaisesti rohjeta kajota niihin. Kiinalainen filosofi Chu Hsi on määritellyt kansakunnan menestyksen edellytykset seuraavasti: "Maan menestys riippuu hyvästä hallituksesta, hyvä hallitus riippuu hyvästä moraalista, hyvä moraali riippuu kotien hengestä ja kotien henki riippuu perheenäidistä: — Maan menestys riippuu siis naisesta!" — Sanotaan, että kaikki todella nerokas on loppujen lopuksi hyvin yksinkertaista. Tuo kiinalainen ajatelma kelvannee esimerkiksi siitä.

Moraali, so. siveellinen ryhti, on siis se sarana, jonka

varassa ovi kansakunnan menestykseen avautuu — tai on avautumatta. Sen vuoksi olisi varmaan hyödyllistä, jos kaikki kansamme tulevaisuudesta huolestuneet paneutuisivat joksikin aikaa tekemään havaintoja ja johtopäätöksiä siitä, missä asemassa hyvä moraali käsitteenä ja käytännön elämänohjeena on tämänpäivän suomalaisessa yhteiskunnassa.

Ensimmäinen havainto voi tällöin olla se, ettei ainakaan eräänlaisista näennäis-moraalin Potemkinin kulisseista ole puutetta. Niitä havaitsee kaikkialla, joten ilmeisesti niillä katsotaan olevan oma merkityksensä, vaikka melkein jokainen tietääkin ne pelkiksi kulisseiksi. Todellisen siveellisen ryhdin kanssa niillä ei kuitenkaan ole enempää yhteistä kuin peruukilla ja kaljupäisyydellä keskenään, joten niihin ei kannata tässä yhteydessä kiinnittää huomiota.

Toinen havainto voi olla se, että moralisti-nimityksellä on nykypäivinä melkein haukkumasanan luonne. Henkilöä, joka esittää moraalisia näkökohtia ja yrittää korostaa siveellisen ryhdin perustavaa laatua olevaa merkitystä niin kansan kuin kansalaisenkin elämässä, pidetään varsin yleisesti joko epäkäytännöllisenä totisena torvensoittajana taikka naivina, lapsellisena höpöttäjänä. Tehokkaiden liikeperiaatteiden mukaisesti puhutaan jokaiselle vain sitä, mitä hän haluaa kuulla — ja kukapa nyt välittäisi ainakaan "moitteita" kuunnella.

Havainnoitsijan olisi syytä kurkistaa yhteiskunnallisen elämämme eri aloille, politiikan, elinkeinoelämän, taiteen ja tieteen piiriin, ja todeta, miten korkealle moraaliset arvot siellä nykyisin noteerataan.

Onko tärkeiden poliittisten kannanottojen ohjenuorana aina tai yleensä maan ja kansan etu, vaiko paljon suppeampien piirien tai ehkä aivan henkilökohtaiset tavoitteet?

Entä mikä on nykyisin taiteen suhde moraaliin? Eikö nykyisin levitetä ponnella sitä käsitystä, ettei taiteella ole mitään moraalisia velvollisuuksia. Vai onko ehkä kallistuttu sille kannalle, että "kaikki tosi taide on moraalista"?

Entä Tiede? Sitä lienee vaikeinta epäillä epämoraalisuudesta. Keksihän se atomipommin, jotta sota saataisiin lyhyemmäksi! Ja loppujen lopuksi psykotieteen alalla yritetään nykyisin todistella, ettei sellaista kuin hyvä moraali ole oikeastaan olemassakaan; on vain joukko ihmismieleen iskostettuja ja aikojen kuluessa muuttuvia kansantapoja.

Olipa vastaus noihin esimerkiksi valittuihin kysymyksiin mikä tahansa, niin selvää on, että kaikilla inhimillisen elämän aloilla vallitseva moraali pohjautuu yksityisten ihmisten siveelliseen ryhtiin, minkä taas alkuun lainaamamme filosofi sanoo riippuvan kotien hengestä. Jokainen voi siinä suhteessa parhaiten arvioida omansa. Otetaan nyt kuitenkin tähän esimerkiksi kovasti kuviteltu perhe. Tässä kunnon perheessä isä juoksee aamuvarhaisesta iltamyöhään korkeamman elintason perässä. Perheen äidin pääasiallisena harrastuksena on tämän ylenevän elintason eri puolien esitteleminen tutuille ja tuntemattomille. Perheen lapset raataavat koulussa ainoana selvänä päämääränään päästä kerran korkeammalle elintasolle. Koko perheellä on yhteinen varma vakaumus siitä, että raskaat työt vaativat raskaat huvitukset ja että mitä uskontoon tulee, niin "jokainenhan tulee omalla uskollaan autuaaksi", joten sillä ei totisesti kannata päätänsä vaivata!

Sopinee pohtia, miten hyvä moraali mahtaa tuollaisesta — kuvitellusta — kodista tulla lapsille matkaevääksi elämäntaipaleelle ja maailman markkinoille luomaan perustaa maan hyville hallituksille ja kansakunnan menestykselle. Aikoinaan tuli Mooses lain taulut kainalossaan häiritsemään kansansa tanssia kultaisen vasikan ympärillä. Isänmaan tulevaisuudesta huolestuneiden olisi syytä muistaa, että vaikka uutta Moosesta ei enää tulekaan, niin ne lain taulut ovat vielä jäljellä ja jatkuvaan käyttöön tarkoitetut.

* * *

"Jeppe juo, Jeppe juo, mutta miksi Jeppe juo?" jahkaili tunnetun näytelmän päähenkilö Jeppe Niilonpoika viinan kirojen vallassa. Samanlaisia Jeppejä on sitä ennen ja senjälkeen ollut tuhansia ja taas tuhansia. Eikä heiltä ole neuvoja puuttunut tuhoisasta pulmasta päästäkseen.

Mutta hyvät neuvot ovat tässäkin asiassa kalliita siksi, että ne ovat niin harvinaisia. Neuvoja kun ei tee hyväksi vielä se, että ne on annettu mitä parhaimmassa tarkoituksessa.

Alkoholin väärinkäytön ja sen pahimman muodon, alkoholismin, pulmiin on viime vuosikymmeninä kiinnitetty kasvavaa huomiota sekä tieteellisen tutkimuksen että osittain siihen perustuvan huoltolainsäädännön keinoin. Toisaalta taas alkoholin kahleista selviytyneet ovat ns. AA-toiminnalla pyrkineet auttamaan entisiä kohtalotovereitaan "kuiville". Näillä tahoilla tehty työ ansaitsee sekä kiitoksen että menestyksen toivotuksen. Valtaosa alkoholin jatkuvaan rajuun väärinkäyttöön syyllistyvistä jää kuitenkin vain omaistensa, ystäviensä ja tuttaviensa neuvojen — sekä tietysti oman häiveröisen onnensa varaan. Tällöin neuvojen ja muun suhtautumisen hyvyyttä ei tietysti ratkaise niiden hyvä tarkoitus vaan vaikutus. Näinollen oikean tiedon leviäminen alkoholin väärinkäytön ongelmasta mahdollisimman laajoihin piireihin tulee merkitsemään paljon lukemattomien parantumisessa ja ehkä vielä enemmän alkoholismia ennakolta ehkäisevässä mielessä.

Ne tuollaisen Jepen ympäristössä, joiden tietomäärä alkoholismin olemuksesta rajoittuu humalaisen Jepen katselemiseen, antavat yleensä hyvin yksioikoisia selityksiä. Yhden mielestä Jepellä on vain heikko tahto, toisen mielestä vallan kelvoton luonne ja kolmas pitää kaiken syynä huonoja tapoja ja tottumuksia. Suhtautuminen "tapaukseen" on tällöin tietysti kulloisenkin selityksen mukainen, eikä siitä alkoholin orjan asema parane — useimmiten päinvastoin. Koska tieteellinen tutkimustyö alkoholismin syiden selvittämiseksi on vielä kesken, ei mitään yleispäteviä syitä kunkin surkeuteen voida esittää, mutta asianomaisen ympäristön suhtautumisesta voidaan kuitenkin sanoa, että julkikatkeruudesta, moitteista, nalkutuksesta yms. ei ole koskaan mitään apua. Ne vain pahentavat asiaa.

Joku kyynikko on esittänyt kysymyksen, että olisiko ollut parempi, jos alkoholistiparantolaan joutuneet eivät olisi käyttäneet lainkaan alkoholia ja joutuneet — mielisairaalaan. On helppoa kuvitella ikänsä kaiken raittiina eläneen ja alkoholipulmien kanssa muutenkaan tekemisiin joutumattoman kansalaisen kauhistusta moisen kysymyksen kuultuaan: Juopothat mielisairaaloihin joutuvat eivätkä raittiit! — Olipa asian laita miten tahansa, niin tuo kyynisen tuntuinen kysymys sisältää kuitenkin hyvin vakavasti otettavan viitteen rajun alkoholinkäytön ja alkoholismin psyykisiin syihin. Alkoholi on, ainakin joidenkin kohdalla, voinut to-

Tampellan tehdaspalokunta viime sodan aikana. Edessä toinen vas. silloinen palomestari Kalle Hellén, 3:s palopäällikkö ins. Tauno Liuksiala ja 4:s palomestari Pekka Riikonen.

della auttaa kantamaan henkisiä rasituksia, joita asianomaisen mielenterveys ei muuten olisi kestänyt. Tällöin on kuitenkin paholaista torjuttu beelsebubin avulla, mitä ei millään perusteella voida suositella.

Määriteltäessä oikeaa suhtautumistapaa alkoholin rajuihin väärinkäyttäjiin ja varsinaisiin alkoholisteihin on muistettava, että vastuu näistä ilmiöistä ei suinkaan ole yksin asianomaisten onnettomien, vaan myös heidän ympäristönsä ja myöskin koko yhteiskunnan. Kieltolailla yritti yhteiskunta aikoinaan selviytyä tästä vastuusta samaan tapaan kuin poliisi ottaa pidätetyiltä pois housunkannattimet ja kengännauhat, etteivät he pääsisi hirttäytymään.

Kieltolailla saavutetut tulokset tiedetään niin meiltä kuin muualtakin. Alkoholistin ympäristön ja yhteiskunnan vastuu on nähtävä siinä valossa, että alkoholin väärinkäyttäjä pakenee päihtymykseen henkisiä taakkojaan ja ristiriitojaan taikka tavoittelee päihtymyksestä korviketta niille psyykisille arvoille, jotka hänen elämästään puuttuvat. Näitä syitä eliminoimalla päästään todella eteenpäin alkoholiongelman suhteen. Täysraittiin elämäntavan ylistämisestä on alkoholin väärinkäyttäjälle kovin vähän apua, jos hänen vaikeuksiensa syvien syiden tuntemus ja aito lähimmäisenrakkaus puuttuvat.

* * *

Tampella lienee niiden tehdaslaitosten eturivissä, joiden palveluksessa olevat ovat omatoimisesti asianomaisen tehtaan sosiaaliosaston antaman erilaisen tuen turvin rakentaneet itselleen suuren määrän omakotitaloja ja kerrostaloasuntoja. Niinkuin toisaalla lehteämme julkaistusta Tampellan sosiaalitoiminnan vuosikertomuksesta käy ilmi, ovat tampellalaiset rakentaneet sotien jälkeen yli 800 omakotitaloa ja rakennuttaneet yli 360 kerrostalo-osaketta.

Omakotimiehet ovat suurta suunnitelmaansa toteuttaessaan voineet, kustannuksia säästääkseen, turvautua ns. "hartiapankkiin". Kerrostaloa rakennettaessa ei sen tulevilla asukkailla ole käytettävissä tätä mahdollisuutta, vaan on jokainen työntunti maksettava selvällä rahalla. Siksi asuntoyhtiöön kuuluvan osakkaan on keskitettävä kaiken tarmonsa ja taitonsa sen pääoman hankkimiseen, mikä tarvitaan haaveillun asuntoosakkeen rahoittamiseen. Vähemmän tarpeellisia menoja on vähennettävä, jotta kaikki liikenevät erät saataisiin palvelemaan vuosia toivotun päämäärän saavuttamista.

Varsinkin niiden tampellalaisten, jotka asuvat Tampellan asunnoissa ja tietävät muutaman vuoden päästä joutuvansa siirtymään eläkkeelle, tulisi riittävän ajoissa ryhtyä asuntosäästäjiksi, sillä yhtiön johdon antaman määräyksen mukaan joutuvat eläkkeelle siirtyjät muuttamaan pois yhtiön omistamista asunnoista.

TAMPELLAN TEHDASPALOKUNTA 20-VUOTISJUHLASSAAN. Eturivissä vasenmalta: H. Kaipola, J. Henell, V. Sirén, A. Eljaala, V. Niittynen ja V. Mansikka. Keskirivissä vasenmalta: E. Nieminen, S. Lustila, A. Tuominen, V. Korvenoja, O. Hämäläinen, J. Beilinson ja A. Kuusela. Takarivissä vasenmalta: S. Rautio, R. Laakso, V. Palvanen, Y. Kuuslahti, P. Intonen, P. Laakso, A. Kallinen, A. Peltonen, T. Sillman, E. Auvinen, T. Laaksonen ja K. Hakala. Kuvasta puuttuvat: A. Niittylahti, E. Nieminen, M. Mäntyharju ja M. Eljaala.

Saamiemme tietojen mukaan tultanee tänä vuonna ja seuraavina vuosina erään rakennustoimiston ja Postisäästöpankin toimesta perustamaan suurehko kerrostalo- ja omakotitalokompleksi ehkä neljän asuntoyhtiön puitteissa Kissanmaan maastoon, lähelle Keskussairaalaa. Tätä silmällä pitäen tulisi mahdollisimman monen tampellalaisen, jotka ajattelevat oman asuntoosakkeen hankkimista, ryhtyä säästämään ja siten turvaamaan pääsynsä näihin suunnitteilla oleviin yhtiöihin, joista tiedoitamme heti suunnitelmien valmistuttua. Tietenkin huoltokonttorimme on mukana tukemassa jäseniään näissä pyrkimyksissä. Kehoitamme vakavasti harkitsemaan mukaan lähtemistä, sillä "oma apu on paras apu".

* * *

Toisaalla lehteämme on luettavissa yksityiskohtainen vuosikertomus Tampellan Tampereen tehtailla suoritetusta sosiaalitoiminnasta. Useana vuonna olemme näin lehtemme ensimmäisessä numerossa julkaisseet aina tämän vuosikertomuksen edelliseltä vuodelta, emmekä katso nytkään aiheelliseksi tehdä poikkeusta hyvään käytäntöön.

Lienee paikallaan tällä pakinapalstallammekin vähän kosketella tätä vuosikertomusta ja todeta sieltä joitain mielenkiintoisia havaintoja. Asuntojen rakentaminen näyttää jatkuvasti askarruttavan sos.osastoamme, koskapa sen toimesta jälleen suunnitellaan uuden asuntoyhtiön muodostamista. Tosin Arava-rahoitus näyttää olevan vaikeata järjestää, kun Arava suosii ensisijassa ns. vuokratalojen rakentamiseen ja ns. asuntosäästäjien kanssa tapahtuvaa yhteistoimintaa esim. edellä mainitun Postisäästöpankin toimiessa rahoituskeskuksena. Mutta että tällä tärkeällä sosiaalitoiminnan alalla ollaan jatkuvasti toimeliaita, on mielihyvällä merkille pantava.

Huolto r.y:n toiminta on jatkuvasti voimistunut: avustusmääriä on nostettu, avustusten kokonaissumma on noussut yli 600.000 mk:lla edellisestä vuodesta, jäsenmäärä on ilahduttavasti lisääntynyt jne. Tästä tampellalaisten keskinäisestä avustusjärjestöstä voimme todeta, että se on voimakkaampi kuin koskaan ennen. Sen täyttäessä tänä vuonna 20 vuotta voimme vain vetää sen johtopäätöksen, että se on todella osoittautunut elinkelpoiseksi ja että sen työtä kannattaa jatkaa.

Tälläkin kertaa kiinnittäisimme huomiota tampellalaisten erikoisen vilkkaaseen ja monipuoliseen kerhotoimintaan, missä lienevät melkein kaikki vapaa-aikojen viettoon liittyvät harrastusalat edustettuina. Henki-

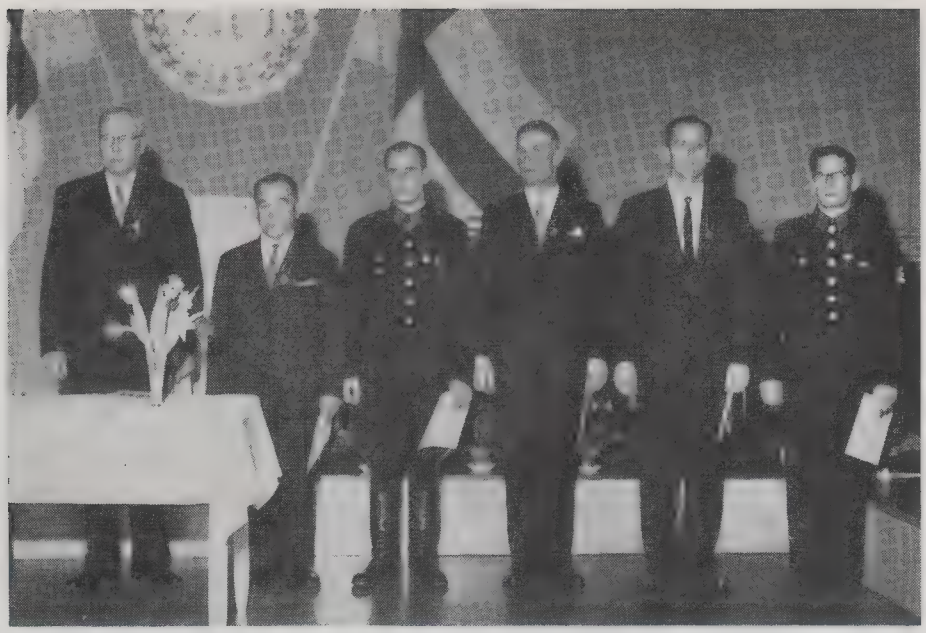

Ansiomitalin saajat vasemmalta: J. Henell, V. Niittynen, V. Mansikka, E. Nieminen, H. Kaipola ja Kuusela

TAMPELLAN TEHDASPALOKUNNAN 20-VUOTISJUHLA

Tampellan tehdaspalokunnan 20-vuotisjuhlaa vietettiin tammikuun 15 p:nä Tampellan juhlatalossa runsaan kutsuvierasjoukon läsnäollessa. Ensin Saukkolan torvikot soittivat alkukappaleita. Tämän jälkeen astui puhujakorokkeelle Tampellan tehdaspalokunnan päällikkö A. J. Eljaala, joka tervehdyssanoissaan mainitsi, että palokunnan ensimmäinen päällikkö oli ins. T. Liuksiala. Hänen päällikkökautensa kesti n. kolme ja puoli vuotta. Tämän jälkeen puhuja astui päälliköksi ja tätä virkaa hän hoitaa edelleenkin. Lopuksi puhuja kiitti Tampereen vakituisen palokunnan päällikköä E. Nurmea, joka kiitettävällä tavalla on auttanut Tampellan palokuntaa sen ponnistuksissa.

Seurasi Ruth Matson tyttöjen tanssiesitys ja "Nekalan Harmittomien" kolme lauluesitystä. Kun vielä Veikko Sinisalo oli esittänyt lausuntaa astui puhumaan palopäällikkö E. Nurmi. Hän mainitsi aluksi, että tehdaspalokuntien tärkeyttä ei ennen sotia huomauttu, sillä käsitys oli, että vakituinen hoitaa kaikki palojen sammutukset. Talvisota todisti kuitenkin, että jos useampia tulipaloja on samassa kaupungissa samaan aikaan ei vakituinen vahvistettunakaan niitä kaikkia kykene sammuttamaan. Tampella huomasi tämän ja perusti oman palokunnan, jonka vahvuus heti alussa oli n. 100 miestä. Sotien jälkeen palokunnan vahvuus aleni suuresti ja on sen vahvuus nykyisin kolmisenkymmentä miestä. Lopuksi Nurmi kiitti Tampellan johtoa sen suuresta tuesta, että palokunta edelleenkin saa toimia. Kahvitauon jälkeen oli vielä soittoa ja herra Tuomisen taikatemppuesitykset.

Ansiomerkkien jaon suoritti sosiaalipäällikkö maisteri A. Tienari neiti Pirjo Jokelan avustamana. Ansiomerkkejä jaettiin seuraaville: joukkueenjohtajat V. Niittynen, V. Mansikka, E. Nieminen, H. Kaisiä harrastusaloja edustavat kuvaamataide, musiikki, kielen opiskelu, shakki, Bridge, Saukkolan monen monet kerhot jne., taloudellista puolta edustavat ompelukerho ja Saukkolan askartelukerhot, kenties selvimmin puhtaasti sosiaalista alaa taas edustavat työturvallisuus- ja ensiaputoiminta, Huolto r.y. ja avustuskassatoiminta sekä monipuolista liikuntakasvatustoimintaa upea urheilutalomme monine kehittävine liikuntakasvatusmahdollisuuksineen jne. Jokaisella tampellalaisella on mahdollisuus löytää täällä Tampellassa oma harrastusalansa ja sen ympärille kerääntynyt toveripiirinsä, missä solmitut ystävyyssuhteet ovat osoittautuneet harvinaisen lujiksi.

* * *

Lehtemme tämän numeron ilmestyttyä on päivä jo pidentynyt melkoisesti ja kohta voimme täysin siemauksin nauttia kevätauringosta ja maaliskuun hangista. Ja kun me tekstissämme olemme päässeet näihin ihmismieltä suuresti kiehtoviin keväisiin ajatuksiin, tapahtuukin siirtyminen mieliaiheeseemme hiihtoon sangen luontevasti.

Aurinkoiset ladut kutsuvat meitä "sisätyöläisiä" vastustamattomalla tenhovoimallaan. Kevätauringon ultravioletti-säteet, puhdas talvi-ilma ja hiihdon aikaansaama monipuolinen liikunta ovat ne "ilmaiseksi" tarjottavat hyvyydet, joista emme saisi kevytmielisesti luopua. Lähtekäämme joukolla hilpein mielin sujuttelemaan keväisille laduille.

Koskenlaskija

Kun TAMPELLAN PALOKUNTA juhli

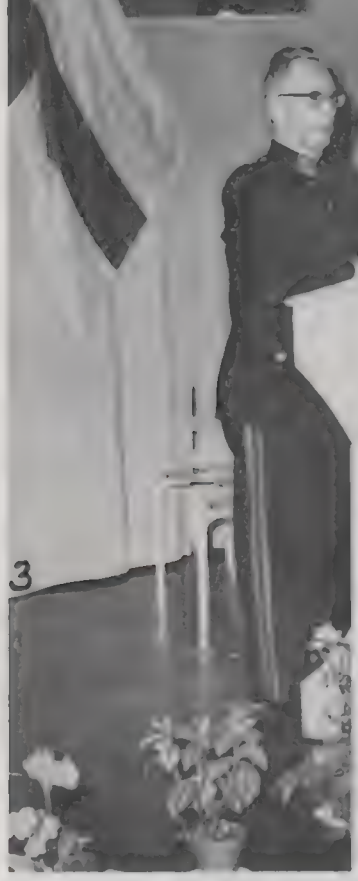

1. Palomiesveteraani Justus Henellin rintaan kiinnitetään parhaillaan Palopäällystöliiton ansiomitallia
2. Ins. Armas Eljaala piti tervehdyspuheen
3. Kaupungin palopäällikkö Einari Nurmi puhumassa
4. Tampellan tehdaspalokunnan 20-vuotisjuhlan yleisöä

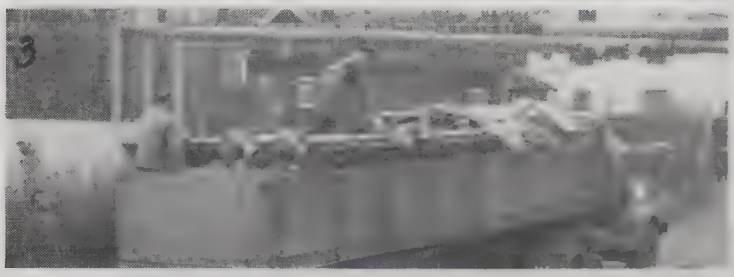

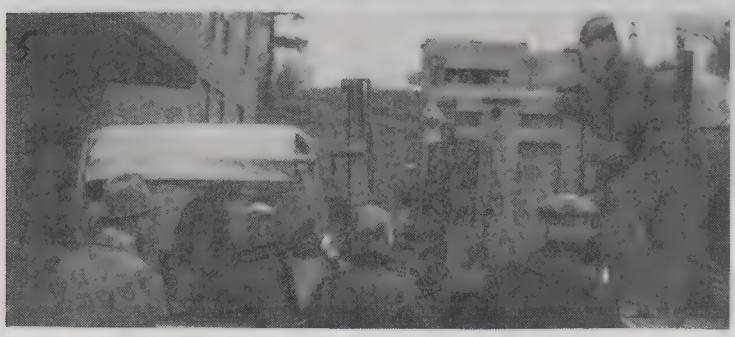

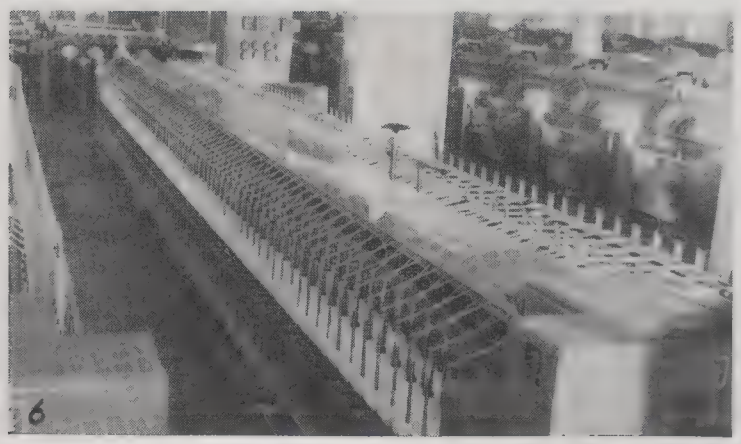

LAPINNIEMELLÄ

tapahtunutta

Valokuvat: Into Järvinen.

Suunnilleen vuosi sitten pysähtyivät koneet eräässä Ruotsin vanhimmista puuvillatehtaista. Tehtaan konekanta oli suurimmalta osaltaan vasta uusittua ja nykyaikaista. Ankara kilpailu tekstiilialalla ei kuitenkaan tuntenut armoa ja vanhentuneet työmenetelmät sekä erikoisesti kuljetukset tulivat heille kohtalokkaiksi. Tehtaan kaikki koneet myytiin ja ostajia oli mm. Italiasta, Hollannista, Norjasta ja meiltä. Lapinniemi oli kiinnostunut lähinnä esikehruukoneista, joista sitten parhaat ostettiinkin. Oheisena näemme kuvasatoa näitten koneitten merkeissä.

Kuvassa 1 on entinen Ruotsin vanhin osakeyhtiömuotoinen teollisuuslaitos, jossa puuvillatehtaan jälkeen ruvetaan nyt valmistamaan olutta.

Kuvassa 2 Lapinniemelle tulevat koneet olivat asennettuina tässä uudemmassa siipirakennuksessa ja osa koneita oli vielä purkamatta.
Kuvassa 3 on ensimmäinen kuorma valmiina rekka-autossa ja vuorossa on vain kuorman peittäminen. Kuljetuksesta huolehti autoilija Mikkola Sisu-autoillaan, joita ruotsalaiset kävivät pienellä ennakkoluulolla katsomassa. Kuormauksiin uhrattiin aikaa ja huolta, koska maantiekuljetukseen Haaparannan kautta kertyi matkaa lähes 2 000 km ja matkan varrella oli monenlaista keliä ja tietä. Kaikki sujui kuitenkin onnellisesti ja kuvassa 4 ovat viimeiset kuormat saapuneet Lapinniemeen.
Kuvassa 5 on jo kotoista näkymää ja kuormaa puretaan.

Kuvassa 6 nähdään osa koneista asennettuna ja käytössä kehräämössä. M. R.

VAINAJIA

PAAVO VAITTINEN

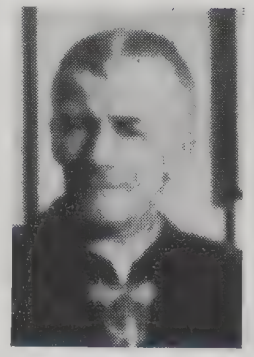

Tammikuun 6 p:nä kuoli vaikean sairauden murtamana ulko-osaston työntekijä Paavo Vaittinen. Hän oli syntynyt 28. 4. 90 Impilahdella pientilallisen poikana. Jo nuoresta pitäen oli hän ryhtynyt ansaitsemaan itse leipänsä kierrellen eri työpaikoissa ympäri Karjalan pitäjiä. Sotien jälkeen hakeutui hän tänne Tampereen puoleen ja tulikin Tampellan palvelukseen vuonna -44 puuhiomoon, josta hän siirtyi rakennusosastolle. Viime aikoina työskenteli hän puutarhassa, kunnes vaikean sairauden heikentämänä joutui jäämään kotiin. Hänen vapaa-ajan harrastuksistaan mainittakoon nuorempana kalastus ja lauluharrastus. Työtoverien keskuudessa "Papasta" säilyy kauan muisto hiljaisesta, tyytyväisestä ja mukavasta ihmisestä. Runsas omaisten, ystävien ja työtovereiden joukko kunnioitti "Papan" viimeistä matkaa Kalevankankaalla 15. 1. 61.

Vainajaa jäivät lähinnä suremaan puoliso ja lapset.

LYDIA KIVELÄ

Tammikuun 23 p:nä kuoli Hatanpään sairaalassa Lapinniemen kehräämön ent. rullaaja Lydi Vilhelmiina Kivelä. Hän oli syntynyt Orivedellä 21. 5. 1889. Pellavatehtaalla hän palveli vv. 1914—1918. Lapinniemen palvelukseen hän tuli 15. 12. 1922 jääden eläkkeelle 25. 9. 57. Hän sai Tampella-mitalin v. 1947.

Vainajaa suremaan jäi lähinnä tytär.

---

pola sekä vanhemmat palomiehet J. Henell ja A. Kuusela.

Lopuksi seurasi vapaa sana ja aloitti sen eversti Otto Holm Teollisuuspalosta. Puheensa jälkeen hän lahjoitti juhlivalle palokunnalle yhdistelmä-suihkuputken. Vapaaehtoisen palokunnan päällikkö E. Katajamäki lahjoitti VPK:n pienoislipun ja tämän jälkeen Suomen Trikoon palomesari A. Koskinen pytyn kilpailtavaksi. Valmet Linnavuoren palopäällikkö Fr Nieminen toi seinäkellon juhlijalle. Vielä puhuivat Lapinniemen palomest. Pussinen, tuoden kukkakorin, Sarviksen Tuomisto, palomieskerhon A. Peltonen, joka luovutti kerhon lipun. Lukuisia muitakin edustajia oli läsnä sekä sähkeitä tuli eri puolilta maata.

Tampellan palokunta haluaa lausua parhaimmat kiitokset Tampellan johdolle ja kaikille niille, jotka myötävaikuttivat juhlien onnistumiseen.

Reino Lahtinen

LEMPI SALMINEN

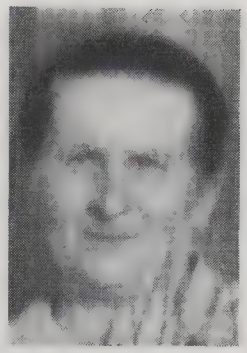

Tammikuun 8 p:nä kuoli Tampereella Hatanpään sairaalassa Lapinniemen ent. kehrääjä Lempi Salminen. Hän oli syntynyt Tampereella 19. 6. 1890. Työskenneltyään aluksi Pellavatehtaalla vv. 1903—08 hän tuli Lapinniemen kehräämöön 23. 5. 1908. Eläkkeelle hän siirtyi 16. 10. 54 palveltuaan kunnioitettavat 51 vuotta. Hän sai Tampella-mitalin v. 1947.

Vainajaa jäivät suremaan sisaret ja veljet perheineen sekä monikymmenvuotinen asuintoveri ym. ystävät.

HILMA AHONEN

Marraskuun 26 p:nä 1960 kuoli eläkeläinen Hilma Josefiina Ahonen. Hän oli syntynyt 6. 4. 81. Tullut Tampellan palvelukseen 3. 5. 06 työskennellen pakkaajana häkilässä, kunnes 15. 4. 46 siirtyi eläkkeelle.

IDA LAAKSO

Joulukuun 20 p:nä kuoli eläkeläinen Ida Vilhelmiina Laakso. Hän oli syntynyt 16. 6. 79 Tyrväällä. Tullut Tampellan palvelukseen vuonna 19 työskennellen vuosina 19—22, 37—39, 40—41 viimeksi myyntivarastolla, kunnes 1. 10. 52 siirtyi eläkkeelle.

SAARA KULMALA

Tammikuun 12 p:nä kuoli Koukkuniemen vanhainkodissa eläkeläinen Saara Margareta Kulmala. Hän oli syntynyt 30. 5. 91. Tullut Tampellan palvelukseen 29. 12. 13 työskennellen kutojana kutomossa, kunnes 1. 5. 51 siirtyi eläkkeelle.

Koko tämä näkyväinen maailma on vain mitätön viiru luonnon laajassa sylissä. Mitä on ihminen luonnon keskellä? — Ei mitään, verrattuna äärettömyyteen, kaikki, verrattuna mitättömän pieneen hiukkaseen: ei minkään ja kaiken keskiarvo.

Blaise Pascal

★

Mikään luonne ei synny ilman kärsimyksiä, eikä mikään henki ilman tyydytyksen iloa.

Feuchtersleben.

TAMPELLAN MOOTTORIKERHON

VUOSIKOKOUS

pidetään Tampellan juhlasalissa tiistaina 7. 3. 61 klo 19.15. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä sääntömuutos. Kokouksen yhteydessä on vak.-virk. J. Jokisalon esitelmä liikennevakuutuksesta.

Seuraava esitelmä on tiist. 18. 4. 61 klo 19.15. Esitelmöitsijä saapuu Taljasta.

INKEROISISTA

Työn juhla ja eläkevanhusten pikkujoulu Tampellassa 6. 12. 1960

Jo neljännentoista kerran kokoontui Tampellan Inkeroisten tehtaan väki itsenäisyyspäivänä tehtaan kerholle Tampella-mitalien jakotilaisuuteen jota samalla on vietetty eläkevanhusten pikkujoulujuhlana. Itsenäisyyspäivän jumalanpalveluksesta kirkosta siirtyi juhlaväki tehtaan kerholle kynttilöin ja Suomen lipuin sekä kukkasin koristettujen kahvipöytien ääreen. Tilaisuuteen oli kunniavieraaksi kutsuttu Tampellaa tähän mennessä 25 vuotta palvelleet aviopuolisoineen sekä yhtiön eläkevanhukset. Tilaisuudessa olivat myös läsnä tehdasosastojen päälliköt rouvineen.

Juhla alkoi sos.pääll. A. V. Videnojan avaussanoilla ja kirkkokahvilla, joiden jälkeen taiteilijapari Marjatta ja Martti Pokela esittivät mieltymyksellä kuultuja, etupäässä etelä-pohjalaisia kansanlauluja, joita Martti Pokela säesti kanteleella.

Sitten alkoikin juhlan päänumero, Tampella-mitalien jako, jonka suoritti isännöitsijä J. Schauman rouva Signe Piipposen avustamana. Ennen mitalien jakoa isännöitsijä lausui mitalien saajille ja eläkevanhuksille kohdistamassaan puheessa seuraavaa:

Arvoisat yhtiömme vanhat uskolliset työntekijät ja Tampella-mitalien saajat:

Tänä päivänä tulee kuluneeksi 43 vuotta siitä historiallisesta hetkestä, jolloin Suomi julistettiin itsenäiseksi. Tänään me ja koko Suomen kansa juhlimme tuon niissä olosuhteissa rohkean ja kauaskantoisen valtioteon muistoa.

Mutta tällä Tampellan väen piirissä vietettävällä juhlalla on samalla 2 muutakin juhlimisen arvoista merkitystä.

Vietämme nyt jo perinteeksi tulleen tavan mukaan juuri tänä päivänä jo neljännentoista kerran yhtiömme eläkevanhusten pikkujoulujuhlaa.

Lisäksi tahdomme kunnioittaa niitä laitoksemme henkilökuntaan kuuluvia, jotka tähän päivään mennessä ovat olleet yhtiön palveluksessa 25 vuotta.

Näkyväksi työn aatelismerkiksi ja työnantajanne kiitoksen sekä kunnioituksen osoitukseksi tässä tilaisuudessa jaetaan Tampella-mitaleja niille työntekijöille, jotka **25 vuotta ovat** uskollisesti palvelleet Tampellaa.

Yhtiömme virallinen nimi on tänä vuonna muuttunut Oy Tampella Ab:ksi, joten emme nyt suorita mitallien jaon yhteydessä niihin kuuluvien kunniakirjojen jakoa, koska uuden nimen mukaiset kunniakirjat eivät ole vielä valmistuneet painosta. Uudet kunniakirjat toimitetaan mitalien saajille myöhemmin sosiaaliosaston toimesta.

Tämä vuosi on erikoisen merkittävä Tampella-yhtymän historiassa. Vajaan kahden viikon kuluttua ryhdymme viettämään oman kirkkomme 50-vuotisjuhlaa ja tänä vuonna valmistuu Tampellan Heinolan uusi tehdas. Näin hengen viljely ja tuottava työ lyövät kättä toisilleen. Meidän on syytä muistaa nykyisen arkkipiispamme sanat, jotka hän lausui vanhan tehtaamme 75-vuotisjuhlan jumalanpalveluksessa kun hän saarnassaan kirkossamme lausui tämän perusajatuksen, että **rehellisesti ja tunnollisesti suoritettu työ jo sinänsä on mitä hartainta jumalanpalvelusta,** lisäten: "Kaikki mitä teette, se tehkää sydämestänne, niin kuin Jumalalle, eikä niin kuin ihmiselle." — Teille kunnioitetut yhtiön eläkevanhukset minulla on ilo ilmoittaa, että samoin kuin useampana edellisenäkin vuonna yhtiö toimittaa koteihinne **yhden kuutiometrin** valmiiksi pilkottuja polttopuita yhtiön lämmittävänä joulutervehdyksenä.

Lisäksi saavat eläkeläiset joululahjarahan kuten edellisinäkin vuosina.

Rohkenen toivoa, että nämä entisen työnantajanne Teille myöntämät joululahjat täällä nautitun kirkkokahvin ja joulupuuron ohella lämmittävät mieltänne ja tuovat vanhuuden koteihinne jouluiloa. —

Kunnioitetut Tampellan työn ritarit, pyydän Teitä tulemaan ottamaan vastaan Tampella-mitalinne.

Tampella-mitalien saajat v. 1960:

Kirvesmies Iikka Ahola, työnjoht. Aarne Alanko, lajittelija Helga Ansavaara, varastomies Hugo Hölttä, koneenhoitaja Toivo Korjus, sihtimies Veikko Metsälä, pakkaaja Aarre Salmela, purkaaja Toivo Salmela, liimankeitt. Erkki Siponius, paalaaja Eino Suikkanen, liimankeitt. Eino Valkonen ja leikkaaja Elis Vuorimaa.

Metsäosasto:

Piirityönjohtajat Lauri Myllymäki, Toivo Niemi,

Kun uutteruus ja uskollisuus palkittiin

1. Metsäneuvoksen rouva S. Piipponen kiinnittää Tampella mitalin piirityönjohtaja Niilo Vähätalon rintaan. Vasemmalla isännöitsijä J. Schauman

2. Vanha työn veteraani J. Koskivirta kiitti yhtiön johtoa lahjoista ja järjestetystä juhlasta

3. Tampella mitalien saajat ryhmäkuvassa 6. 12. 60

4. Marjatta ja Martti Pokela viihdyttivät juhlavieraita laulullaan

Tampellan kirkon suuri juhlapäivä 18. 12. 1960

Tampellan kirkon kauniit 50 v-lahjat: Pronssiin valettu kuvanveistäjä V. Savikurjen veistämä krusifiksi, vihkiryijy, kastemalja ja ehtoollispikarit

Tampellan Inkeroisiin rakentaman ja ylläpitämän kirkon 50-vuotisjuhlaa vietettiin Inkeroisissa 18. 12. 1960 monin arvokkain juhlamenoin. Juhlaohjelmaan kuului lahjojen luovutus kirkolle, juhlajumalanpalvelus, kunnianosoitus sodissa kaatuneille, juhlalounas ja kirkkokahvi, iltajuhlana sävelhartaus kirkossa sekä kuorojen iltakahvitilaisuus tehtaan kerhossa.

LAHJOJEN LUOVUTUS KIRKOLLE

Juhlayleisön kutsuvieraineen, joiden joukossa nähtiin mm. Mikkelin hiippakunnan piispa Osmo Alaja, lääninneuvos E. Kurkiola, lääninrovastit J. Utriainen ja R. Tammekas, kirkon rakentaja teollisuusneuvos O. Wuorio, Sippolan kirkkohallintokunnan jäsenet ja lukuisa joukko seurakunnan hallintoelimien edustajia, asetuttua paikoilleen kirkossa, veisattiin aluksi virsi 213. Tämän jälkeen astuivat kirkon kuoriin Sippolan seurakunnan edustajina rovasti A. P. Kangasvuo ja kirkkohallintokunnan varapuheenjohtaja maanviljelijä Emil Sippu, jotka luovuttivat kirkolle seurakunnan lahjana kuvanveistäjä Viljo Savikurjen veistämän ja taidevalimo Halosen pronssiin valaman krusifiksin, sekä alttarin yläpuolella olevien ikkunoiden antiikkilasituksen, joiden väriyhdistelmät on suunnitellut taidemaalari

Rovasti A. P. Kangasvuo pitämässä krusifiksin luovutuspuhetta

Olavi Valkama, Niilo Vähätalo, Toivo Ylikoski, metsätyönjohtajat Väinö Koskinen ja Aaro Nikki.

Mitalien jaon jälkeen Tampellan Lauluveikot esittivät johtajansa, maisteri Mauno Arpiaisen johdolla kuorolaulua.

Marjatta ja Martti Pokela esiintyivät vielä toistamiseen, nyt kevyemmällä lauluohjelmalla, joista vallankin monet vanhat tanssisävelmät lämmittivät vanhusten mieliä, koska ne monille heistä olivat tuttuja heidän nuoruutensa päiviltä.

Sitten olikin jo vuorossa maukas joulupuuro, jonka aikana Tampellan lapset esittivät vielä vanhusten iloksi hauskoja tonttuleikkejä.

Mitallien saajien ja eläkevanhusten kiitokset tehtaan johdolle esitti työn veteraani J. Koskivirta.

Tilaisuus päättyi sos. päällikön loppusanoihin ja yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.

Juhlajumalanpalveluksen yleisöä. Edessä vasemmalla piispa O. Alaja ja isännöitsijä J. Schauman. Oikealla rouva H. Bygdén ja apulaisjohtaja B. Bygdén

Veikko Vionoja. Seurakunnan puolesta puhui tilaisuudessa rovasti A. P. Kangasvuo.

Sippolan Säästöpankin ja Kymijoen Osuuskassan lahjan, 50 kpl hopeisia ehtoollislipikareita, luovuttivat kirkolle pankinjohtaja E. Väänänen, maanviljelijät Kalle Sihvola, Esa Ukkola ja Emil Sippu, viimeksimainitun pitäessä luovutuspuheen. Kauniin vihkiryijyn luovuttivat Inkeroisten Martat edustajinaan martat Eine Marttila ja Toini Sippu, Ida Salmela ja Annikki Saku, joka piti lahjan luovutuspuheen.

Tämän jälkeen luovutti Oy Tampella Ab:n lahjan, jalokivillä koristetun hopeisen kastemaljan, jonka oli tilauksesta valmistanut Pirkan Kulta Oy, kirkolle isännöitsijä J. Schauman kiittäen samalla lahjojen luovuttajia puheella, joka kokonaisuudessaan on julkaistu tässä lehdessä.

Lahjojen luovutustilaisuus päättyi kirkkokuoron, Tampellan Lauluveikkojen ja Laulusiskojen yhteisesti sekakuorona esittämään Hannikaisen säveltämään "Pyhäaamun rauha".

JUHLAJUMALANPALVELUS

Välittömästi lahjojen luovutustilaisuuden jälkeen alkoi kirkossa juhlajumalanpalvelus virrellä 200: 1—5.

Alttaripalveluksen suorittivat rovastit A. I. Aarnio ja A. P. Kangasvuo sekä pastori Heino Toikka. Yhdistyneet kuorot esittivät Beethovenin "Jumalan kunnia luonnossa" ja Mikkelin hiippakunnan piispa Osmo Alaja piti juhlasaarnan. Urkurina ja kuoron johtajana toimi kanttori V. Pakarinen.

Sippolan Säästöpankin ja Kymijoen Osuuskassan edustajat luovuttamassa lahjaansa kirkolle

Tampellan seppele laskettiin sodissa kaatuneiden muistolle

Heti jumalanpalveluksen päätyttyä kokoontui kirkkokansa kirkon pääoven edustalla olevien sodissa kaatuneiden muistotaulujen luo, johon partiolaiset olivat asettuneet kunniavartioon. Oy Tampella Ab:n seppeleen laskivat muistotaulujen alle metsäneuvos H. Piipponen, kamreeri T. Smolander ja vuoromestari L. Siiropää.

Inkeroisten Martat luovuttamassa kirkolle vihkiryijyä

Täältä kutsuvieraat isäntineen siirtyivät juhlalounaalle tehtaan virkailijakerhoon ja muu kirkkoväki kirkkokahville tehtaan kerhoon.

JUHLALOUNAS VIRKAILIJAKERHOSSA

N. 60 henkeen nousevan kutsuvierasjoukon asetuttua juhlapöytään piti isännöitsijä J. Schauman seuraavan puheen:

Hiippakuntamme Herra Piispa, läänimme edustaja, arvoisat naiset ja herrat.

4 vuotta sitten Tampella-yhtymä monin eri juhlallisuuksin vietti teollisen toimintansa 100-vuotisjuhlaa.

Monet Teistä kunnioitetuista kutsuvieraistamme olitte silloinkin henkilökohtaisesti läsnä kuten nytkin arvostamassa juhlaamme. Silloin kuten tänäkin päivän aloitimme juhlinnan tuossa samassa rakkaassa kotikirkossamme, josta äsken saavuimme tähän lounaspöydän ääreen. Samoin aloitimme vanhan tehtaamme 75-vuotisjuhlan v. 1947 juhlajumalanpalveluksella omassa kirkossamme, jossa silloin saarnasi nykyinen arkkipiispamme Ilmari Salomies. Mieleeni on lähtemättömästi jäänyt hänen saarnansa aihe, kun hän kauniin sanoin kehitteli ajatusta, että **rehellisesti ja sydämen lämmöllä suoritettu jokapäiväinen työ jo sinänsä on mitä hartainta Jumalanpalvelusta,** korostaen saarnan johtolausetta: **"Kaikki mitä teette, se tehkää sydämes-**

tänne, niin kuin Jumalalle, eikä niin kuin ihmisille! Yhtiömme 100-vuotisjuhlan juhlajumalanpalveluksessa saarnasi silloinen hiippakuntamme piispa, nykyinen Helsingin hiippakunnan piispa Martti Simojoki, joka vaikuttavan saarnansa aiheeksi oli valinnut pyhän kirjan sanat: **"Kaikki minkä teette sanoilla tai teoilla, kaikki tehkää Herran Jeesuksen nimessä kiittäen Isää Jumalaa hänen kauttansa."**

Tänään kirkkomme 50-vuotisjuhlassa olemme saaneet kuulla oman hiippakuntamme piispan, Osmo Alajan perin syvällisen, muotokauniin ja suurta oppineisuutta ilmentävän juhlasaarnan. Herra Piispa, ottakaa vastaan minun ja meidän kaikkien sydämellinen kiitos kauniista saarnastanne.

Hyvät naiset ja herrat, pyydän vielä uudelleen esittää Tampella-yhtymän puolesta nöyrät kiitokset niistä arvokkaista lahjoista, joita kirkkomme sai niin runsaasti vastaanottaa. Minua erikoisesti ilahduttaa se, että olemme saaneet tänne juhlaamme yhden kirkkomme rakentajista 50 vuoden takaa. Hän, teollisuusneuvos Otto Wuorio, joka 23 vuotiaana, juuri teollisuuskoulusta päässeenä rakennusmestarina, ensimmäisenä työnään oli kirkkomme rakentajana, on rouvansa kanssa tullut tänne juhlaamme Helsingistä asti.

Kunnioitetut vieraamme, hyvät naiset ja herrat. Ne 50 vuotta, jonka ajan kirkon torni on seisonut tehtaan savupiipun vierellä, ovat tälle kansalle olleet vaiherikkaita vuosia. Niihin sisältyy niin rauhan ajan ahkeraa aherrusta kuin myös sotien kovia koettelemuksia. Molempien voittamiseen on tarvittu lujaa uskoa, lujaa työtä ja rukouksen voimaa.

Hyvät naiset ja herrat, rohkenen toivoa, että hyvin viihdytte vierainamme ja nautitte pöydän antimista.

Rovasti A. P. Kangasvuo esitti Sippolan seurakunnan tervehdyksen kohdistaen aluksi sanansa piispa Alajalle ja sen jälkeen isännöitsijä J. Schaumanille sekä Tampella yhtymälle.

Piispa O. Alaja vastasi puheisiin sisältörikkaalla puheella kiittäen Tampellaa erikoisesti siitä, että sen vapaaehtoinen sosiaalitoiminta niin huomattavalla tavalla suuntautuu myös hengen viljelyn alalle oman kirkon ylläpidon muodossa. Tämä on perin tärkeää aikana jolloin niin helposti langetaan pelkän aineellisuuden palvontaan.

Juhlajumalanpalveluksen alttaripalveluksen suorittivat vasemmalta: Rovasti A. I. Aarnio ja A. P. Kangasvuo sekä pastori Heino Toikka

Juhlalounas virkailijakerhossa

Isännöitsijä J. Schauman

Tehtaan isännöitsijä J. SCHAUMAN *piti lahjojen luovutustilaisuudessa kirkossa seuraavan puheen:*

Herra Piispa, läänimme edustaja, arvoisat kutsuvieraat, hyvät seurakuntalaiset.

Oy Tampella Ab:n puolesta minulla on kunnia lausua Teille herra piispa ja herra lääninneuvos samoin kuin kaikille läsnäolijoille nöyrät kiitoksemme siitä, että olette hyväntahtoisesti halunneet läsnäolollanne kunnioittaa tätä kirkkomme suurta juhlapäivää.

Olemme nyt kokoontuneet tänne Inkeroisten tehdasalueen keskustaan rakennettuun Herran temppeliin viettämään merkittävää juhlaa.

Päivälleen 50 vuotta sitten tämä kirkko vihittiin pyhään tarkoitukseensa näin joulukuun 18 päivänä

Lääninneuvos E. Kurkiola toi tilaisuuteen Kymen Lääninhallituksen ja maaherran tervehdyksen toivottaen Tampellalle ja sen 50-vuotiaalle kirkolle onnea ja menestystä. Lääninrovasti J. Utriainen esitti Kouvolan rovastikunnan tervehdyksen.

Rovasti A. I. Aarnio kosketteli puheessaan Inkeroisten ja Anjalan seurakunnan yhteistyötä ajalta jolloin Inkeroisten kirkkoa ei vielä ollut todeten, että Anjalan seurakunta ja sen vanha kirkko on entisinä aikoina ollut hyvin suurimerkityksellinen Inkeroisten asukkaille.

SÄVELHARTAUS INKEROISTEN KIRKOSSA

Illalla klo 19 jatkui päivän ohjelma kirkossa pidetyllä sävelhartaustilaisuudella.

Tilaisuuden aloitti mus.tir. Yrjö Helkiö soittamalla Bachin Preludin. Tampellan Laulusiskot esittivät opettaja Yrjö Rajakylän johdolla kaksi laulua, Klemetin "Ikävöiden odotan" ja Händelin "Riemuitse tytär Sion".

Tampellan Lauluveikot lauloivat johtajanaan M. Arpiainen laulut "Maa on niin kaunis" ja Kuusiston "Suomalainen rukous" ja Inkeroisten kirkkokuoro V. Pakarisen johdolla "Pyhä kolmiyhteys" ja Krohnin "Voiton virsi". Sosiaalipäällikkö A. V. Videnoja esitti kirkon historiikin, joka on toisaalla lehdessämme.

Laulajatar Anneli Pasonen esitti yksinlaulua Kilpisen "Psalmi 103" ja Mozartin "Halleluja" jonka jälkeen puhui pastori Heino Toikka.

Arvokas iltajuhla huipentui mus.tir. Yrjö Helkiön säveltämän kantaatin "Rakas kirkkotie" esitykseen. Sen esittivät yhtyneet kuorot kanttori V. Pakarisen johdolla T. Arvolan ja säveltäjän toimiessa säestäjinä. Soolo-osat lauloivat Anneli Pasonen ja Eelis Vuorimaa.

Yrjö Helkiön säveltämä kantaatti on todella kaunista sävelkerrontaa rakkaasta kirkkotiestä. Säveltaiteen alalle me helposti vietymme syventymään vain suurten nimekkäiden säveltäjien teoksiin huomaamatta, että keskellämme elää ja vaikuttaa luova taiteilija jokapäiväisessä elämän arjessa ja aherruksessa. Yrjö Helkiö on tällainen löytö, jonka teos "Rakas kirkkotie" sävellillään tulkitsi juhlavin soinnuin suuren iäisyyskysymyksen vain uskon kautta ratkaistavia ongelmia ja ihmissielun ikuista kauneuden kaipuuta. **Säveltäjä ansaitsee teoksestaan mitä parhaat kiitokset ja samalla onnittelut.**

Myöskin yhdistyneet kuorot olivat kantaatin harjoituksissa tehneet hyvää työtä, sillä kuoron esitys oli todella kaunista kuultavaa. Samaa on sanottava kantaatin soolo-osien esittäjistä, joiden äänet sulautuivat hyvin yhteen ja ihmeen täyteliäisinä ja samalla sointuisina täyttivät juhlivan kirkon.

Täydellä syyllä voi sanoa, että 50 vuotta täyttäneessä kirkossa ei koskaan ennen ole ollut niin täysipainoista säveljuhlaa.

v. 1910. Tämän kirkon vihkimisen silloin suoritti silloinen Sippolan seurakunnan kirkkoherra, rov. A. O. Vuorimaa, joka seurakunnan sielunpaimenen vastuunalaisen työn ohella niin monin eri tavoin otti osaa yhteiskunnalliseen elämään.

Maassamme ja koko maailmassa lienee perin harvinaista se, että vientiteollisuutta harjoittava teollisuuslaitos on rakentanut oman henkilökuntansa ja paikkakunnan hengellisiä tarpeita varten oman kirkon. Oy Tampella Ab on nyt yksi tällainen harvinaisuus, ja sen rakentamassa sekä myös ylläpitämässä kirkossa on nyt julistettu Jumalan sanaa puolen vuosisadan ajan.

On siis täysi syy jättää hetkeksi arkinen aherrus ja nöyrinä hiljentyä täällä Herralle pyhitetyssä huoneessa suuren iäisyyskysymyksen eteen. Epäitsekäs ja jalo oli se Tampereen Pellava- ja Rauta-Teollisuus Osake-Yhtiön johdon tekemä päätös, jolla päätettiin rakentaa kirkko saman yhtiön omistukseen oston kautta 22 vuotta aikaisemmin tulleen tehtaan vierelle.

Mitkä syyt ovat sitten olleet vaikuttamassa siihen, että tämän kirkon rakentaminen 50 vuotta sitten katsottiin tarpeelliseksi?

Meidän on syytä muistaa, että tehtaan uusi omistaja heti tehtaan oston jälkeen alkoi laajentaa ja kehittää sitä määrätietoisesti.

Luonnollisesti tästä oli myös seurauksena teollisuusväestön nopea kasvu ja hiljaisesta Mämmälän maanviljelyskylästä alkoi tulla vilkas teollisuuspaikkakunta, johon kehitykseen myös suuresti vaikutti Kotko—Kouvolan radan rakentaminen. — Merkille pantavaa myöskin on, että 50 vuoden takainen teollisuuden harjoittama vapaaehtoinen sosiaalityö kohdistui enemmän henkilökuntansa hengen viljelyyn ja yleisen sivistystason kohottamiseen kuin suoranaiseen taloudellisen aseman parantamiseen, mikä nykyään on vallitsevana.

Tulkoon tässä myös mainituksi, että Inkeroisten vanhan tehtaan perustajan toimesta jo ylläpidettiin tehtaalla kansakoulua vuodesta 1883 alkaen ja v. 1894 tehtaan uusi omistaja Tampella rakensi uuden kansakoulurakennuksen, jossa nykyään sijaitsee kerho ja lastentarha.

Yhtiömme on uskollisesti vaalinut näitä 50 vuoden takaisia hengen viljelyn perinteitä rinnan viime vuosikymmenien aikana voimakkaasti kehittyneen muun vapaaehtoisen sosiaalitoiminnan kanssa.

50-vuoden ajan on tässä kirkossa, joka sunnuntai aineellisia arvoja luovan tehdastyön rinnalla kuulunut Jumalan sanan julistus ja virren veisuu lohduttavana ja virkistävänä niille, jotka täältä ovat lohtua hakeneet.

Valtaosa tehtaamme nykyisestä väestöstä on ensi kerran nauttinut Herran pyhän ehtoollisen tämän alttarin edessä ja monet henkilökuntaamme kuuluneista on tältä pyhältä paikalta saatettu viimeiselle matkalleen.

Oman tehtaamme ammattimiehet ovat tämän temppelin seinät sisältä ja ulkoa kaunistaneet.

*

Arvoisat Sippolan seurakunnan edustajat. Oy Tampella Ab:n puolesta minä pyydän esittää Teille ja Sippolan seurakunnalle nöyrän, sydämellisen kiitoksen siitä arvokkaasta lahjasta, jonka kirkkomme tänä merkkipäivänään on saanut vastaanottaa.

Kaunis, hartautta herättävä krusifiksi aikakautemme parhaimpiin kuuluva taideteos kaunistaa ja täydentää rakasta kirkkoamme.

Tässä yhteydessä pyydän Tampellan puolesta kiittää myös tämän taideteoksen luojaa, kuvanveistäjä Viljo Savikurkea paljon puhuvasta taideteoksesta, samoin kuin taidemaalari Veikko Vionojaa, joka on suunnitellut kirkon uusittujen, alttarin yllä olevien ikkunoiden väriyhdistelmät.

Sippolan Säästöpankin ja Kymijoen Osuuskassan arvoisat edustajat. Ottakaa vastaan kauttani Tampella-yhtymän sydämelliset kiitokset kirkollemme luovuttamistanne arvokkaista ehtoollispikareista. Kaunis lahjoituksenne liikuttaa meitä ja pidämme sitä suuressa arvossa.

Arvoisat Inkeroisten osaston Martat. Saan esittää Teille yhtiön sydämelliset kiitokset kirkollemme lahjoittamastanne kauniista vihkiryijystä. Olkoon kaunis ryijynne sen rakkauden symboolina, jota tunnette tätä kotikirkkoa kohtaan, ja säteilköön sen lämpö niihin nuoriin, jotka tämän alttarin äärellä avioliittonsa solmivat.

Samalla minulla on kunnia Oy Tampella Ab:n puolesta luovuttaa kirkollemme yhtiön lahjana tämä kastemalja, jonka on valmistanut Pirkan Kulta Oy ja siihen kuuluva jalusta, jonka tehtaamme oman puutyöpajan puusepät ovat valmistaneet. Toivon, että kaikki paikkakunnalle syntyvät lapset otettaisiin seurakuntamme jäseniksi tämän kastemaljan äärellä.

Hyvä luonne on parempi kuin hyvä virkaura, sillä edellisen voi saada vain ansiosta, jälkimmäisen useimmiten suosiosta.

Luonteen aateluus on korkeampi kuin järki.

Jos tieto antaa voimaa, tekee luonne miehen kunnioitetttavaksi.

Luonne on ulkonäön vastakohta.

Rakkaus, ystävyys, kunnioitus ja tyytyväisyys eivät ole rahalla ostettavissa, mutta kyllä luonteella.

Luonne on meidän itsemme asettama velvollisuus.

Luïscius.

Pirkko Ropponen

Yö on pitkä

Yö on pitkä
päivän askelten
varjossa,
loputon tuntien
kulku,
mittaamaton
minuuttien
matka
valvojan ajatuksissa.

PIISPA OSMO ALAJAN SAARNA

Inkeroisten kirkon 50-vuotisjuhlajumalanpalveluksessa 18. 12. 1960

Jos me kysymme ihmisiltä, mikä merkitys kirkolla heidän elämässään on, monet varmaan viittaavat ensiksi siihen, että kirkko juhlistaa heidän, heidän perheensä ja ystäväpiirinsä merkittävät tapahtumat. Tämä vastaus on siinä mielessä ymmärrettävä ja oikea, että kenen tahansa havaittavissa oleva kirkon ja sen yksityisten jäsenten kohtaaminen tapahtuu juuri erilaisten perhe- ym. juhlien yhteydessä. Kun tavallinen suomalainen mies tai nainen pysähtyy miettimään, milloin hän on kirkkoa ja sen pappia tarvinnut, hän muistaa häänsä, lastensa ristiäiset ja vanhempiensa hautajaiset ja hän myöntää empimättä, että nämä perhetapahtumat olisivat jääneet juhlan tuntua vaille, jos vihkimisen olisi toimittanut pormestari tai kihlakunnantuomari, esikoispojalle valittu nimi olisi ilmoitettu suvun ja ystävien keskeisessä kahvitilaisuudessa ja isän tai äidin hautajaiset olisivat olleet pelkät maahanpanijaiset ilman papin puhetta, rukousta ja yhteisesti veisattua virttä. Vuoden pimeimpänä aikana valossa kylpevästä joulukirkosta, pitkäperjantain mieltä ahdistavasta ja samalla ihmeellisesti puhdistavasta jumalanpalveluksesta, koivuntuoksusta juhannuskirkossa ja adventtijumalanpalveluksen Hoosianna-hymnistä tuskin kukaan liioin olisi valmis vapaaehtoisesti luopumaan. Työn ja levon vuorottelu ei sellaisenaan ole kenellekään meistä riittävä keino ruumiin ja sielun voimien palauttamiseksi ponnistusten jälkeen ennalleen. Meidän on päästävä arjesta pyhään uudistuaksemme mielemme henkeä myöten. "Juhliminen" siinä merkityksessä kuin tätä sanaa on alettu käyttää ilmauksena yöllisistä mässäilyistä ei vapauta arkihuolten ja tunnon taakkojen alta. Ne kirpoavat vain niiltä, jotka ylentynein sydämin viettävät juhlaa Jumalan edessä.

Piispa O. Alaja

Meitä pappeja ei tämä käsitys, että kirkkoa ja meitä tarvitaan lähinnä vain juhlistamaan ihmisten merkkipäiviä, yleensä tyydytä. Me tunnemme kiusaantuneina, että meidät siten alennetaan tyhjänpäiväisiksi seremoniamestareiksi. Meistä olisi arvokkaampaa vaikuttaa Johannes Kastajan voimallisessa hengessä herätyssaarnaajana tai Herramme ja Vapahtajamme tavoin opettajana ja sielunhoitajana, jonka puheille ihmiset tuhatlukuisena joukkona hakeutuisivat. Älkäämme, veljet, kuitenkaan itsestämme liian paljon ajatellen ja kutsumuksemme suuruutta taitamattomasti korostaen asennoituko kylmästi niihin kenties vähäisiltä tuntuviin tehtäviin, joita meille auliisti tarjotaan. Ei joku nuori isä, joka ärsyttävän arkisesti kutsuu meitä antamaan nimen lapselleen, sitä tarkoita, että hän katsoo kasteen pelkästään nimenantotoimitukseksi, jota meidän kuuluu juhlistaa. Hän on vain jonkin verran jännittynyt papin kohdatessaan ja verhoaa huolettomalla puhetavalla sen sydämensä hartaan toiveen, että hänen lapsensa tulisi kasteen armolla siunatuksi sekä aikaa että iäisyyttä varten. Yhtä lailla jännittynyt ja senvuoksi taitamaton puheissaan on jokin nuoripari, joka vihkimisestään sopiessa pyytää meitä käyttämään kaikkein lyhintä kaavaa. Ei sen tarkoituksena ole huomauttaa, että papille ja Herran sanalle on sen häämenoissa varattu lyhin mahdollinen osa. Jumalan siunaukseen ja varjelukseen se tahtoo kirkollisessa vihkimisessä sulkeutua, sillä se aavistaa ja tuntee, ettei kaksi yhteenliitettyä kättä vielä riitä turvaamaan kulkua elämän yllätyksistä rikkaalla tiellä, vaan että nämä kädet tarvitsevat taluttajakseen Jumalan, Isän käden. Eivät ole, rakkaat veljet Herran palveluksessa, vähäisiä ja ar-

Jatk. siv. 42.

1. Näkymä tehtaille puukentän suunnasta. Kuvassa kuorimoon liittyvä siltanosturi ja hakesiilo. Taustalla höyryvoimalaitos savuineen
2. Kartonkikoneen "märkäpää" viimeistelyvaiheessa. Koneen työleveys on 5,80 m
3. Lipeänvalmistamon rakennelmia ja kuljettimia
4 ja 5. Asennustöitä kuivaussilinterin sisällä ja sen ulkopuolella
6. Mahtava tuotevarasto jota ennen tuotannon alkamista käytettiin rakennustarvikevarastona
7. Massatehtaan painekuiduttajat ennen käynnistystä

Liittyy kirj. kuvasatoa

Kamerakierros HEINOLAN TEHTAALTA

asta siv. 56.

7

PIISPA OSMO ALAJAN SAARNA...

Jatk. siv. 39.

vottomia ne tehtävät, joihin ihmiset meitä kutsuvat avatessaan meille merkki- ja juhlapäivinään kotinsa ovet. Joiksikin juhlamenojen taidollisiksi ohjaajiksi ei meidän noissa tilaisuuksissa tarvitse itseämme mitenkään tuntea. Enemmästä kuin kauniisti hallituista perinteellisistä tavoista ihmiset niissä ovat kiinnostuneita. He odottavat kohtaavansa meissä Herran pappeja, joilla on muassaan sanoma Jumalalta.

Sitä juhlakristillisyyttä, josta edellä on ollut puhe, ja jota ei ilman muuta sovi väheksyä, koska siihen sisältyy tavallisesti enemmän kuin ajatellaankaan, kristillinen kirkko ei kuitenkaan keskuudessamme ensi kädessä edusta. Sen tehtävänä on päinvastoin tavoittaa ihmiset heidän arjessaan ja tuoda sen uupumuksen, huolten, kiusausten ja lankeemusten keskelle elävä ja voimallinen Herran sana. Jos kysyisimme historiantutkijalta, mikä merkitys kirkolla on ollut kansamme elämässä ja yhä on, hän tuskin viittaisi juhlahetkiin, kansallisiin tai yksityisiin, joille kirkon sanoma on antanut ylevän sisällön. Sensijaan hän osoittaisi, miten kristillinen usko on lahjoittanut kansallemme vankan moraalin, valvovan omantunnon, luottamuksen totuuden lopulliseen voittoon, kestäväisyyttä kärsimyksissä, toivorikkauden, joka ylittää ajan ahtaat rajat ja ulottuu hamaan iankaikkisuuteen. Näitä elämän karussa, meiltä paljon vaativassa arjessa ensiarvoisen tärkeitä kristillisen uskon anteja hän ensin luettelisi ja vasta lopuksi mainitsisi juhlat, joihin kirkko on meidät arjesta kutsunut. Siinä Saarijärven Paavon osoittamassa luottamuksessa Jumalaan ja rakkaudessa lähimmäiseen, jossa tämä sanoi vaimolleen: "Pane leipään puolet petäjäistä. Veihän naapurimme touon halla", hän näkisi kristillisen uskon suurimman merkityksen kansamme elämää ajatellen.

Tämän 4. Adventtisunnuntain evankeliumista näkyvät myös kerronnan läpi nämä kristillisen uskon ja kirkon arkikasvot. Eivät näet Johanneksen ja Jeesuksen ja hänen opetuslastensa Ainonissa ja muualla Juudeassa toimittamat kasteet olleet sellaisia perhejuhlia, jollaisia ristiäiset meillä nykyisin ovat. Markus kuvaa niitä seuraavasti: "Niin Johannes Kastaja saarnasi erämaassa parannuksen kastetta syntien anteeksiantamiseksi. Ja koko Juudean maa ja kaikki jerusalemilaiset vaelsivat hänen tykönsä, ja hän kastoi heidät Jordanin virrassa, kun he tunnustivat syntinsä" (Mark. 1: 4—5). Arkisesta totisesta parannuksen teosta oli siis ennen kaikkea kysymys. Vikaan menneen elämän piti muuttua. Jumalan hyljänneen kuului palata takaisin hänen yhteyteensä. Herran käskyt rikkoneen oli vihkiydyttävä uuteen kuuliaisuuteen. Myös se evankeliumimme maininta, että "Johanneksen opetuslapset rupesivat väittelemään erään juutalaisen kanssa puhdistuksesta", osoittaa, miten tuona Jordanin rannoilla vaikuttaneen herätyksen aikoina tajuttiin aivan oikein, että elävä uskonnollisuus on aina sydämen, hengen, omantunnon elämää, että juhlamenot ovat tyhjää muotoa, ellei ihminen ole sydämestään niissä mukana. Rukoukset ovat vain huulten höpinää, jollei ihminen lähesty Jumalaa hengessä ja totuudessa, ja ihminen itse kuin valkeaksi kalkittu hauta, joka on täynnä kuolleiden luita, jos hänen tuntonsa ei ole puhdas, vaikka hän kuinka tarkoin noudattaisi ulkonaisen kunniallisuuden, vieläpä hurskaudenkin vaatimuksia.

Jos sentähden vielä kerran teemme tässä Inkeroisten kirkon 50-vuotisjuhlajumalanpalveluksessa kysymyksen, mikä on kirkon merkitys tai paremminkin sanoen kirkon tehtävä nyt niinkuin ennenkin, me voimme vastaukseksi siihen hyväksyä erään edesmenneen Jumalan miehen sattuvan määritelmän: "Kirkon on saatettava Suomen kansa tekemään syntiä pahalla omallatunnolla". Tämä vastaus ei tietystikään ole tyhjentävä. Ennen muuta se vaatii täydennyksekseen sen totuuden, mikä Ruotsissa vuosisatamme alussa ns. nuorisokirkollisuuden piirissä lausuttiin näin: "Ruotsin kirkon tulee olla anteeksiantamus Ruotsin kansalle". Meidän suomalaistenkin on saatava kohdata kirkkomme julistuksessa, opetuksessa ja sielunhoidossa anteeksiantava, armollinen Jumala. Ristin on oltava Kristuksessa tapahtuneen maailmansovituksen symbolina kaiken keskus kirkossamme. Älköön sanoma siitä, että "Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa", keskuudessamme koskaan vaietko. Niinkuin Vapahtaja itse liittäköön kuitenkin myös hänen kirkkonsa jokaiseen synninpäästöön kehoituksen: "Mene äläkä enää syntiä tee". Siten se saa kansamme vaeltamaan aralla omallatunnolla ja langettuaan kantamaan elämän parannukseen johtavaa pahaa omaatuntoa. Kirkko, joka kutsumiselleen uskollisena näin toimii kansansa omanatuntona, ei ehkä aina ole sillä lailla hyväksymistä ja suosiota osakseen saava kirkko kuin vain kansansa ja sen yksityisten jäsenten merkkipäiviä juhlistamaan tyytyvä kirkko. Kristuksen kirkko se kuitenkin on ja sellaisena sen kohtalona on, niinkuin Johannes Kastajankin osana oli, väheneminen, jotta Kristuksen tunto, armon ja totuuden tunto, kansan keskuudessa kasvaisi.

Monet vanhat ihmiset antavat henkisten kykyjensä rappeutua. Pysyäkseen vireänä on pysyttävä aktiivisena; passiiviset ajanvietteet jouduttavat henkistä lamaa. Ihmiset, jotka ovat elinikänsä tottuneet tutkimaan asioita ja keskittymään niihin, pysyvät henkisesti vireimpinä.

Esimerkkeinä nousevat mieleen Winston Churchill, Gladstone, Bertrand Russell, edesmennyt paavi Pius XII ja monet muut. Kielten maailmassa Mezzofanti (kielimiesten kruunaamaton kuningas) jatkoi kielten opiskelua siihen asti, kun hän 75-vuotiaana kuoli. Elinaikanaan hän hallitsi viittä-kuuttakymmentä kieltä.

(English Digest)

* * *

Kesti vuosisatoja, ennenkuin ihmiskunta pääsi eroon kaikkivaltiaista monarkeista; kuinka paljon aikaa ihmiskunta tarvitsee selviytyäkseen kaikkivaltiaasta valtiosta?

(Dublin Opinion)

A. V. Videnoja

TAMPELLAN KIRKON 50 V. HISTORIIKKI

Laatimansa historiikin esitti kirkon iltajuhlassa sosiaalipäällikkö A. V. Videnoja

"Armo olkoon Teille ja rauha Jumalalta!", julistaa Inkeroisten kirkon kello joka lauantai-ilta ja sunnuntaiaamu työn ja toimen raskauttamille ihmisille soitollaan kellotornista.

Ja toisen kellon sanoma kuuluu: **"Tulkaa ja levätkää vähän".**

Kolmannen kirkonkellon vaskeen on valettu sanat: **"Kiittäkää Herraa, sillä Hän on hyvä".**

Vakuuttavat ja lohduttavat ovat nuo sanat, jotka on valettu kirkonkellojen malmiin, joita sanoja kellojen soitto joka sunnuntai meille julistaa.

Tämän Herran temppelin rakensi vv. 1909—10 henkilökuntansa ja paikkakunnan sivistyksellisiä ja hengellisiä tarpeita varten Tampereen Pellava- ja Rauta-Teollisuus Oseke-Yhtiö arkkitehti Birger Federleyn piirustusten mukaan. Kirkon vihki pyhään tarkoitukseensa Sippolan seurakunnan kirkkoherra, rovasti A. O. Vuorimaa tasan 50 v. sitten 18. 12. 10. V. 1930 syttyi uhkaava tulipalo kirkon kattorakenteissa, joka kuitenkin aivan alkuvaiheessa saatiin sammumaan.

V. 1930 Tampella hankki kirkkonsa torniin 3 kirkonkelloa, jotka on valanut Veljekset Friis Oy:n konepaja Ykspihlajassa, ja joiden kyljissä on edellämainitut raamatunlauseet.

Kirkon 25-vuotisjuhlaa vietettiin 19. 1. 1936, jolloin yhtiö lahjoitti kirkolleen hopeiset kynttilänjalat.

30-vuoden käytön jälkeen kirkon alttarin yläpuolella olevat saksalaisvalmisteiset urut menivät jo niin huonoon kuntoon, että yhtiö v. 1940 hankki kirkkoon nykyisin käytössä olevat hammont-urut.

Vanhan tehtaamme 75-vuotisjuhlassa aloitettiin juhlallisuudet tässä kirkossa, jolloin juhlajumalanpalveluksessa saarnasi silloinen Mikkelin hiippakunnan piispa, nykyinen arkkipiispamme Ilmari Salomies.

Samana vuonna, jolloin Suomen evankelisluterilainen kirkko vietti kristinuskon maahamme tulon 800-vuotisjuhlaa, eli v. 1955, Tampella suoritti kirkossa perusteellisen sisäkorjauksen arkkitehti Aune Mertaojan suunnitelman mukaan. Alttarin yläpuolella ollut saarnatuoli poistettiin ja uusi rakennettiin nykyiselle paikalle. Kirkon lämmityslaitteet uusittiin, samoin osittain penkit ja kirkko kokonaisuudessaan maalattiin sisältä.

Näin korjatun kirkon vihki korjauksen jälkeen käyttöön silloinen hiippakuntamme piispa Martti Simojoki 24. 3. 1955. Ja samat kuorot, Inkeroisten kirkkokuoro, Tampellan Laulusiskot ja Tampellan Lauluveikot, jotka tämän sävelhartauden ovat järjestäneet, pitivät uusitussa kirkossa kirkkomusiikkiillan 27. 3. 55. Tänä kirkon 50-vuotisjuhlavuotena on Tampella jälleen huomattavalla tavalla kunnostanut kirkkoaan. Kirkkoon on vedetty vesi- ja viemärijohto, särkyneet kattotiilet on uusittu, kirkon pahasti kallistunut risti on oikaistu. 50 v:n aikana pahasti rappeutuneet kellotornin puiset osat on korjattu, ikkunoiden alustat on päällystetty kuparipellillä, halkeillut ulkorappaus on korjattu ja kirkon täydellinen ulkomaalaus on suoritettu. Entistä kauniimpana kohoaa nyt 50-vuotias Herran huone tehtaan puiston suurten honkien keskeltä.

Tänä merkkipäivänään on kirkko saanut vastaanottaa erittäin arvokkaita lahjoja. Seurakunnan lahjan, kauniin, hartautta herättävän krusifiksin on veistänyt kuvanveistäjä Viljo Savikurki. Vanhan urkuparven ikkunoiden värisommittelun on suunnitellut taidemaalari Veikko Vionoja. Hopeiset ehtoollispikarit on lahjoittanut Sippolan Säästöpankki ja Kymijoen Osuuskassa; kauniin vihkiryijyn Inkeroisten Martat ja hopeisen, jalokivillä koristetun kastemaljan Oy Tampella Ab.

Tänään on kirkossamme ensi kerran saarnannut

Inkeroisten tehdaspalokunta 60 vuotias

Tampellan Inkeroisten tehtaan palokunta ja poikaosasto paloaseman edustalla 17. 12. 60. Kuvassa vasemmalta palosuojelujohtaja majuri G. Hartman, palomestari J. Tuominen, palopäällikkö T. Laitila ja kalustonhoitaja L. Lehtinen

nykyinen hiippakuntamme piispa Osmo Alaja.

Tämän kirkon vakinaisina saarnaajina on 50 v:n aikana olleet seuraavat papit:

Past. August V. Leikkonen	vv.	1910—1914
„ Iivari Söyrinki		1914—1918
Rovasti Ruben E. Kalliala		1918—1936
ja sotavuodet		1939—1944
Past. Edgart Glückert		1937—1939
„ Heino Toikka		1944—edell.

Kirkon urkureina ovat toimineet:

Opett. Fredrik Orttenvuori	vv.	1910—1930
Tohtori Urho Nortala		1930—1937
Kanttori Yrjö Helkiö		1937—1939
Ruustinna Hilja Louhelainen		1939—1952
Kanttori Erkki Toikka		1952—1953
„ Pertti Purtilo		1953—1954
„ Jussi Suutala		1954—1958
„ Veikko Pakarinen		1958—edell.

Kirkon suntioina ovat olleet:

Matti Vakkari, Vihtori Koskinen, Aarne Helttunen, Lauri Asikainen, Emma Vehviläinen, Niilo Korpiranta ja nykyään Aino Mänttäri.

50-vuoden ajan on tältä paikalta joka sunnuntai kuulunut Jumalan sanan julistusta ja kaikunut virren veisuu. Ne ahdistetut sielut, jotka vilpittömin mielin ovat täältä lohtua hakeneet ovat varmaan sitä myös saaneet.

Tämän pyhän alttarin edessä ovat tämän paikkakunnan nykypolven ihmislapset ensi kerran nauttineet Herran Pyhän ehtoollisen. Monien nuorten avioliitto on tällä paikalla saanut siunauksensa ja myöskin monien meidän omaisia on tältä paikalta saatettu viimeiselle matkalleen.

50-vuoden ajan on Inkeroisissa seisonut rinnan tehtaan piippu ja kirkon risti. Niistä toinen ilmentää uutteraa jokapäiväistä työtä, toinen rukouksen voimaa ja uskoa tulevaisuuteen. Noita molempia on tämä kovia kokenut Suomen kansa tarvinnut viimeksi kuluneen puolen vuosisadan aikana ja tulee niitä edelleen tarvitsemaan.

Kun tässä kauniissa kotikirkossamme näemme jo elämän hopean ja ajan patinan harmaannuttamien päiden painuvan nöyrään rukoukseen ja raskaan työn jäykistämien sormien liittyvän luottavaisesti ristiin, niin silloin me näemme kauneinta mitä ihmiselämä meille voi tarjota.

Kaunis on se sanoma, jota 50 v. vanhan Inkeroisten kirkon kello on tänäkin juhlapäivänä julistanut: **"Kiittäkää Herraa, sillä Hän on hyvä".**

Majurit J. Schauman ja G. Hartman luovuttivat palopääll. T. Laitilalle Palokuntien Keskusliiton ansioristin

Aikakirjat tietävät kertoa, että Tampellan Inkeroisten tehtaitten palokunta on toiminut 60 vuotta. Isännöitsijä, insinööri Wilhem Wallgrenin hallituskautena v. 1900 perustettiin Inkeroisten tehdaspalokunta, jonka ensimmäisinä sammutusvälineinä oli vain sangot ja käsikäyttöiset paloruiskut. Valtava on ollut kehitys 60 vuoden aikana tulentorjuntatyössäkin. Vallankin isännöitsijä J. Schaumanin jo neljännesvuosisadan kestäneen hallituskauden aikana niin palotoimen kuin monen muunkin toimen alalla on kehitys ollut suorastaan mullistava ja aivan uusia uria aukova.

Lauantaina, joulukuun 17 pnä 1960 palokunta vietti 60-vuotisjuhlaansa monin arvokkain juhlamenoin, joista tässä mainittakoon seuraavaa:

Klo 13 oli katselmus paloaseman edustalla, jonka suoritti tehtaitten palosuojelujohtaja maj G. Hartman. Tämän jälkeen oli käynti Karhunkankaan hautausmaalla, jossa palokunnan johto laski seppeleet sankarihaudalle ja palomestari Lehtosen haudalle. Klo 19 alkoi tehtaan kerhohuoneistossa iltajuhla, jossa tervehdyspuheen piti isännöitsijä J. Schauman, lausuen puheessaan seuraavaa:

Arvoisat kutsuvieraat.

Pyydän Oy Tampella Ab:n puolesta lausua Teidät kaikki sydämellisesti tervetulleiksi tehtaamme palokunnan 60 vuotisjuhlaan.

Olen erittäin iloinen siitä, että Puunjalostusteollisuuden Teollisuus-Palovakuutusyhdistyksen edustajat evl Holm ja herra Aarnio, Kymen läänin Palokuntaliiton puheenjohtaja palopäällikkö Räm ä, naapuritehtaan Myllykosken palokunnan edustaja palopäällikkö Nenonen, Inkeroisten VPK:n palopäällikkö Lepänaho ja Anjalan VPK:n palopäällikkö Harju ovat voineet saapua tähän palokuntamme 60 vuotisjuhlaan. Lausun myös tehtaamme palosuojelujohtajan majuri Hartmannin ja juhlivan palokuntamme palopäällikkö Laitilan sekä kaikki palokuntamme jäsenet naisineen tervetulleeksi juhlaamme.

En tahdo tässä yhteydessä lähemmin puuttua tehdaspalokuntamme 60 vuotiseen historiaan koska tietääkseni historiikin tulee täällä myöhemmin esittämään palopäällikkömme Toivo Laitila.

Olen lähes 27 vuoden ajan ollut tilaisuudessa läheltä seuraamaan tehdaspalokuntamme toimintaa

Tilaisuudessa jaettiin lisäksi palopäällikkö Toivo Laitilalle Palokuntain Keskusliiton ansioristi sekä ansiomitallit kalustonhoitaja Leevi Lehtiselle, palokersantti Vilho Lakalle, palokorpraaleille Herbert Haanojalle, Erkki Vahlalle ja Toivo Kuusistolle. Ansiomerkkien luovutus käynnissä. Kuvat alla ja seur. siv.

Palokersantti Vilho Lakka

Kalustonhoitaja Leevi Lehtinen

Palokorpraali Toivo Kuusisto

Palokunnan seppele laskettiin Inkeroisten sankarihaudalle

ja kehitystä ja olen tyytyväisyydellä todennut, että sen teho, koulutus ja toimintavalmius on vuosi vuodelta parantunut. Tähän myönteiseen kehitykseen on ollut vaikuttamassa päällystön ja jäsenten kitkaton hyvä yhteistyö sekä myöskin kaluston ja paloaseman jatkuva parantaminen.

Kerskumatta uskallan sanoa, että Inkeroisten tehdaspalokunta niin koulutuksen kuin kalustonsakin puolesta on parempi kuin monien muiden asutuskeskusten, kauppaloiden jopa kaupunkienkin palokunnat.

Näin täytyykin olla, sillä palokunta suojelee suuria taloudellisia arvoja jopa ihmishenkiäkin. Palokuntatyöllä on mitä suurin kansantaloudellinen merkitys ja erikoisesti tehdaspalokunnat ovat tässä mielessä aivan avainasemissa.

Käytän tässä tilaisuutta hyväkseni kiittääkseni teitä palokuntamme päällystöä ja miehistöä reippaasta ja hyvästä toiminnasta. Juuri Teidän nopealla toiminnallanne monet uhkaavat tulipalot on saatu sammumaan alkuunsa. Kiitän teitä palosuojelutyön veteraaneja ja toivon hartaasti, että vasta perustetun poikapalokunnan jäsenistä kasvaa hyvän koulutuksen ja juuri Teidän esimerkkinne voimalla yhtä hyviä palokuntalaisia kuin te olette.

Toivon, että hyvin viihdytte palokuntamme 60 vuotisjuhlassa, kohottakaamme lasimme oman tehdaspalokuntamme ja koko maan epäitsekkään palosuojelutyön onneksi ja menestykseksi.

Palokunta sai runsaasti onnitteluja sekä Kymenlaakson Palokuntaliitolta viirin, jonka luovutti lääninliiton puheenjohtaja, Kouvolan palopäällikkö Aaro Rämä. Myllykosken lahjan, jalustalla olevan hienon palokypärän, luovutuksen suoritti Myllykosken tehdaspalokunnan palopäällikkö Jaakko Nenonen. Lopuksi nähtiin elokuva "Ruiskumiehen 10 käskyä", jonka on laatinut evl Holm. Mainittakoon, että aiheet tähän elokuvaan on saatu Tampellan tehdaspalokunnasta Jouko Tuomisen sommittelemina.

Palokorpraali Erkki Vahla

Palokorpraali H. Rannoja

Palopäällikkö T. Laitilan laatima ja juhlassa esittämä

Tampellan Inkeroisten tehtaiden palokunnan 60-vuotishistoriikki

1. Esi-isämme jo aikanaan havaitsivat tulen olevan hyvän rengin mutta huonon isännän. Niinpä silloinen tehtaan isännöitsijä insinööri Wilhelm Wallgren 60 vuotta takaperin päätti perustaa tehtaalle palokunnan.

Ensimmäiseksi paloherraksi silloinen isännöitsijä määräsi kattilanhoitaja Iisakki Palmun. Kalustona alkuaikoina oli 2 miesvoimaruiskua ja vesiämpärit. Myöhemmässä vaiheessa palokunta sai 2 miesvoimaruiskua varustettuna imureilla, nämä ruiskut ovat vielä käyttökuntoisia, mutta siirretty varastoon, josta ne joskus voidaan siirtää esim. perustettavaan teollisuusmuseoon. Kalusto oli sijoitettu Pasilan kartanon viljamakasiiniin, joka sijaitsi keskuskonttorin luona. Palohälytykset tapahtuivat makasiinin harjalla olevalla vellikellolla. Nykyinenkin palokunta oli samassa makasiinissa vuokralaisena viime vuoteen asti, jolloin pääsi siirtymään nykyiselle paloasemalle. Makasiini purettiin tämän vuoden keväällä ja kello on säilytettävänä toistaiseksi talousosastolla.

2. Höyryruiskukin oli olemassa, mutta valitettavasti sen hankinta-aikaa ei ole tiedossa. Ruisku olikin ollut kuulemma komea peli, mutta romutettiin vuonna 1937, jota ei olisi pitänyt tehdä, vaan siirtää tuo erikoinen höyryhepo museoon.

3. Toisena palopäällikkönä oli ins. Hökgersdet. Hänen aikanaan palokunta sai 2 saksalaista Selve moottoriruiskua, hankintavuosi 1928 ja samoihin aikoihin saatiin kuorma-auto letkuja ym. kalustoa varten.

4. Insinööri Hökgersdetin muutettua vuonna 1937 pois paikkakunnalta tuli palopäälliköksi rak.mest. Leo Kahri. Hänen aikanaan ei palokunnassa eikä sen kalustossa tapahtunut suurempia muutoksia.

5. Vuonna 1944 määräsi isännöitsijä maj Schauman mestari Toivo Laitilan palopäällikön tehtäviä hoitamaan.

Kaluston hankinnat:

Joulukuun 29 p:nä 1944 tilattiin moottoriruisku Jehu n:o 5, joka luvattiin tammikuun lopussa vuonna 1945, mutta saatiin vasta 16 p:nä huhtikuuta 1946, joten toimitus kesti vuoden ja 4 kk. Heinäkuun 12 p:nä 1946 tilattiin katettu paloauto varustettuna 1200 min/litr ja 8 ik:n pumpulla sekä 1200 l vesisäiliöllä, auto saatiin maaliskuussa 1947.

Vuonna 1947 hankittiin Komet-vaahtoputki II välisekoittajalla ja 3 kpl Dräger-happinaamareita m/200.

Vuonna 1953 palokunta sai moottoriruiskun Jehu n:o 10 ja rakennettiin itse kalustovaunu Austinin alustalle.

Vuonna 1955 rakennettiin korkeapaine-sumuauto Austinin alustalle varustettuna 840 l vesisäiliöllä.

Vuonna 1957 saatiin 2 kpl tulensuojapukuja valmistettu lasikuidusta ja 2 kpl Dräger-paineilmahengityslaitteita, tk. 12 p:nä saatiin kolmannet hengityslaitteet.

Nykyinen liikkuva palokalusto käsittää kolme paloautoa ja viisi ruiskua joiden yhteinen vesiteho on vuonna 1959 Palokuntien keskusliiton tarkastuksen mukaan 3500 l/min. 8 ik:n paineella + korkeapainesumu. Tehtailla on 3 kpl ja omakotialueella yksi sähkökäyttöinen palopumppu kukin teholtaan 1500 l/min. I luokan paloletkua 3" on 2480 m ja $1\frac{1}{2}$"—2" 2740 m, 2" letkumäärä on näin suuri, kun siihen on laskettu myös tehtailla olevien palopostien letkut.

Kemiallisia käsisammuttimia on 396 kpl ja sankoruiskuja 57 kpl.

6. Nykyinen palo-asema johonka palokunta pääsi muuttamaan vuonna 1959 on ajanmukainen ja on sinne sijoitettu 3 palo-autoa ja ambulanssiauto, pesuallas ja pesukone letkujen pesua varten, sekä letkujen kuivauskaappi, korjaus- ja toimistohuone, sekä varasto kellarikerroksessa.

7. Palomestareina ovat toimineet seuraavat:
Juho Lehtonen 15. 2. 1944 — 1952,
Elmer Härmä 1952 — 31. 10. 1956,
Jouko Tuominen 1. 11. 1956 toimien edelleen.
Ruiskumestareina ovat toimineet August Nilsson ja hänen jälkeensä Olavi Hytönen toimien edelleen.
Vanhempana kersanttina Vilho Lakka, esimerkillinen palokuntalainen.
Kalustonhoitajan palkallinen toimi perustettiin 1. 1. 1954. Tätä vastuunalaista tointa on tunnollisesti hoitanut Leevi Lehtinen.
Palokunnan tämänhetkinen vahvuus on 34 miestä. Palokunnan yhteyteen perustettiin 8 pnä kesäkuuta tänä vuonna poika-osasto jonka tämänhetkinen vahvuus on 16 poikaa. Näistä pojista toivomme meidän perinteiden jatkajia.

8. Hälyytysjärjestelmä:

Häylyytyskeskus on sijoitettu vesivoima-asemalle, johonka tulipalon sattuessa puhelimella soittamalla n:o 5, tai tehtaan ulkopuolelle pyydetty avustus n:o 304 annetaan. Hälyytys 2:lla ulkosireenillä ja korjaamoihin sijoitetuilla 4:llä sireenillä.

Sahalla ja lautatarhalla on niinsanotulla suljetulla virtapiirillä varustettu hälyytysjärjestelmä suoraan vesivoimalaitokselle. Hälyytyskohtia on 4 kpl.

9:llä ensilähdön miehellä on hälytyskellot kotona, jotka soivat samanaikaisesti muun hälyytyksen kanssa.

Klo 7.00—16.00 on palokuntamme verrattavissa vakinaiseen palokuntaan, koska paloaseman kanssa samaan rakennukseen on sijoitettu autokorjaamo, jonka miehistä suurin osa kuuluu palokuntaan.

Sireneitä kokeillaan joka päivä klo 12.00.

9. Palosuojelu organisatio:

Perustettiin vuonna 1952 ja palosuojelujohtajaksi tuli maj. G. Hartman. Tehtailla toimii 3 palotarkastusryhmää joiden tehtävänä on tarkastaa tehdas-osastot neljännesvuosittain ja tehtävä havaitsemistaan epäkohdista ilmoitus palosuojelujohtajalle. Tarkastusryhmään kuuluu 1 insinööri, 1 työnjohtaja, 2 työntekijää, palopäällikkö ja kalustonhoitaja. Lisäksi organisatioon kuuluu 8 palosuojeluvalvojaa ja 19 osastonvalvojaa ja tietysti palokunta. Osaston valvojien tärkeimpänä tehtävänä on valvoa osaston siisteyttä, kouluttaa henkilökunta käyttämään alkusammutuskalustoa ja neuvoa mitenkä palokunta hälyytetään. Tämän organisation kehittäjänä on pidettävä everstiluutnantti Otto Holmia Teollisuus-Palosta. Hän ollessaan Enqvistin Lielahden tehtaiden sosialipäällikkönä laati näille tehtaille organisation jota on pidetty runkona kaikilla muillakin tehtailla.

10. Vuonna 1959 asennettiin paperitehtaalle niin sanottu Sprinkler-palosammuttajajärjestelmä. Tämä perustuu putkistoon, joka on varustettu niinsanotuilla sumukärjillä ja nämä sulakkeilla, joiden laukaisemislämpötilat vaihtelevat + 68 — 141 C° riippuen niiden sijoituspaikasta. Suttimia on 1566 kpl. Yhdestä suuttimesta tulee vettä noin 80 l/min.

Tänä vuonna varustettiin paperikoneet vielä 6:lla korkeapaineletkukelalla ja sumupistoolilla. Näihin pistooleihin saadaan erillisestä korkeapainepumpusta jopa 60 ik:n paine.

11. Suurimmat tulipalot:

Hennalan palo vuonna 1916, jonka jälkeen se rakennettiin asuinhuoneiksi. Nykyisin siellä on konttorihuoneita ja puutyöpaja.

Kirkon palo 1930 talvella. Silloin oli kova pakkanen jolloin letkut kuulemma jäätyivät ja halkesivat. Luultavasti höyryruisku oli silloin käytössä. Kattorakennelma paloi kokonaan. Puukeittimen palo talvisodan aikana ja vuonna 1944. Kummassakin palossa kattorakennelmat ja ikkunat tuhoutuivat. Rakennusta ei enää ole olemassa.

Sahan palo vuonna 1942 tammikuussa, jolloin saha paloi perustuksiaan myöten, epäiltiin tuhopoltoksi. Kartonkitehtaan mallivaraston palo huhtikuussa 1957. Sammutus hyvin vaikea, savun muodostuksen ja kovan kuumuuden takia, 6 palomiestä sai savumyrkytyksen, joutuen käymään sairaalassa. Inkeroisten VPK:n päällikkö Lepänaho joutui siellä olemaan viikon.

Tänä vuonna 13 p:nä syyskuuta paperitehtaan hiomossa kahden hiomamoottorin palo, aiheutuen käynnistysvirheestä, vahingot 10:ssä miljoonissa markoissa.

Palokunta on hälyytetty tänä vuonna 8 kertaa, johonka määrään sisältyy ulkopuoliset avustukset. Käsisammuttimilla on sammutettu 16 palonalkua, joihin palokunta on saanut hiljaisen hälyytyksen. Suurpaloharjoitukset oli sahan lautatarhalla elokuussa 1957. Sammutusharjoituksen oli laatinut Teollisuus-Palo. Harjoituksiin osallistui 15 palokuntaa.

12. Kilpailutoiminta:

Palokuntamme on ottanut osaa vaihtelevalla menestyksellä eri palokuntakilpailuihin. Täällä Inkeroisissa Inkeroisten VPK:n kanssa joka vuoden elokuussa järjestettyihin kilpailuihin on osallistunut 12—15 palokuntaa. Viime vuonna palokuntamme pääsi pokalin syrjään kiinni, tänä vuonna jäimme taas toiseksi, kuten niin monena aikaisempana vuotena.

4:jän palokunnan kilpailut on joka vuoden alkukesällä maj. G. Hartmanin lahjoittamasta kiertopalkinnosta. Tähän kilpailuun osallistuu Inkeroisten ja Anjalan VPK:t Myllykosken ja Tampellan tehdaspalokunnat. Tämä kilpailu suoritetaan tietopuolisena ja kalustokilpailuna. Myllykoskella ja Tampellalla on kummallakin kiertopalkintoon yksi kiinnitys.

Poika-osastomme Kymen läänin Palokuntaliiton Toikkalan poikaleirillä tänä vuonna saavutti liitinviestissä III palkinnon.

13. Palokuntamme koulutusohjelmassa v:lta 1958 havaitsi evl. O. Holm oppituntiaiheen "Suihkumiehen kymmenen käskyä", jonka laatija on nykyinen palomestarimme Jouko Tuominen. Evl. Holm muokkasi nämä käskyt oman näkemyksensä mukaan. Niistä on nyt valmistettu elokuvakin, elokuvatähtinä Kaukaan tehtaan palokunta.

Luettuani VI käskyn joka kuuluu: "Älä hukuta irtaimistoa veteen", muistui mieleeni joku vuosi sitten täällä Inkeroisissa sattunut riihipalo, joka uhkasi jo päärakennustakin. Tässä tulipalossa Inkeroisten VPK:n aina sanavalmis Sipun Pentti huusi: "Älkää kastelko palopäällikköä". — Olisiko nuo varoittavat sanat lisättävä suihkumiehen kymmeneen käskyyn?

14. Lopuksi kiitän tehtaan johtoa siitä ymmärtäväisyydestä, jota se on osoittanut palotorjuntaa kohtaan. Samalla haluan kiittää lähiseudun palokuntia hyvästä yhteistyöstä, joka aina on ollut välillämme. — Kiitän myös palokuntalaisia siitä innostuksesta ja hyvästä yhteistyöstä, joka on vallinnut meidän välillämme sekä toivon, että tämä yhteistyö säilyisi edelleenkin lähimmäistemme hengen ja yhteiskunnan omaisuuden varjelemiseksi tulen tuhoja vastaan.

Nimikilpailu ratkaistu

Viime syksynä julistettiin Tampella Tänään lehdessä Tampellan henkilökunnan kesken Heinolan uudelle jalostustehtaalle ja sen tuotteelle nimikilpailu, joka päättyi 15. 12. 1960. Määräaikaan mennessä tuli Inkeroisten sosiaaliosastolle n. 100 erilaista nimiehdotusta 84:ltä nimimerkiltä.

Kilpailutoimikunta, johon kuuluivat pääjohtaja, vuorineuvos Åke Kihlman, apulaisjohtaja, yli-insinööri Bror Bygdén ja isännöitsijä, majuri Jörgen Schauman, kokoontui 28. 12. 1960 ja ratkaisi kilpailun seuraavasti:

I palkinto 25.000:— nimi TAMBOX
II „ 10.000:— „ Tampak
III „ 5.000:— „ T

TAMBOX on siis hyväksytty Heinolan jalostustehtaan ja sen tuotteen yhteiseksi nimeksi, joka otetaan heti käyttöön.

Hyväksyttyä nimeä olivat ehdottaneet nimimerkit "Turha Toivo", "c-nokonen" ja T. B. Nimen kirjainmuoto ei missään ehdotuksessa ollut sellainen, että se olisi voitu hyväksyä painoasuun. Näiden nimimerkkien taakse kätkeytyivät seuraavat nimet: **Tekn. Eero Heinä ja tekn. Reino Mäkynen Inkeroisista sekä virkailija Reino Iso-Ahola Heinolasta.**

Näiden herrojen nimet tasavertaisina merkitään aikakirjoihin käyttöön hyväksytyn uuden nimen keksijöinä ja I palkinto jaetaan tasan heidän keskensä, voittajien oman toivomuksen mukaisesti.

Toiselle sijalle hyväksyttyä **"Tampak"** nimeä olivat ehdottaneet 5 seuraavaa nimimerkkiä: **"Kope" (tekn. Pentti Laine Inkeroinen), "yks' äijä vaan" (puuseppä Mauri Päivinen Inkeroinen), "Mikä lapselle nimeksi" (tekn. Torsti Hasu Inkeroinen), "Eikka" (ylimest. Einar Havunen Heinola) ja "Annikki" (lähetysvirk. Vilho Norilo Tampere).**

Yllämainittujen kesken tässä tapauksessa katsottiin parhaaksi ratkaista II palkinto kilpailusääntöjen mukaan suoritetussa arvonnassa. II palkinnon voitti lähetysvirk. Vilho Norilo Tampellan Konepajalta.

Kilpailun kolmanneksi arvosteltiin nimimerkki "Aaltoteen" erittäin hyvin muotoiltu Tampella-nimen **iso T-kirjain,** joka juuri aistikkaan ja samalla asiallisen muotoilunsa ansiosta sijoittui III tilalle.

Nimimerkki "Aaltotee" oli jälleen tekn. Eero Heinän käsialaa, joten hän voitti myös kilpailun III palkinnon 5.000:—.

Tampellan johto kiittää henkilökuntaansa suuresta mielenkiinnosta nimikilpailua kohtaan ja toivoo, että uuden tuotantolaitoksemme ja sen valmistaman tuotteen nimi tulee myös takaamaan tuotteen laadun.

KUNNALLISET KODINHOITAJAT

kotien apuna perheenemäntien sairastuessa

Erkki Laurila

Tampellan väen piirissä tuntuu olevan jossain määrin epätietoisuutta siitä ketkä ovat oikeutettuja saamaan koteihinsa kunnallisten kodinhoitajien apua, missä tilanteessa tuota apua annetaan ja mistä kautta sitä pyydetään. Kodinhoitaja-kysymys oli viime vuoden lopulla esillä Tampellan Inkeroisten tehtaitten tuotantokomitean kokouksessa, jolloin työntekijöiden taholta esitettiin, että Tampella palkkaisi omaa väkeään varten oman kodinhoitajan. Asiasta virisi perin vilkas periaatteellinen keskustelu, jossa mm. todettiin, että kodinhoitajatoiminta yleensä on kunnallista sosiaalityötä. Tiettävästi vain yhdessä maamme teollisuuslaitoksessa on oma kodinhoitaja. Samalla heräsi kysymys siitä, onko Sippolan kunnallisten kodinhoitajien määrää nykyisestä neljästä lisättävä.

Päätettiin ottaa asiasta lähempi selvyys Sippolan kunnan sosiaalilautakunnalta eli niiltä viranomaisilta, jotka kodinhoitajatyötä kunnassa johtavat.

Tuotantokomitean jäsen Erkki Laurila, joka samalla toimii nykyään Sippolan kunna sosiaalilautakunnan puheenjohtajana ottikin asiasta lähempää selvyyttä jolloin todettiin, että kunnallisilla kodinhoitajilla ei aina ole tilauksia. Näinä aikoina sosiaalilautakunnan tehtävään valtuuttama kunnan virkailija joutuu sijoittamaan kodinhoitajia työhön varattomiin lapsirikkaisiin perheisiin vaikka perhe ei olekaan kodinhoitaja-apua pyytänyt. Kokemus siis osoittaa, että kodinhoitajia normaalioloissa Sippolan kunnassa on riittävästi ja jos heidän lukumääräänsä lisätään, voi kodinhoitajien täystyöllisyys käydä kyseenalaiseksi. Tietysti voi sattua tilanteita, vallankin pahempina epidemiakausina, että kodinhoitajia tilataan useampaan paikkaan samanaikaisesti, jolloin asiaa ei aina voida heti auttaa. Kumminkin sosiaalilautakunnan valtuuttama virkailija pyrkii antamaan apua vahvistetun ohjesäännön puitteissa, jolloin vaikeammat tilanteet pyritään asettamaan etusijalle.

Tuotantokomiteassa käydyn keskustelun perusteella pyysimme Sippolan kunnan sosiaalilautakunnan puheenjohtajan Erkki Laurilan kertomaan lehdellemme siitä millä perusteilla ja miten kodinhoitaja-apua perheisiin saadaan.

Kursooja Erkki Laurila onkin lehdellemme antanut asiasta seuraavan seikkaperäisen selostuksen:

Sippolan kunnassa on tällä hetkellä 4 palkattua kodinhoitajaa. Heidän sijoituspaikkansa on seuraavat: Inkeroisissa 2, Myllykoskella ja Sippolan kirkolla kumpaisessakin 1. Näistä pisteistä hoidetaan kodinhoitajien tarve kunnassa.

Kodinhoitajien ohjeet, jotka Sosialiministeriö on hyväksynyt ja jotka sovelletaan Sippolan kunnassa erikoisella ohjesäännöllä, ovat pääpiirteissään seuraavat ja jotka antavat selventävän kuvan tästä työkentästä.

Kodinhoitaja on ammattikoulutuksen saanut kunnallinen viranhaltija, joka toimii sosiaalilautakunnan alaisena. Ammattipätevyytensä merkkinä hän käyttää työssään virkapukua ja merkkiä.

Kodinhoitotoiminnalla on tarkoituksena turvata perheille kodin säännöllinen hoito sinä aikana jolloin perheen äiti synnytyksen, sairauden, liikarasituksen tai muun tilapäisen syyn vuoksi on estynyt hoitamasta kotia. Kodinhoitaja auttaa myös omissa kodeissaan asuvia vanhuksia.

Apua annetaan lähinnä varattomille ja vähävaraisille lapsirikkaille perheille. Muihinkin perheisiin annetaan tätä apua milloin ne ovat menettäneet perheenäidin työvoiman ja jos muuta apua ei ole voitu kohtuullisin kustannuksin saada ja milloin kodinhoitajan työohjelma sen sallii. Apua annettaessa otetaan huomioon avuntarpeen kiireellisyys.

Kodinhoitajan tehtäviin kuuluu huolehtia töistä, jotka ovat välttämättömiä perheen jokapäiväisessä hoidossa.

Kodinhoitajan työpäivä on korkeintaan 10 tuntia, johon sisältyy myöskin matkat. Alkamisaika ja töitten lopettaminen sovitaan perheen tarpeitten mukaisesti. Kodinhoitaja yöpyy yleensä omassa asunnossaan. Milloin kodinhoito vaatii erikoisissa tapauksissa ympärivuorokautisen hoidon ratkaisee sen sosialilautakunta tai sen määräämä henkilö.

Sippolan kunnan sosiaalitoimiston virkailijat vasemmalta rouva Airi Niiranen, rouva Eila Huovila, sosiaalijohtaja Toivo Talvala ja rouva Ritva Härmä

Inkeroisten kodinhoitajat
Vas. Irmeli Sjöblom ja Helka Autiola

Kodinhoitaja on sunnuntaisin ja juhlapäivinä vapaa, ellei erikoisen painavat syyt pakoita lautakuntaa tai sen valtuuttamaa henkilöä toisin päättämään.

Milloin kodinhoitajan työpäivä kestää 6 tuntia on hänellä oikeus saada apua tarvitsevasta perheestä vapaa ravinto ja tarvittaessa yösija.

Sosialilautakunnalle menevään työselostukseen merkitään työhön ja matkoihin käytetty aika. Tämän merkinnän vahvistaa oikeaksi jokin perheen jäsenistä. Varattomille ja vähävaraisille on apu ilmainen ja tähän ryhmään lasketaan perhelisää saavat perheet. Perhelisää voidaan myöntää perheille, joiden lapsiluku ja äyrimäärä ovat seuraavien asteikkojen mukaiset, 3 lasta äyrejä alle 3600, 4 lasta äyrejä 4200, 5 lasta äyrejä 5040, 6 lasta äyrejä 5880, 7 lasta äyrejä 6720, 8 lasta äyrejä 7560, 9 lasta äyrejä 8400 ja 10 lasta äyrejä 9240. Muilta korvaus peritään kunnanvaltuuston määräämien taksojen mukaan, joka on tällä hetkellä 300:— päivä ja matkakulut. Korvaus suoritetaan työn päätyttyä sosiaalitoimistoon, ei kodinhoitajalle.

Kodinhoitaja ei saa sivullisille ilmaista mitä on saanut tietää hänen apuaan tarvitsevassa perheessä.

Kodinhoitajaa saa tilata sosialitoimistosta Sippolasta kirjeellisesti tai puhelimitse. Puhelin Sippolan Kunnantoimisto Sosiaaliosasto (rouva Airi Niiranen). Milloin tarve on etukäteen tiedossa, kuten esim. synnytyksissä on syytä suorittaa tilaus ajoissa. Kaikissa epäselvissä tapauksissa sosialilautakunnan jäsenet auttavat neuvoillaan.

PIRKKO ROPPONEN

Kuuntelen

Voit sydämeni viedä,
kaiken viedä,
jää jäljelle vain minuus
kahle ajan, hiljaisuus
kuuntelen.

STK:n suhdannekatsaus II neljännekseltä 1960

(jonka Inkeroisten tehtaitten tuotantokomitea toivoi julkaistavaksi Tampella Tänään-lehdessä)

Valtiovarainministeriön kansantalous-osaston suhdannekatsauksessa 14. 7. 1960 todetaan taloudellisen kehityksen maassamme jatkuneen noususuhdanteen merkeissä. Taloudellisesta kehityksestä esitetään katsauksessa seuraavat tiedot.

Kansantaloutemme kokonaistuotanto oli kuluvan vuoden ensi puoliskolla n. 8 % korkeammalla tasolla kuin vastaavana aikana viime vuonna. Kolmisen vuotta sitten saavutettu kansantuotteen edellinen huipputaso ylitettiin samalla n. 6 prosentilla. Viime vuosina esiintyneen sangen laajan työttömyyden kannalta on erittäin merkittävä kehityspiirre se, että tuotanto ja työllisyys ovat kasvaneet keskimääräistä voimakkaammin metsätaloudessa ja talonrakennustoiminnassa, joilla aloilla on huomattava vaikutus työllisyyden vaihteluihin.

Kansainvälisen puunjalosteiden kysynnän voimistuminen on selvimmin ilmennyt sahatavaran kohdalla, ja tähän mennessä on kuluvan vuoden laivauksiin myyty jo yli 1 milj. standarttia sahatavaraa. Voidaankin ennakoida, että sahatavaran vienti tulee kuluvana vuonna nousemaan ainakin 1.100.000 standarttiin.

Kansainvälisillä markkinoilla parina viime vuonna vallinneen ylitarjonnan johdosta joutui paperiteollisuus Pohjoismaissa rajoittamaan tuotantoaan pyrkiessään estämään hintojen heikentymisen. Kysynnän vahvistuttua uudelleen ja hintojen noustua lievästi on tällä alalla voitu ottaa kapasiteetti entistä tehokkaammin käyttöön. Paperiteollisuustuotteiden tuotanto ja vienti ovatkin kuluvana vuonna toukokuun loppuun mennessä olleet volyymiltaan n. 20 % suuremmat kuin vastaavina kuukausina v. 1959. Koko kuluvana vuonna voidaan vientimäärien arvioida kasvavan viime vuodesta keskimäärin n. 15 prosentilla.

Koko vientimme arvo oli tammi—toukokuussa 101.0 miljardia markkaa; se oli siten 13.6 miljardia markkaa suurempi kuin vastaavana aikana viime vuonna. Kun keskimääräiset vientihinnat olivat vuoden alkukuukausina hieman viimevuotisia alemmat, on vientimme volyymi kuluvana vuonna ollut n. 18 % viimevuotista suurempi. Koko kuluvan vuoden viennin arvioidaan nousevan n. 305 miljardiin markkaan.

Tuonti on lisääntynyt erittäin voimakkaasti; sen arvo oli tammi—toukokuussa 145.7 miljardia markkaa eli n. 46 miljardia markkaa suurempi kuin vastaavana aikana v. 1959. Keskimääräiset tuontihinnat ovat olleet hieman viimevuotisia korkeammat, joten tuonnin volyymin arvioidaan kuluvana vuonna olleen yli 40 % suuremman kuin vuosi sitten. Suhteellisesti voimakkaimmin on kasvanut investointitavaroiden tuonti, mutta myös raaka-aineiden ja tuotantotarvikkeiden tuonti on kasvanut runsaasti.

Verrattaessa kuluvan vuoden lukuja viimevuotisiin on muistettava, että tuonti viime vuoden alkukuukausina oli vielä suhteellisen vähäistä ja että se alkoi mainittavammin kasvaa vasta viime vuoden syksyllä. Kun lisäksi voimakas tuonti on johtanut varastojen huomattavaan kasvuun — mikä ei mm. rahamarkkinain asteittaisesta kiristymisestä johtuen voine jatkua yhtä suurena — ja kun kausiluontoisesti parhaat vientikuukaudet ovat edessäpäin, voidaan ennakoida toukokuun lopussa poikkeuksellisen suureksi, lähes 45 miljardiksi markaksi paisuneen tuontiylijäämän tulevan supistumaan. Koko vuoden tuonnin arvioidaan nousevan n. 327 miljardiin markkaan. Tällöin kauppataseemme osoittaisi n. 22 miljardin mk:n suuruista vajausta. Vaihtotaseemme ns. näkymättömien erien voidaan arvioida osoittavan hieman viimevuotista suurempaa eli n. 12 mljardin markan suuruista ylijäämää. Maksutaseemme vajaukseksi jäisi siten n. 10 miljardia markkaa. Koska ulkomaista velkaamme on pidettävä suhteellisen pienenä ja koska siitä aihetuvat velanhoitokustannukset esim. kuluvana vuonna vastaavat vain n. 5 % arvioiduista vientituloistamme, ei mainitun suuruisen maksutaseen vajauksen voida katsoa ratkaisevasti heikentävän kansainvälistä maksuvalmiuttamme.

Eri elinkeinoissa oli vuoden alkupuoliskolla tuotannon nousu voimakkainta metsätaloudessa, jossa lisäys oli yli 17 %. Viime toukokuun lopussa päättyneen hakkuukauden aikana muodostuivat kaupalliset hakkuut lähes 26 % suuremmiksi kuin vuotta aikaisemmin. Teollisuuden raakapuun hakkuut olivat jopa suuremmat kuin koskaan aikaisemmin. Kun mitään merkkejä puunjalosteiden kansainvälisen kysynnän heikentymisestä ei ole havaittavissa, voidaan odottaa, että hakkuut myös alkaneella hakkuukaudella tulevat pysymään korkealla tasolla.

Tuotannon kasvu on ollut sangen voimakasta myös teollisuudessa, jossa lisäys oli lähes 15 %. Koko kuluvan vuoden osalta ennakoidaan teollisuustuotannon volyymin kasvavan ainakin 10 prosentilla viime vuoteen verrattuna. Teollisuuden eri alaryhmistä on mainittava, että kasvu on edelleen ollut voimakkainta vientiteollisuudessa. Erityisesti on pantava merkille, että tuotanto on viime aikoina lisääntynyt investointitavarateollisuudessa jopa voimakkaammin kuin kulutustavarateollisuudessa. Tämä suuntaus vastaa ulkomaankaupassa tapahtunutta kehitystä ja on luoneenomainen nykyiselle suhdannevaiheelle. Kotimaisen bruttoinvestoinnin volyymin arvioidaankin lisääntyvän kuluvana vuonna n. 10 prosentilla, kun taas kulutuksen kasvuksi ennakoidaan n. 7 %.

Investointitoiminnan huomattava voimistuminen kansantaloudessamme ilmenee paitsi suuresti kasvaneessa investointitavaroiden tuonnissa ja inves-

tointitavarateollisuuden tuotannossa myös talonrakennustoiminnassa, joka kokonaisuudessaan oli kuluvan vuoden ensi puoliskolla peräti n. 25 % viimevuotista suurempaa. Tätäkin vielä tuntuvasti suurempi oli kasvu teollisuus- ja liikerakennuksien osalta. Osoituksena investointien painopisteen siirtymisestä nousukaudelle luonteenomaiseen tapaan entistä selvemmin kansantaloutemme yksityiseen sektoriin voidaan taas pitää sitä, että julkisessa talonrakennustoiminnassa ei kuluvan vuoden alkupuoliskolla tapahtunut juuri lainkaan kasvua sekä sitä, että maa- ja vesirakenustoiminnan tuotanto jäi kuluvan vuoden alkupuoliskolla — parantuneesta työllisyystilanteesta johtuen — n. 10 % pienemmäksi kuin vastaavana aikana viime vuonna.

Työllisyystilanteen oleellinen parantuminen teki mahdolliseksi sulkea työttömyyskortistot kokonaan touko—kesäkuun vaihteessa — ensimmäisen kerran vuoden 1956 jälkeen. Taloudellisen aktiviteetin nykyinen korkea taso varsinkin teollisuudessa ja talonrakennustoiminnassa samoin kuin mm. arviot hakkuiden kehityksestä alkaneena hakkuukautena antavat aihetta päätellä, että työllisyystilanne tulee myös ensi syksynä ja talvena säilymään viimevuotista suotuisampana. Kokonaan ei sen sijaan kausiluontoisesta työttömyydestä voida tulevanakaan syksynä ja talvena välttyä, mikä johtuu mm. työvoiman jatkuvasta suhteellisen voimakkaasta kasvusta sekä talouselämämme rakenteesta.

Hintataso on kevään ja alkukesän aikana edelleen säilynyt suhteellisen vakaana; nousua on lähinnä ollut todettavissa eräissä tuontihinnoissa. Kokonaishintatasomme vakavuutta ei tämä hintakehitys kuitenkaan uhanne. Ainakaan syksyn maataloustulopäätökseen saakka ei lähitulevaisuudessa ole odotettavissa mainittavampaa painetta hintatasoamme vastaan. Tuotannon ekspansion jatkuessa on kuitenkin varauduttava siihen, että eräillä aloilla voi syntyä tietyistä tarvikkeista tai ammattitaitoisesta työvoimasta puutetta, joka saattaa johtaa kustannustason nousuun. Lähestyttäessä täystyöllisyystilannetta saattavat palkat mm. liukumisen johdosta kohota nopeammin kuin tuottavuus ja siten vaikuttaa kustannustasoon. Keskimääräinen hintataso muodostunee kuluvana vuonna n. 3 % viimevuotista korkeammaksi.

Investointitoiminnan huomattava vilkastuminen kansantaloutemme yksityisessä sektorissa sekä kasvaneesta tuonnista ja varastojen lisäämisestä aiheutunut lyhytaikaisen luoton tarve ovat johtaneet luotonkysynnän erittäin voimakkaaseen kasvuun. Kausiluontoisesti ovat myös raakapuun hankinnat lisänneet luottojen kysyntää viimevuotista voimakkaammin. Vaikka talletusten kertyminen rahalaitoksiin onkin jatkunut ennätyksellisen vilkkaana, yleisön varsinaiset talletukset rahalaitoksissa lisääntyivät tammi-toukokuussa yli 32 miljardilla markalla — on rahamarkkinoilla voitu todeta asteittaista kiristymistä. Tämä on johtunut antolainauksen huomattavasta kasvusta — n. 50 miljardia markkaa tammi-toukokuussa — sekä valuuttavarannon laskusta aiheutuneesta keskuspankkirahan tarjonnan supistumisesta. Yksityisten rahalaitosten maksuvalmius onkin selvästi heikentynyt, mikä ilmenee mm. niiden rediskonttausvelan kasvussa. Tuotannon rahoituskysymykset ovat siten muodostumassa erääksi keskeisimmistä talouspoliittisista kysymyksistämme, ja voidaankin sanoa nykyisen suhdannetilan jatkumisen ja pitkän ajanjakson taloudellisen kasvun edellyttävän, että rahoituskysymykset voidaan asianmukaisesti ratkaista vaarantamatta rahan arvon vakavuutta tai maksutaseen tasapainoa.

TYÖVOIMAN KEHITYS JA TYÖVOIMAN SIJOITUSMAHDOLLISUUDET VV. 1960—1970

Talousohjelmakomitea on selvitellyt mm. tulevaa käytettävissä olevan työvoiman (so. ammatissa toimiva väestö) sekä työvoiman tarpeen kehitystä. Työvoiman komitea ennakoi kasvavan 1960-luvun aikana noin 15 %:lla ja työvoiman tarpeen suunnillee samalla %-määrällä, kun taas koko väestö kasvaa samana aikana noin 10 %:lla. Työvoiman ennakoitua kehitystä kuvaa seuraava taulukko.

TYÖVOIMAN TARVE TÄRKEIMMISSÄ ELINKEINOHAAROISSA VUOSINA 1960—1970

	1 000 vuosityöntekijää				
	1959	1960-62	1963-65	1966-68	1969-70
Maatalous	401	389	372	355	342
Metsätalous	125	125	121	117	116
Metalliteollisuus	99	104	114	125	133
Puu- ja paperiteollisuus	79	83	87	87	87
Muu tehdasteoll.	175	186	196	203	211
Sähkö-, kaasu-, vesijohto- ym. lait.	13	15	16	17	18
Teollisuus ja käsityö yhteensä	442	471	502	529	551
Asuinrakenn.	60	65	67	68	69
Muu talonrak.	60	65	71	75	76
Maa- ja vesirakennus	100	95	95	93	86
Rak. toim. yht.	220	225	233	236	231
Liikenne	123	131	145	157	166
Kauppa	165	181	201	219	234
Pankit ja vakuutuslait.	23				33
Julkinen tal.	134				179
	258	275	301	325	343
Muut palv.-elinkeinot	124				164

KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA TYÖVOIMA IKÄLUOKITTAIN VUOSINA 1960—1970

Vuosi	15-19	20-24	Yht.	25-49	50-64	65-	Yht.
			1000 henkeä				
1960	240.6	247.1	487.7	1084.7	465.7	97.0	2135.1
1965	312.0	282.8	594.8	1091.9	496.7	105.1	2288.5
1970	273.4	371.4	644.8	1158.3	490.2	114.8	2408.1
				%			
1960	11.3	11.6	22.9	50.8	21.8	4.5	100.0
1965	13.6	12.4	26.0	47.7	21.7	4.6	100.0
1970	11.4	15.4	26.8	48.1	20.3	4.8	100.0

Väestön ikärakenteen kehityksestä johtuen vuosina 1960—1970 työvoiman nuorimmat kerrokset lisääntyvät eniten. Vaikka työintensiteetti pidentyvän koulunkäyntiajan takia todennäköisesti vähenee nuorimmissa ikäluokissa, lisääntyy alle 25-vuo-

Itsenäisyyspäivä Inkeroisissa 6. 12. 1960

Yli 10 vuoden ajan ovat Inkeroisten eri seurat ja yhdistykset sekä oppilaitokset pitäneet huolta siitä, että kaikkien kansalaispiirien yhteistä itsenäisyyspäivän juhlaa vietetään itsenäisyyspäivänä Inkeroisissa. Aloitteen tekijänä on aina ollut Tampellan sosiaaliosasto, joka viime juhlaakin varten kutsui koolle valmistavan kokouksen, missä ohjelman pääkohdat sovittiin. Juhlapaikkana on vuorotellen ollut Inkeroisten työväentalo, Yhteiskoulu, Terhola ja Kansanopisto.

Tällä kerralla oli juhlapaikkana Yhteiskoulun juhlasali, joka juhlapäivänä klo 16 mennessä täyttyikin yleisöstä melkein viimeistä sijaa myöten. Arvokkaan, omin paikallisin voimin läpiviedyn ohjelman alkoi Seurakuntapoikain soittokunta, joka kanttori V. Pakarisen johdolla esitti 30-vuotisen sodan marssin. Varmaankin yllättävän ja samalla sykähdyttävän vaikutuksen juhlayleisöön teki juhlasalin erikoiskoristelu, joka oli suoritettu Yhteiskoulun toimesta. Suomen lippujen lisäksi näyttämön reunalle kunniapaikalle oli asetettu nuoren tasavaltamme kaikkien presidenttien suurennetut kuvat, heidän virkavuosiensa mukaisessa järjestyksessä. Presidenttien kuvien edessä oli kynttilärivi, jossa oli niin monta kynttilää kuin Suomella on itsenäisyysvuosia.

Suorastaan liikuttavaksi muodostui sanaton kunnianosoitus kun nuoret partiolaiset ja Nuoret Kotkat alkumarssin päätyttyä rivistönä marssivat kuvien eteen ja samanaikaisesti sytyttivät kuvien edessä olevan kynttilärivistön palamaan juhlayleisön samanaikaisesti noustessa seisomaan. Täten juhlan tunnelma heti alusta alkaen oli perin herkkä ja vastaanottava.

Tilaisuuden avauspuheen piti opettaja Antero Friman, jonka jälkeen viulusoolon esitti opettaja K. Sillanpää, ja lausuntanumeron esitti yhteiskoulun oppilas Risto Pitkänen.

Seurakuntapoikien soittokunnan esitettyä ketjun kansansävelmiä, astui puhujan paikalla yhteiskoulun rehtori Lauri Vesala pitäen syvällisiä ajatuksia herättävän juhlapuheen kansallisen itsenäisyyden merkityksestä ja sen asettamista velvoitteista. Puheessaan rehtori L. Vesala lausui mm. seuraavaa:

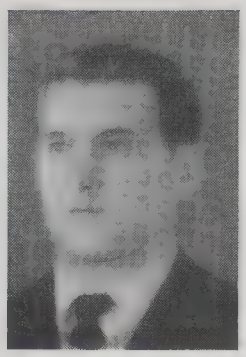

"Arvoisa juhlayleisö. Paavo Rintala, joka kirjassaan "Pikkuvirkamiehen kuolema" kuvailee sodanjälkeistä ihmistä, kirjoittaa: "Sillä sodassa ei pohjimmiltaan ole hävinneitä eikä voittajia. Siinä häviää jotakin muutakin ja molemmilta puolilta, jotain sellaista, joka ilman sotaa ja kuolemaa ei muuten häviäisi, että uusi, ihmisessä piilevä aivan uusi, ennennäkemätön ja -kokematon pääsisi esiin."

Olemme saaneet nauttia 15 rauhanvuodesta. Toinen maailmansota mullisti maailmaa siinä määrin, että niin yksilö kuin kansa joutui ikään kuin asettumaan **uusiin lähtöasemiin.** Kuten Rintala totesi, tuo sodanjälkeinen ihminen oli toinen kuin ihminen ennen sotaa. Miten tämä polvi on onnistunut luomaan rauhanajan yhteiskuntaa?, tämä kysymys nousee tänään mieleemme. Mikä on tulos 15-vuoden toiminnan jälkeen? Sota-aikana eläneen sukupolven työ voidaan jo nyt asettaa puntariin. Suurin muutos, mitä toinen maailmasota toi Suomen kohdalle, oli sen elinkeinoelämän rakenteen muuttuminen.

Maatalousmaa oli muuttunut teollisuusmaaksi jo muutaman rauhan vuoden jälkeen.

Tällainen suuri muutos tuo aina paljon ongelmia. Kun Englanti 1800-luvun alussa koki saman muutoksen, aiheutti se suuria epäkohtia.

Ylimenokausi oli välttämätön. Näin myös meillä. Kuohuntaa ei voitu välttää. Yksilöitten elämän sävytti nyt hyvin voimakkaasti **työmarkkinajärjestöjen välinen jännitetila.** Sama **kompromissi** tuli hyvin tutuksi suomalaisille. Kansamme **maltillisuuden** ansiota oli se, että kuohunnan aikana emme antaneet äärimmäisyysainesten viedä maatamme tuhoon.

---

tiaiden osuus koko työvoimasta 23 %:sta 27 %:iin. Vastaavasti supistuu täten 25—49-vuotiaiden suhteellinen osuus 51 %:sta 48 %:iin. Kaikkien ikäryhmien absoluuttinen määrä kasvaa vuodesta 1960 vuoteen 1970. Alle 20-vuotiaiden suurin määrä saavutetaan vuoden 1965 tienoilla; samoin saavutetaan korkein absoluuttinen 50—64-vuotiaiden määrä ennen vuotta 1970.

Siitä, miten paljon työvoimaa 60-luvun aikana tarvitaan, esittää komitea myös arvionsa. Nämä arviot on koottu seuraavaan taulukkoon. Luvut tarkoittavat työvoiman tarvetta vuosityöntekijöinä. Työssä olevien henkilöiden todelliset lukumäärät nousevat jonkun verran näitä lukuja suuremmiksi sen vuoksi, että kaikki eivät ole työssä koko vuotta.

Yhdistyneet kuorot esiintyvät maist. Mauno Arpiaisen johdolla Inkeroisten itsenäisyyspäivän juhlassa 6. 12. 60

Kansantulon jako on kautta aikojen merkinnyt yksityiselle ihmiselle paljon. Elinkeinoelämän rakenteen muututtua oli suomalaisten ylimenokauden selkkausten aikana löydettävä mahdollisimman oikeudenmukainen lopputulos, mikäli tässä asiassa alati muuttuvassa yhteiskunnassa lopputuloksesta voidaan puhua. Joka tapauksessa aineellinen puoli elämästä on meille kaikille tärkein ja sodanjälkeiselle yhteiskunnalle on ollutkin luonteenomaista kiihkeä elintasotaistelu. Mitä tämä taistelu on meille antanut ja mitä se on meille maksanut?

Hiljattain ilmestyi Kauko Kareen toimittamana kokoelma Snellmannin puheita. Joku saattaa nyt sanoa: — Snellmannin ajan korkea-aatteellisuus **on ollut ja mennyt.** En yhtyisi tällaiseen näkemykseen. **Päinvastoin,** Snellman voi antaa juuri tämän päivän ihmiselle hyvin paljon. Löydämme hänen puheistaan erittäin ajankohtaisia ajatuksia ja eräs niistä on **kansallisen ajattelutavan tärkeyden korostaminen.**

Aivan niin kuin yksilön elämässä on **alemmuuskompleksi** masentava ja voimia vievä ominaisuus, aivan samoin on kansalle **alemmuudentunto,** omien voimien ja kykyjen väheksyminen, vieraan ihannoiminen. Se vie pohjaa pois kansan elinvoimalta. Yhdymme kai kaikki siihen, että hyvinvointipyrkimyksissämme lainaamme sokeasti niin lännestä kuin idästäkin. Pahinta on se, että niinsanotun modernismin, **uudenaikaisuuden tiliin on ruvettu sanomaan vanhanaikaisiksi käsitteitä ja arvoja, joita ilman kansa hyvin nopeasti tuhoutuu.**

Lainataan elämäntyyli, lainataan jopa poliittinen kannanotto suuremmilta naapureilta. Niin ei saisi olla. **Kyllä meidän kansana on erittäin voimakkaasti alettava luoda tosi kansallista, tosi suomalaista, näin sekä teollisuuden että taiteen ja tieteen alalla.**

Teollistuminen johtaa ilman muuta kansainvälistymiseen. Kaikilla aloilla on tietysti nykyaikana aivan elintärkeätä pitää tehokkaita yhteyksiä ulkomaille. Muuten jää kehityksestä nopeasti jälkeen. Mutta tämän ei kai pitäisi johtaa missään tapauksessa yksipuolisuuteen.

Avaruuden valloitus on myös tekijä, joka lisää kansainvälisyyttä. (Tuijotammeko me silmät pyöreinä suuren maailman saavutuksia ja erehtyykö joku nuori ajattelemaan: Päästäppä mukaan suuren maailman suuriin tapahtumiin.)

Tällainen on tietysti oikeutettua jos emme pysty omassa maassamme esittämään nuorisolle voittoja.

Teollisuutemme on siihen pystynyt. Teollisuuspiireissä ymmärretään myös, mitä merkitsee se, että teollisuuslaitoksen **kaikki työntekijät tuntevat ylpeyttä** jokaisesta kehitysaskeleesta. Voisimme luetella pitkän luettelon tuotteita, jotka ovat aito suomalaisia, mainitsen vain suomalaiset puutalot, tieteen piiristä Väisälän radiosondin ja taiteen piiristä

suurta mainetta saavuttaneen taidelasimme. Suomi on siis pystynyt todella voimakkaasti osoittamaan kansallisen kehityskykyisyytensä. **Ei kai sovi jättää mainitsematta Inkeroisten Yhteiskoulun juhlasalissa pidettävässä itsenäisyysjuhlassa paperiteollisuutemme voimakasta tuotannon laajennusohjelmaa kilpailukykyisyytemme turvaamiseksi.**

Mutta sitten yksilön kohdalla. Pelkään, että en voi parhaalla tahdollanikaan esittää yhtä valoisia näkymiä kuin edellä. Kyllä kai surullinen tosia on, että **clintasotaistelu on niellyt monia kunnon suomalaisia kokonaan.** Jos näin käy kansan laajoissa piireissä, olemme tuuliajolla. On aivan ilmeistä, että kaikilla ilmansuunnilla **on nähtävissä hyvinvointivaltioiden elämäntyylin aiheuttamat rappeutumisilmiöt.**

Työtoveria katsellaan kilpailijana kakun jaossa, ajetaan ihmisten yli ja jätetään tielle makaamaan, apua huutavan ihmisen ohi kiiruhdetaan kiusaantuneina, perhekasvatusvastuuta vältetään. Nämä ovat kaikki **lainoja naapureilta.**

Eikö voitaisi ajatella, hyvät kuulijat, **terveen suomalaiskansallisen elämäntyylin omaksumista?** Tyylin, joka turvaisi kansalaisille **henkisen ja ruumiillisen terveyden.** Mikä tällainen tyyli olisi? Lähinnä juuri niiden elintärkeiden henkisten kansallisten arvojen säilyttämistä, joista itsenäisyytemme riippuu.

Otan esille vain muutamia näistä arvoista. Hyvinvointivaltioiden eräs tyypillinen ilmiö, ilmiö tyytyväisten, mutta sanoisin näennäisesti tyytyväisten ihmisten parissa on **poliittisen valveutuneisuuden häviäminen.** Jos henkisessä velttoudessamme lainaamme jälleen meille syötettyjä oppeja, muutumme pian aivopesun jälkeen amerikkalaisiksi tai itäeurooppalaisiksi. Suomi on saamassa **erikoisaseman Euroopassa.** Tarttukaamme tähän mahdollisuuteen kuin hukkuva oljenkorteen. Ulkopoliittisessa asennoitumisessamme se merkitsee nähdäkseni lähinnä sitä, että emme salli Suomen kansaa jaettavan **lampaisiin ja vuohiin,** jolloin lampaat ovat armoitettuja hoitamaan asioita, vuohet pysyköot taka-alalla. Eiköhän ole niin, että jokaisen suomalaisen on nyt vaadittava valtiovaltaa esiintymään koko kansan, Suomen kansan puolestapuhujana. Mikäli me uppoudumme yksinomaan elintasotaisteluun, heikkenee poliittinen valveutuneisuutemme ja annamme viedä itsemme massana vaaliuurnille. Presidentti Paasikivi teki suurtyön kasvattessaan meitä suomalaisia uudenlaiseen poliittiseen ajatteluun. Paasikivi oli reaalipolitikko. Hän ei korostanut erikoisesti rivimiehen asennoitumista. Tämä ei merkinnyt, etteikö hän olisi sitä arvostanut. Painopiste vain oli muualla. Korostaessaan poliittisia realiteettejä Paasikivi kyllä tiesi, mikä merkitys on yksityisen kansalaisen henkisellä maanpuolustustahdolla, **mutta historian tutkijana ja vankasti tosiasioissa pysyvänä hän ei korostanut tätä puolta.** Me voimme tehdä sen nyt. Mutta ennen kuin lyhyesti koskettelen henkistä maanpuolustustahtoa, tuon esiin seikan, joka on edellytys sille. Nimittäin sen seikan, että maassamme on eduskunnan ja hallituksen **arvovalta** huolestuttavasti laskenut. Eikä vain näihin, vaan aivan yleisenä ilmiönä voidaan todeta arvovallan luhistuneen. Emme luota niihin henkilöihin, jotka hoitavat asioitamme ja kuitenkin tämä olisi välttämätöntä terveessä yhteiskunnassa. **Arvovallan yleinen lasku maassamme tekee tyhjäksi niiden henkilöiden ponnistelut, jotka epäitsekkäästi tahtoisivat työskennellä varsinkin maamme nuorison hyväksi.** Laajat, voimakkaasti yleiseen mielipiteeseen vaikuttavat piirit väheksyvät esim. kasvatuksen piirissä suoritettua työtä. Niiden henkilöiden vastuu, joihin katsotaan, on nykypäivien isänmaassamme erittäin suuri. Mitä tulee **poliittiseen arvovaltaan,** tulisi sen demokraattisessa maassa perustua **pätevyyteen ja oikeudenmukaisuuteen.** Onko meillä näin? Mikäli kansa on poliittisesti valveutumatonta, eikä reagoi tällaisiin epäkohtiin, tiedämme tämän päivän maailmasta useitakin esimerkkejä, **miten diktatuuri astuu sisään demokratiaan.**

Viittasin jo henkiseen maanpuolustustahtoon. Se kulkee tietysti käytännöllisen maanpuolustustyön edellä. Ne suomalaiset, jotka asennoituvat oikein maanpuolustuskysymykseen, kasvattavat nuorisostamme kansalaisia, jotka tuntevat **yhteenkuuluvaisuutta toistensa kanssa, yhteiskunnallisista rajoista riippumatta.**

Tämä juhlan järjestämisperiaate on kaunis esimerkki tällaisista pyrkimyksistä. Hyvät kuulijat. Vietämme v:n 1960 itsenäisyyspäivää aineellisen hyvinvoinnin keskellä. Me vietämme sitä maassa, jossa sosiaaliset olot ovat korkeata luokkaa ja jossa yhteiskunnalliset **luokkaerot ovat pienet.** Mutta parasta on, että me vietämme sitä maassa, jossa on **ajattelun ja sanan vapaus.** Mikä olisi arvokkaampaa kuin että voisimme nuorisollemme välittää sellaisia henkisiä arvoja, että he paremmin kuin sota-ajan kovettama polvi voisivat ammentaa itselleen voimaa isien **kristillisestä uskosta?** Henkilökohtaisesti olen sitä mieltä, että **ihminen ilman iankaikkisuusnäköaloja, ilman Jumalaa on juureton.** Elämä Jumalan armolahjojen ylenpalttisuudessa asettaa meille suuren vastuun. Emmehän tahdo nähdä isänmaatamme moraalisten rappeutumisilmiöiden tyyssijana. Ilman Jumalaa ei kansamme ole menestynyt tähänkään saakka, eikä menesty vastakaan. Vain korkeimman siunaus yksilön ja kansan kohdalla turvaa tuleville polville vapaan, itsenäisen Suomen." —

Puheen päätteeksi juhlayleisö seisaalleen nousten hartaana yhtyi virteen "Sun kätes, Herra, voimakkaan Suo olla turva Suomenmaan". Inkeroisten yhdistyneet kuorot esittivät maisteri M. Arpiaisen johdolla Finlandia-hymnin ja suomalaisen rukouksen, joiden jälkeen tilaisuuden loppupuheen piti työnjohtaja Matti Nykänen. — Kaikin puolin onnistunut, oikean isänmaallisen hengen läpitunkema ja syvästi vakavamielinen, yhdistävä kansalaisjuhla päättyi yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.

Nyt kun olemme saaneet liikevaihtoveron, ei meidän tarvitse säästää niin ankarasti valtion menoissa, sanoi (Ruotsin) valtiopäivillä rouva Nancy Eriksson.

Lausunto ei ole hämmästyttävä. On aina hauskempaa hävittää rahaa. Varsinkin toisten rahaa.

(Sunt Förnuft)

* * *

Käsi joka kuivaa kyneleen — siinä minun palkkani. Loput vie valtio.

(Victor Borge)

HEINOLA

KUVASATOA HEINOLAN TEHTAILTA

Näkymä tehdasalueelle haihduttamon katolta

Yleisnäkymä tehtaasta

Heinolan tehtailla on rakennus- ja asennusvaiheiden päätyttyä voitu aloittaa tuotannollinen toiminta. Heinolan flutingia on ryhdytty lähettämään jo maailman markkinoille monipuolistamaan ja lisäämään maamme tuotteiden vientiä. Julkaisemme oheisena kuvia Heinolan tehtailta.

TYÖTURVALLISUUSTYÖSTÄ HEINOLAN TEHTAITTEN RAKENNUSTYÖMAALLA

Tampellan Heinolan Tehtailla päästiin aloittamaan tuotannollinen toiminta vuoden vaihteessa. Vaikka rakennustyöt edelleenkin jatkuvat viimeistelytöiden merkeissä, oli vuoden vaihde tehtaan rakentamisen kannalta merkittävä, tavoitteeksi asetettu ajankohta.

Kiireellisen rakennustyövaiheen aikana on kertominen Heinolan rakennustyömaan tapahtumista jäänyt vähäiseksi. Nyt, kun rakentamisen kiireisin aika on ohitse, voimme kertoa kuulumisia yhtiömme uusimman teollisuuslaitoksen piiristä.

Tässä artikkelissa pyrimme selvittelemään käytännölliseen työturvallisuustyöhön liittyviä asioita rakennusvaiheen ajalta. Muuten: heti kun tulee puhe työturvallisuudesta ja sen hyväksi tehdystä työstä tai "hyvästä tuurista", tekee mieli taikauskoisesti koputtaa maalaamatonta puuta. Puhuminen työturvallisuudesta tuntuu kuin haasteelta tapaturmille — jos sittenkin sattuu jotakin — jos jokin työturvallisuutta lisäävä seikka on jäänyt huomioimatta — jos rakentajat ja asentajat eivät ole riittävän varovaisia — jos esine irtoaa nostaessa ja putoaa. Tulee lisäksi mieleen suuret korkeudet, joissa työskennellään. Lyhyesti sanottuna tulee mieleen ajatus: "Miten monessa rakennustyömaan eri kohteessa voi sattua tapaturma". Ihmishenki saattaa olla vaarassa ja vaikea tapaturma voi aiheuttaa niin paljon inhimillistä kärsimystä.

Nämä viimeksi mainitut seikat ovat ennen muita ne, jotka kannustavat meitä työturvallisuustyössä.

Tehtaan laajalla rakennustyömaalla käytettiin kahta telinemallia, putkitelinettä ja puutolpilla pystytettyä telinettä. Kunnollinen suojakaide jalkalistoineen nähdään molemmissa telineissä

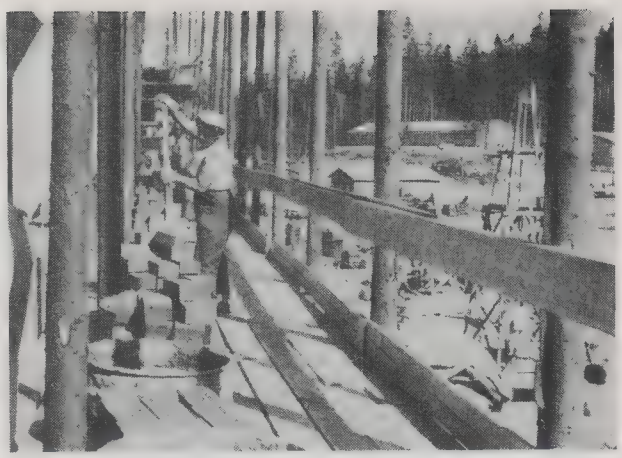

Tahtoisimme jokainen, että saataisiin vältetyksi ne tapaukset, jolloin rakentaja tai asentaja tapaturmassa loukkaannuttuaan joutuu jättämään työpaikkansa ja työtoverinsa ja lähtemään hakemaan apua vammoihinsa.

Koneasentajat J. Nurmi, A. Einola, A. Järvinen, U. Iivonen ja K. Järvinen omaksuivat monen muun koneasentajan ja rakentajan tavoin suojakypärän henkilökohtaiseksi suojavälineekseen

Mitä rakennusvaiheen aikana tehtiin työturvallisuuden lisäämiseksi?

Rakennusvaiheen alusta lähtien toimi Heinolan Rautsalossa työturvallisuustoimikunta, johon vuoden 1960 aikana kuuluivat seuraavat jäsenet: dipl. ins. Lasse Lampinen puheenjohtajana, ins. Simo Hangasluoma, rak.mest. Pauli Vainio, ylikonemestari Reino Rönneberg, teknikko Alvi Muttu, kirvesmies Eino Pajari, sähköasentaja Aarne Lehtovirta, betonimies Toimi Harakka ja sos.pääll. Olavi Linnakko sihteerinä.

Niinkuin yleisesti on tapana piti toimikunta kokouksiaan ja suoritti tarkastuskierroksia rakennustyömaan eri kohteissa. Toimikunta oli elin, joka

Suojavyö korkealla palkkien päällä työskenneltäessä antoi tarpeellista suojaa. Kuvat hitsaaja Lauri Lehtisen työskentelystä

huomioi ja huomautti seikoista, jotka työnjohtajalta kiireisen työn kestäessä olivat jääneet huomaamatta. Sen toimesta asetettiin työmaalle myös erilaisia varoituskuvia ja julisteita opastamaan ja varoittamaan.

Perustan työturvallisuudelle muodostivat rakennustyömaan johdon ja rakennusmestarien toimenpiteet. Jatkuvasti rakennettiin telineiden ja tasojen kaiteita, tehtiin aukkoihin suojaluukkuja ja suojakatoksia, asetettiin varoitustauluja jne. Tiedettiin, kun työtilanteet vaihtelivat jatkuvasti ja samalla alueella työskenteli useita erilaisia työryhmiä, ettei aina voitu tehdä työturvallisuuden kannalta kaikkia varotoimenpiteitä, — työn kitkaton luistaminen tuli monasti huomioida tärkeimpänä.

Turvallisuustyössä eivät riittäneet yksinomaan edellä selostetut omat toimenpiteet — haluttiin saada tähän työhön mukaan myös ulkopuolisia voimia. Paikallinen ammattientarkastaja ja muut ulkopuoliset ammattimiehet olivat aina tervetulleita työmaalle. Ins. Pär Sandsund yksityisenä tarkastajana ja ins. Rundberg Vakuutusyhtiö Teollisuus-Tapaturmasta olivat vuoden aikana usein vieraanamme — tarkastamassa, neuvomassa ja varoittamassa.

Suojakypärät otettiin käyttöön

Koneasennustöiden alkaessa, rakennustelineiden noustessa yhä korkeammalle ja esineiden putoamisvaaran lisääntyessä tehtiin työturvallisuuden lisäämiseksi päätös suojakypärän käyttöön ottamisesta määrätyissä kohteissa. Hankittiin aluksi 150 suojakypärää ja määrättiin niiden käyttöön ottaminen ja aloitettiin jakelu. Luonnollisesti heräsi tässä vaiheessa ajatus, miten suojakypärään suhtaudutaan, omaksutaanko se henkilökohtaiseksi suojeluvälineeksi. Tiedettiin, että monet miehistä eivät aikoinaan erikoisemmin kypärästä välittäneet.

Epäilyt olivat kuitenkin turhia. Kun työnjohtajat ja insinöörit esimerkillisesti ottivat kypärän käyttöön, levisi sen käyttäminen pian annettujen ohjeiden mukaisesti. Monta kuukautta oli käytössä 400 suojakypärää ja voidaan olla varmoja siitä, että ne suojasivat monelta tapaturmalta — ehkä vaikealtakin.

Kerrottakoon tässä yhteydessä eräs pieni tapahtuma suojakypärän käyttöön ottamisen ensi päiviltä. Eräässä työryhmässä, jolle oli määrätty kypärät, oli mies, joka ei kannattanut suojakypärän ottamista. "En ota suojakypärää", oli hänen suoraviivainen kannanottonsa uuteen asiaan. Kävi kuitenkin niin, että saman päivän aikana putosi rakennustelineiden välistä lankunpätkä osuen pudotessaan juuri mainitun miehen päähän. Onneksi ei esine pudonnut kovin korkealta, mutta niin kor-

Suojavyön turvin voi hitsaaja kääntää hitsauspillinsä liekin sivullekin huolimatta kapeasta tukipalkistaan jolla hän seisoo

"MUSTALAISRUHTINATAR"

edelleen valttia Tampellan musiikkiryhmien TOIVEMUSIIKKI-ILLASSA

Tampellan nais- ja mieskuoron sekä orkesterin yhteinen toivemusiikki-ilta pidettiin Tampellan juhlatalolla 26. 11. 60 ja edelleen yhä kasvavan suosion merkeissä. Musiikkiryhmät olivat jälleen valinneet toivemusiikki-listoilleen todellista toiveohjelmistoa — siltä ainakin tuntui yleisön antaessa ääniään hyvin tasapuolisesti — suosikkikappaleiden sentään selvästi eroittuessa muista. On merkillepantavaa, että yleisö on uskollinen kiintymyksilleen — vanha tuttu ja hyväksi koettu saa musiikissakin aina innostuneen vastaanoton ja uusiin "tulokkaisiin" suhtaudutaan hieman epäillen. Ei auta, vaikka kuuluttaja koettaisi kuinka houkuttelevasti tarjoilla vähemmän tunnettuja tai mahdollisia uutuuksiakin. Yleisö pitää näissä asioissa oman päänsä.

Tampellan orkesteri asettui tuleen ensimmäisenä ja illan suosituimmaksi eli eniten ääniä saaneeksi kappaleeksi jälleen, ties kuinka monennen kerran, Emmerich Kalmánin operettipotpouri Mustalaisruhtinattaresta saaden kokonaista 125 käden nostoa puolelleen. Hyvässä tuntumassa tuli seuraavana Eric Coates'in Uinuvalla laguunilla 97 äänen turvin ja kolmanneksi edelleen suosittu Kenneth J. Alfordin tunnettu marssi elokuvasta Kwai-joen silta 90 äänellä. Oskerteri esitti konserttimestari Eero Bisterin johtamana vielä lisäksi seuraaviksi tulleet Joh. Theimer'in Vinetan kellot (73) ja Johannes Brahms'in Unkarilainen tanssi N:o 1 (70).

Tampellan naiskuoro esiintyi seuraavana opettaja Pertti Revon johtamana. Sen toivelistoilta löytyi koko illan toiseksi eniten ääniä saanut laulu ja tietysti se oli Marschner'in Miks' kaukana niin olet kultani. Tämä vanha kaunis serenaadi kokosi 115 ääntä ja hyvässä tuntumassa seurasi Koskimiehen Ääressä ikkunan saaden 102 ääntä. Kolmanneksi tuli Palmgren'in Hiljaa lipuu venho, ainoastaan yhden äänen marginaalilla. Naiskuoro lauloi lisäksi Wetterling'in Tähti kirkas (91), Merikannon Tuulantei (89) ja Beethovenin Sointujen voima (82).

Tampellan mieskuoro esiintyi viimeisenä liittosihteeri Matti Hakalan johtamana, joka myös toimi illan kuuluttajana. Mieskuoron vanhat hyvät vetonaulat, Backman'in Chrysanthemum ja Madetojan Hän kulkevi kuin yli kukkien keräsivät kumpikin tasaisen 98 "käden" äänimäärän ja esitettiin kummatkin. Toiseksi eniten (tai kolmanneksi — kuinka vain) "noukki pinnoja" Gripenbergin sovitus kansansävelmästä Tuonne taakse metsämaan (95), seuraavana Aapeli Vuoriston sovitus Tammerkosken sillasta (87). Mieskuoro lauloi lisäksi Faltin unkarilaisen kansanlaulun Missä miss' on ystäväin ja Kaupin sovitelman eteläpohjalaisesta kansanlaulusta Häjy.

Kun lisäämme toivemusiikki-illan ohjelmaan vielä Tampellan naiskuoron tarjoaman erinomaisen kahvin (jonka sai ilmaiseksi — ainoastaan tiskaamisesta maksettiin pieni korvaus) sekä Lasse Vuopion soinnukkaat tanssisävelmät illan lopuksi (ihan uudesta haitarista) voimmekin jälleen olla tyytyväisiä onnistuneesta musiikkiryhmien toimintamuodosta, jonka tampellalaiset tuntuvat yksimielisesti hyväksyneen myös heille sopivana.
Niin ainakin allekirjoitaneelle monin naisin ja miehin tilaisuuden jälkeen jälleen vakuutettiin.

M. H.

---

kealta kuitenkin, että isku päähän pani miehen istumaan. Iskusta toivuttuaan nouti mies heti suojakypärän ja hyväksyi muiden tavoin sen henkilökohtaiseksi suojavälineekseen.

Aina ei voitu turvautua suojavälineisiin. Katselimme kerrankin, kun korkealla, vielä muuraamattoman rakennuksen katolla, ehkäpä 35 m:n korkeudessa, asetettiin betonista valettuja laattoja kattopalkkien väliin. Laattojen nostaminen tapahtui nosturilla ja korkeudessa kaksi miestä palkkien päällä työskennellen ottivat näitä laattoja vastaan ja asettivat niitä paikoilleen. Työskentely vaati erittäin paljon henkilökohtaista varovaisuutta — juuri sitä, jota työturvallisuustyössä eniten tarvitaan ja joka tapaturmien torjuntatyössä johtaa parhaisiin tuloksiin. Nämä korkealla palkkien päällä työskentelevät miehet tiesivät vaaran, työskentelivät varovaisesti, mutta silti tuloksellisesti.

Näiden kahden miehen työstä kerroimme lopuksi, koska tahdoimme muistuttaa meitä kaikkia jälleen kerran henkilökohtaisen varovaisuuden tärkeydestä silloinkin, kun työmme näyttää paljon vaarattomammalta kuin näiden korkealla ilman suojalaitteita työskennelleiden miesten suorittama työ.

Musiikkitilaisuuksia Tampellassa

Tampellan musiikkiyhtymät järjestävät jälleen keväällä kahvikonsertin tehtaamme eläkevanhuksille 19. 3. 61 klo 14.00 Tampellan juhlatalolla.

Tervetuloa!

"KETTUJA" SAUKKOLASSA

Voittaminen on tärkeätä. Voittajista kerrotaan kirjoissa ja lehdissä. Vain "jälkipelaajat" kirjoittavat hävinneistä. Sivistyneet henkilöt eivät harrasta jälkipeluuta. He eivät harrasta hävinneitäkään. Sellainen vähentäisi sivistystä. — Parasta kirjoittaa "Ketuista", Saukkolan toimintakilpailun 3-kertaisista voittajista. —

"Ketut" syntyivät Saukonmäessä keväällä 1954. Ensimmäisenä johtajana toimi Esko Lehti. Hänen jälkeensä ovat samaa tehneet: Osmo Muro, Markku Helin, Jorma Kulmala, Pentti Koskinen, Esko Virtanen, Nils Granroth ja Jarkko Lindberg. — Melkoinen määrä johtajia 6 vuoden aikana. Miksi, ja kuinka ihmeessä, sitä kysyttäköön asiantuntijoilta? —

Herrat kerholaiset ovat seuraavat:

Jarkko Lindberg ("Velho"), 19-v. harjoittelija Takossa. Kerhon nykyinen johtaja. Omistaa yhteisen "maniskan". Harrastaa menestyksellä hiihtoa (TY), retkeilyä, kalastusta, purjehdusta, lintujen rengastusta, uintia, "pärinää", lennokkien rakennusta ja "velhoilua". Pyydetty "puskajussiksi" Kouvolaan helmik. 15 p:nä. — Ei varmasti tule aika pitkäksi tällä miehellä!

Nils Granroth ("Nitsu"), 19-v. postimies ja vuoden vanha ylioppilas. Varajohtaja. Saukkolan lentopallojoukkueen kapteeni, tyttöjen lentopallovalmentaja, Saukkolan painonnostomestari sarjassa 75 kg. Kova kala- ja retkimies. Pääsee "panssarivaunuksi" Parolaan helmik. 15 p:nä. — Luki ylioppilaaksi, muitten harrastustensa lomassa, istuskellen Kaupin kallioilla maaliskuulla ilman paitaa. Tuntikaupalla.

Markku Helin ("Puliini"), 18-v. nuor.viilaaja Tampellassa. Rahastonhoitaja, ja "pihi" onkin. Ylennetään johtajaksi "rekryyttien" lähdön jälkeen. Kerhon "äänirauta" keskustelutilaisuuksissa. "Hullu" kala- ja retkimies. Harrastaa lisäksi hiihtoa, lento- ja jalkapalloa. Tienaa innolla autorahoja, ja näkee unta Tampellan "Manneista". — Vasen korva erittäin arka paleltumiselle. Tästä syystä lakki uhmaa jatkuvasti painolakia.

Esko Virtanen ("Yssy"), 16-v. sähkömies Lokomolla. "Salamoitten" toimekas kerhonjohtaja, hiihtomies, uimari, lentopalloilija ja retkeilijä. — Elämäntehtävänä tanssitaidon levittäminen maassamme. Monien kokemustensa perusteella ottanut työmenetelmäkseen tällä alalla "suhdetoiminnan". kaikin puolin kova poika.

Esko Heikkilä ("Jääväli"), 16-v. viilaajaoppilas Tampellassa. Pelailee jääkiekkoa ja jalkapalloa, käy kalassa ja retkeilee. — Hiljainen mies, josta ei kukaan tiedä mitään.

Veikko Peltomäki ("Väiski"), 16-v. sorvaajaoppilas Tampellassa. Kova hiihtomies (Väinö Peltomäen poika), istuu mielellään kalassa ja käy retkillä ja leireillä. — Hiljainen on tämäkin poika. Erikoisalana terävät "japp-iskut".

Erkki Kukkaisniemi ("Kuukuna"), 16-v.

"KETUT" V.M. -61.
Vas:lta: "Velho", "Yssy", "Puliini", "Niku", "Jääveli", "Kuukuna", "Liipainen", "Väiski" ja "Tiritoinen".

korjausmies Pelti- ja Rakenne Oy:ssä. Hiihtää, pelaa jääkiekkoa (TKT), jalkapalloa, lentopalloa, ui, käy innokkaasti retkillä ja leireillä. Kuluttaa aikaansa kalassa. — Mies, joka on tottunut viettämään "ropuliaista" elämää.

Timo Ristonen ("Tiritoinen"), 16-v. "Tampereen nopein tsuppari" Finlayson:illa. Innokas pöytätenniksen pelaaja, hiihtelee, kalastelee ja retkeilee. Työskeskusliiton "mopedimestari" 1960. — Elävä tulostaulu urheilutilaisuuksissa. Osaa soittaa maniskalla" 2 joululaulua. Luvannut haastaa oikeuteen erään henkilön "palkintomopedin" tähden.

Risto Peuhkuri ("Liipainen") 16-v. asiapoika Tuotannossa. Kerhon kuopus. Harrastaa valokuvausta, painonnostoa, lentopalloa, jääkiekkoa ja retkeilyä. Omistaa koiran, ja soittelee torvea "Kaihlasen Ollin porukassa". — Isä Peuhkuri kovasti huolissaan pojastaan. Varmasti ei syytä suurempaan huoleen. "Kaikki ne pirut ovat samanlaisia."

Ajan taistoissa "kalvenneita" ja poisjääneitä:

Pentti Koskinen, nyk. "Kaihlasen Ollin porukassa".

Antti Järvinen, nyk. "Kaihlasen Ollin poruk."

Jorma Kulmala, nyk. "Voimailukerhossa".

Veikko Koskinen, nyk. Omakadulla.

Pertti Helldan, nyk. Sammonkadulla.

Miksi sama kerho on voittanut toimintakilpailun kolmasti peräkkäin? Vastaus kuuluu: "Me ollaan osallistuttu ja vähän järkätty". — Pitää kirjaimellisesti paikkansa. Tilastot osoittavat, että kerholla oli omia tilaisuuksia viime vuoden aikana 51 kpl. "Kerran viikossa meinaan"! Omassa sakissa on urheiltu, retkeilty, kunnosteltu kerhohuoneita ja keskusteltu. Muutakin on vielä tehty, ja raha-asioita hoideltu mm. pukkipalvelulla.

Osallistuttu on muuallekin. Tuloksista mainittakoon: Saukkolan mestaruus erätaitokisoissa, Työkeskuslitton mestaruus samassa lajissa ja kaksi kiinnitystä "Saukkolan Viestin" kiertopalkintoon.

Osallistumisesta lauantai-iltojen keskustelutilaisuuksiin, sekä erilaatuisiin toveri-iltoihin ja retkiin, on näyttävänä todistuksena tyttökerho "Kynttilät". "Kettujen" osallistuminen tällä alueella oli 101 %:nen.

Hieman edelliseen liittyen on pojilla tullut tavaksi seisoskella iltaisin Petsamon "Kitkalla". Perintö-, ympäristö ym tekijöistä, sekä poikakerho "Harleista" johtuen, on tämä harrastus oikeastaan pakon sanelema. "Harleista" siksi, että he seisovat siellä samassa tarkoituksessa. — Viime aikoina on tilanne huomattavasti rauhoittunut. Osaksi on siirrytty myöskin muille markkinoille. (Veljet, älkää ampuko pianistia!)

"Kettujen" historian huvittavin tapaus: "Yssy" ja Auron "Osku" löivät samalla Paalimeren reissulla kirveellä jalkaansa ison haavan. — Hah, hah!

Lähitulevaisuuden suunnitelmiin kuuluu osallistuminen hiihtoihin, lentopallosarjoihin ja yleensä kaikkeen. Lisäksi on pidettävä huolta siitä, että "kaikkea" tapahtuu ennen helmik. 15 p:vää. Samoin on järjestettävä reilu "sotaanlähtö" "Velholle" ja "Nitsulle". — Lykkyä tykö!

Pepsa

Kettujen palkintoja erätaito- ja toimintakilpailuista.

TAAPERTAJAT RETKEILYKERHON TOIMINTAA V. 1960

Kerhomme kokoontuessa järjestyksessä kolmanteen vuosikokoukseen, on syytä silmäillä kulunutta toimintakautta.

Kerhon jatkuvasti vaurastuessa, jäsenmäärän lisääntyessä, sekä kokemuksen kasvaessa ovat tuloksetkin positiivisia, minkä voimme havaita verratessamme toimintaa edelliseen vuoteen.

Kerhon johto

Toimikunnan ovat muodostaneet seuraavat jäsenet: Toim.joht, Reino Järvinen puheenjohtajana ja kerhon varsinaisena johtajana, Tuomo Jokela varapuheenjohtajana, Ilmi Sallinen sihteerinä, Leena Multanen rahastonhoitajana ja emäntänä Anne-Marie Jokela sekä toimikunnan jäseninä Riitta Tammisalo, Pirjo Suomi, Marketta Leino, Reijo Virtanen ja Osmo Muro.

Sääntömääräisiä toimikunnan kokouksia oli yhteensä 8. Toimikunnan lisäksi hoitivat kerhon tehtäviä seuraavat jäsenet: SMY:n asiamiehenä Reijo Virtanen, kalustonhoitajana Esko Virtanen ja retkiohjaajina Reijo Virtanen ja Osmo Muro.

Kerhon jäsenmäärä oli kevätkaudella 32 ja syyskaudella 33, joista 18 naispuolista ja 14 miespuolisia. Jäsenten alimpana ikärajana on pidetty 18 vuotta.

Toiminta

Kerhon toiminta on ollut verraten vilkasta. Sisätoiminnassa on edelleen pyritty joka toinen kerho-ilta pitämään opintoiltana, jolloin on ollut matkakuvauksia ja luentoja eri aiheista. Lähinnä retkeilyyn liittyvistä aiheista mainittakoon: työnjärjestelijä Erkki Nieminen: Suunnistus, toim.joht. Reino Järvinen: Erätaito, Esko Lehti: Ensiapu sekä op. Eero Rautajoki: Sukututkimus.

Matkakuvauksista mainittakoon: Ilpo Peuhkuri: Euroopan matka, sos.pääll. Veikko Tolin: Sveitsin ja Italian matka, op. Taisto Tuominen: Amerikan matka.

Kokoontumispaikkana on ollut Impilinnan kerhohuone tiistaisin klo 19.00.

Ulkotoiminnan tarkoituksena on ollut terveyden ja erilaisten erätaitojen hankkiminen sekä tutustuminen lähinnä omaan kotiseutuun.

Retkiä on ollut kaikkiaan 24, joista 17 yöretkiä ja 7 päiväretkiä. Näistä mainittakoon laavuretki Jouttijärvelle (johtivat Tuomo Jokela ja Reijo Virtanen), pääsiäisleiri Paalijärvellä (Reino Järvinen), Helluntairetki Savoon (Tuomo Jokela), juhannusretki Haukkasaareen (Pertti Järvinen), polkupyöräretki Kyrönlahteen (Reijo Virtanen), keskustelupäivät Paalijärvellä (Reino Järvinen), retki Kintulammelle (Reijo Virtanen ja Osmo Muro), vaellusretki Paalijärven ympäristössä (Reijo Virtanen ja Osmo Muro), uudenvuodenretki Aitolahteen (Pekka Hannula), moottoriveneretki Säynässaarille. Merkittävin tavallaan näistä retkistä oli helluntaina tehty matka, joka käsitti: Tampere — Lahti — Kouvola — Lappeenranta — Imatra — Kerimäki — Savonlinna — Mikkeli — Heinola — Lahti — Tampere. Matkalla oli kaikkiaan 21 jäsentä.

Aktiivisimman kerholaisen nimityksen saavat jakaa keskenään kevätkaudella kerholaiset Anne-Marie Jokela, Esko Lehti ja Osmo Muro ollen kukin poissa kerhon eri tilaisuuksista vain yhden kerran. Syyskaudella oli Esko Lehti ainoastaan yhden kerran poissa kerhon tilaisuuksista. Osanotto retkillä on ollut kohtalaista ja sisätoimintaan on otettu melkein sataprosenttisesti osaa.

Toveri-iltoja, kevät- ja joulujuhlat mukaanluettuina, on ollut yhteensä 11 ja niissä osanottajia kerhostamme keskimäärin 16 henkeä. Teatteriiltoja oli yhtensä 3. Tampereen Teatterissa "Arvottomat", Pikkuteatterissa "Viattomuus kadulta" ja Corell'in 3 pienoisnäytelmää "Rakkaani on kalastaja", "Nike" ja "Prinssi".

Kerho osallistui tänä vuonna ensimmäistä kertaa koko maata käsittäviin setlementtien välisiin Erätaito-kilpailuihin, jotka pidettiin Paalijärven ihanteellisessa maastossa. Ja eivätkä tulokset olleet sen huonommat kuin tytöt sarjassaan toisena ja pojat sarjassaan neljäntenä. Kilpailu oli kovaa vanhojen "retkeilyveteraanien" joukossa.

Keväällä käytettiin kerhoiltoja Saukkolan "Nallen" kunnostamiseen Särkännokassa. Lisäksi mainittakoon vielä, että kerho järjesti kanttiinin Pohjoismaisten Lennokkimestaruus kilpailujen aikana 20 p:nä maaliskuuta Näsin-selällä. Saadut varat käytettiin matkakulujen pienentämiseksi helluntairetkellä.

Vuoden aikana ei järjestetty mitään pitempää kesäretkeä, vaan kerho on yhdessä tampellalaisten ja saukkolalaisten kanssa suunnitellut tulevaksi kesäksi ulkomaan matkaa, joka ulottuisi aina Wieniin ja Venetsiaan saakka. Tämän johdosta on hankittukin yhteistä matkakassaa mitä erilaisin keinoin mm. ostettu teatterinäytäntöjä.

Taapertajat retkeilykerhon vuosikokouksessa 24. 1. 1961 valittiin kerhon toimikuntaan vuodeksi 1961 seuraavat kerhon jäsenet:

Puheejohtajaksi toim.joht. Reino Järvinen, varapuheenjohtajaksi Tuomo Jokela, sihteeriksi Pirjo Jokela sekä toimikunnan muiksi jäseniksi Varpu Wäljas, Leena Multanen, Anne Jokela, Seija Lehtinen, Aila Näsinlinna, Reijo Virtanen, Mikko Viikari ja Jussi Kulmala

Vuosikokouksen virralliset asiat käsiteltiin asianmukaisessa järjestyksessä ja ensimmäinen johtokunnan kokous päätettiin pitää 29. 1. 61.

Vuosikokouksen puheenjohtaja Reino Järvinen ilmoitti kerholaisille virallisesti, että Taapertajat olivat niukasti voittaneet retkeilykilpailun maalaamo P. Reinvallin lahjoittaman ilmapuntarin.

Vuosia täyttäviä

LEO KRONLUND 60 VUOTTA

Tammikuun 25 p:nä täytti työnjohtaja Leo Verner Kronlund Lapinniemen viimeistämöstä 60 vuotta. Jo aamuvarhain kävi Tampellan kuoron kvartetti laulutervehdyksellä ja myöhemmin päivällä kävivät yhtiön nimissä ekonomi O. Näsi ja insinööri L. Kiviranta tuomassa kukkalaitteen tehtaan onnitteluna. Viimemainittu lausui puheessaan mm., että yli neljännesvuosisataiseen työskentelyyn nykyaikaisessa kehittyvässä teollisuuslaitoksessa luonnostaan sisältyy paljon uurastusta, hikeä ja vaikeutta, jota myös päivän sankarin osaksi on tullut, mutta että nykyinen toimiala ehkä parhaiten saattoi vastata hänen taipumuksiaan. Virkailijakunnan lahjan, rannekellon luovutti rouva Eeva Malm insinööri O. Holströmin lausuessa onnentoivotukset. Vielä kävi työntekijäin lähetystö ja lukuisten ystävien ja sukulaisten onnittelut jatkuivat myöhäiseen iltaan.

Leo Kronlund on syntynyt Kannuksessa, käynyt keskikoulun Vaasan ruotsalaisessa lyseossa, harjoitellut Pohjanmaan Verkatehdas Oy:ssä pitemmän aikaa, toimi välillä liikealla, kunnes 1. 3. 35 astui Lapinniemen puuvillatehtaan palvelukseen, toimien aluksi väri- ja kemikalivaraston hoitajana myöhemmin ompeluosaston työnjohtajana ja viimevuosina kangaspainon työnjohtajana, jossa toimessa hänen taiteellinen silmänsä ja erinomainen piirustustaitonsa ovat tulleet oikeuksiinsa. Tampella-Tänään yhtyy onnitteluihin.

PAUL WALLIN 60 VUOTTA

Helmikuun 1 p:nä täytti Lapinniemen korjauspajan sorvaaja Paul Ferdinand Wallin 60 vuotta. Hän on syntynyt Tampereella. Jo 15-vuotiaana hän meni ansiotyöhön Finlaysonin kehräämöön, jossa työskenteli n. 5 vuoden ajan, alkaen säättipoikana ja lopettaen koneenhoitajana. Lapinniemen palvelukseen hän tuli 27. 4. 23 värjäämöön. Hankittuaan oppia sorvaajan ammatissa hänet siirrettiin nykyiseen työhönsä Lapinniemen korjauspajan sorvaajaksi v. 1946, jota työtä edelleenkin tunnollisesti suorittaa. Pitkäaikaisen palveluksensa perusteella hän sai Tampella-mitalin v. 1956.

Paul Wallin on ahkera kalamies. Tuulista tai sateista piittaamatta hänet on usein nähty Näsijärvellä milloin saalistamassa "hepokaloja" haavilla Tapatoranlahdesta milloin taas niillä edelleen "kyrmyniskoja" narraamassa. Ei myöskään ole häntä nähty kalakoppa tyhjänä kotiinsa palaamassa.

Parhaat onnittelut.

RIKHARD SUOJÄRVI 60 VUOTTA

Helmikuun 6 p:nä täytti ylätyöpajan kuljetusmies Rikhard Esaias Suojärvi 60 vuotta. Jos kertoisimme tämän Ylöjärvellä syntyneen miehen elämäntarinaa edes osan, muodostuisi siitä romaani. Vakinaisesta palveluksesta päästyään Riku liittyi ensin rajavartiostoon ja sieltä lähdettyään ja miltei koko Suomen joka kolkan kierrettyään asettui hän Tampereelle Galvanoimis Oy:n palvelukseen vuonna 1949. Tampellaan, nykyiseen työpaikkaansa, hän tuli vuonna 1956. Hänen varsinainen harrastuksensa on aina ollut kirjallisuus. Hänen kertoessaan monia juttujaan kiintyykin heti huomio hänen suureen yleistietomääräänsä. Työpaikallaan Riku tunnetaan luonteeltaan ahkeraksi, huumorintajuiseksi ja sopuisaksi työntekijäksi.

Parhainta onnea merkkipäivän viettäjälle toivottavat työnjohto ja työtoverit.

KALLE LÄHDEAHO 60 VUOTTA

Helmikuun 24 p:nä täyttää 60 vuotta sementtimies Kalle Valfrid Lähdeaho. Hän on syntynyt Luopioisissa. Hänen vanhemmillaan oli torppa Padankosken kylässä, josta kaksi päivää viikossa piti tehdä "taksvärkkiä" hevosella taloon sekä lisäksi apupäiviä. Jo nuoresta pitäen joutui Kalle-poikakin työhön käymään käsiksi. 9-vuotiaana oli hän paimenpoikana. Työpäivät olivat silloin pitkiä, sillä jo klo 4 aamulla mentiin riihelle. Solmittuaan sitten avioliiton v. 1925 Lähdeaho viljeli omaa torppaa kotikylässään.

Lähdeahon hyvän ystävän Tampereelta vieraillessa hänen luonaan, kehoitti tämä häntä hakeutumaan kaupunkiin työhön ja niin Lähdeaho muutti Tampereelle. Oltuaan sitten jonkun aikaa rakennustöissä eri puolilla kaupunkia, tuli hän kysymään työtä Lapinniemen puuvillatehtaalta ja rak.mestari O. Helminen ottikin hänet työhön 11. 2. 27. Näin Lähdeahosta tuli tampellalainen. Silloin rakennettiin Lapinniemellä värjäämö- ja valkaisurakenusta sekä kehräämöä korotettiin. Näissä töissä Lähdeaho oli mukana sekä suoritti kaikenlaisia remontteja. Hän olikin aina talvisotaan asti Lapinniemessä. Talvisodassa Lähdeaho oli mukana Kuhmossa ja Suomussalmella ja jatkosodassa noin 10 kk:n ajan Karjalan Kannaksella.

Armeijasta vapauduttuaan hän tuli entisiin tehtäviinsä Tampellan rakennusosastolle. Aina kun uutta rakennettiin, niin Kalle oli mukana ja hyvänä ammattimiehenä tunnettu. Vaikean sairauden vuoksi joutui Lähdeaho jäämään eläkkeelle 1. 6. 60.

Vapaa-aikoinaan hän otti osaa Lapinniemen Visan rientoihin ollen mukana hiihtokilpailuissa. Tampellan hiihdoissa nähtiin Lähdeaho mukana monet kerrat päässen niissä "prenikoille".

Lähdeaho rakensi omakotitalon Petsamoon Koljontien varrelle v. -37. Myöhemmin hän kuitenkin myi tämän ja osti toisen Petsamosta. Täällä Lähdeahon aika onkin sitten tullut käytettyä pihan ja puutarhan kunnossapitoon. Hyvin hän onkin huolta pitänyt näistä, sillä siitä ovat osoituksena Tampereen kaupungin antamat II ja III palkinto eri vuosina tonttija pihamaiden kauneuskilpailuista.

Kalle Valfrid Lähdeaho on erittäin "nuorekas" 60-vuotias. Oli miellyttävää kuunnella hänen kertomaansa. Varsin hyvin muistaen ja eloisasti kertoili hän menneitä. Toivomme, että meillä on tilaisuus joskus myöhemminkin kirjoittaa lisää niistä hänen nuoruuden aikaisista oloistaan.

Toivotamme Lähdeaholle onnea ja ennenkaikkea hyvää vointia "vaarin päiville" ja paljon kalaonnea siellä Kukkia järven poukamissa kesäisinä päivinä.

H.

EINO HUOVINEN 60 VUOTTA

Vesilinnuistaan kuuluisa Äyräpäänjärvi oli jäässä ja hangen peittämä. Runsaat muuttolintuparvet majailivat lämpimien maiden vesissä silloin, kun maaliskuun 10 p:nä 1901 syntyi Muolaassa Eino Huovinen. Liekö muuttolintujen antama matkareitti imeytynyt pojan vereen, sillä ainakin elämänsä varrella on hän joutunut siirtymään paikasta toiseen. Tosin hän matkoillaan ei ole kulkenut varsin kauas synnyinseudultaan, mutta kuitenkin Muolaan seudut jäivät. Hän on työskennellyt eri puolilla Kannasta sekä aikoinaan Venäjänkin puolella. Hän tunsi Valamon ja Laatokan. Monien muiden mukana hän joutui siirtymään tänne Keski-Suomeen. Useamman kymmenen vuoden metallimieskokemuksensa mukaan Huovinen täälläkin jatkaa metallitöitään. Muu ala tuntuu hänestä vieraalta, sillä onpa hän jo toistamiseen konepajamme palveluksessa.

Muotialassa sijaitseva omakotitalo on jatkuvasti uusien parannusten kohteena. Auto ja kirjallisuus vaativat myös oman osansa miehen harrastuksista ja

kun Äyräpään aallot eivät enää kutsu luokseen, on Längelmäveden saunaranta 60-vuotiaalle mieluisa keidas.

Esimiesten ja työtovereiden lämpimät onnittelut, joihin myös perhelehtemme pyytää liittää omansa.

YRJÖ KURKINEN 60 VUOTTA

Helmikuun 26 p:nä täyttää 60 vuotta levyseppä Yrjö Mikael Kurkinen 1 G-osastolta. Hän on syntynyt Teiskossa. Tampellan konepajan palvelukseen hän tuli 1937 levysepän apulaiseksi toimien nykyään levysepän ammatissaan.

Työtovereiden keskuudessa tunnetaan Yrjö erittäin taitavana ja tunnollisena ammattimiehenä sekä järjestöihmisenä, joka jo nuoruusvuosinaan astui työväen järjestöelämän piiriin. Yrjön ollessa 17-vuotias tempasi kansalaissodan pyörteet hänetkin mukaansa, jonka tiimellyksessä hän toimi "plutoonansa" hevosmiehenä.

Työväen järjestöjen luottamustehtävistä mainittakoon hänen jäsenyytensä johtokunnissa sekä ammattiosastonsa jäsenmaksujen kantajana sotien jälkeisinä vuosina.

Työtoverit onnittelevat rehtiä kuusikymmenvuotiasta.

ELSA KAIPIAINEN 60 VUOTTA

Maaliskuun 4 p:nä täyttää Lapinniemen kehräämön käämikoneen käyttäjä Elsa Kaipiainen 60 vuotta. Hän on syntynyt Joroisissa. Työskenneltyään joitakin vuosia Finlaysonilla ja Vaasan Puuvilla Oy:ssä hän tuli Lapinniemelle 31. 5. 1937 kehräämön hienokäämiosastolle päästen ammattitaitoisena heti koneen hoitajaksi. Työ lähti sujumaan mukavasti ja vuosien kuluessa hän on ehtinyt osoittaa olevansa tunnollinen ja tarmokas työnsä taitaja. Vapaa-ajan harrastukset ovat lähinnä kirjojen ja historiallisten julkaisujen parissa. Lisäksi neiti Kaipiainen on kuulunut kirkkokuoroon. Parhaat onnittelumme.

VILHO OJANEN 60 VUOTTA

Maaliskuun 3 p:nä täyttää pistohöyläjä Vilho Ojanen 60 vuotta. Hän on syntynyt Punkalaitumella torpparin poikana. Nuoruusvuodet kuluivat maataloustöiden parissa. V. 33 tuli hänelle halu muuttaa ammattia ja menikin hän Björkbodan lukkotehtaalle lukkosepän oppiin, josta myöhemmin siirtyi Lukkoteollisuus Oy:n palvelukseen Tikkurilaan. Senjälkeen työskenneltyään jonkin aikaa Vammalan asepajalla tuli Ojanen vuonna -42 marraskuun 12 p:nä Tampellan konepajan palvelukseen.

Aluksi hän työskenteli lentomoottoriosastolla koekäyttäjän apulaisena, josta siirtyi alatyöpajalle 3A-osastolle poraajaksi. Viimeksimainitusta ammatista siirrettiin hänet jonkin ajan kuluttua pistohöyläjäksi, jonka ammatin hän nykyäänkin hallitsee. Työtovereiden keskuudessa hänet tunnetaan rauhallisena, itseään korostamattomana ja ammatinsa hyvin taitavana miehenä, joka osaa suhtautua vaikeisiinkin elämän ongelmiin oikealla tavalla joskus pieni huumorinpilke silmäkulmassa. Vapaa-ajan harrastukset kuluvat pääasiallisesti perheen parissa.

Uuden kymmenluvun alkaessa toivottavat työnjohtajat ja työtoverit mitä parhainta onnea ja menestystä rehdille työtoverille, joihin onnittelijoihin perhelehtemmekin yhtyy.

ARVO UOTILA 60 VUOTTA

Maaliskuun 11 p:nä täyttää levyseppä Arvo Johannes Uotila 60 vuotta. Hän on syntynyt Kangasalla maatalon poikana. Jo nuoresta pitäen otti hän osaa talon töihin maa- ja metsätöissä ja kyllä siinä jälkeä on tullut, kun Uotila on pelloilla ja metsissä häärinyt. Sotien ajoilta muistavat Tampellan miehet, jotka eivät joutuneet sotaan, vaan olivat töissä, kuinka Uotila oli siinä työssä vertaansa vailla tehden usein muidenkin motit heidän puolestaan.

Uotila oli ennen Tampellaan tuloaan monenlaisissa töissä mm. hän ajoi linja-autoa. Tampellaan hän tuli 11 p:nä maaliskuuta -35 kattilapajalle ja siitä se aukenikin Uotilalle elämän ura. Monet ovat ne veturin kattilat jotka hän on niitannut ja kaavelit hakannut, eikä siinä ole ollut paljon jälkeenpäin sanomista, sillä niin hyvin ovat työt sujuneet. Hän on ollut myöskin matka-asennustöissä.

Kuten aikaisemmin mainittiin on Uotila nuoresta pitäen ollut niitä voimailumiehiä ja myöskin urheilua hän on harrastanut.

Työtovereittensa keskuudessa hän on pidetty, hiljainen ja rauhallinen, siispä sydämelliset onnittelumme.

KALLE EHROLA 50 VUOTTA

Helmikuun 16 p:nä täytti 50 vuotta Kaarlo (Kalle) Oskari Ensio Ehrola. Hän on syntynyt Raahessa 1911.

Valajan opin Kalle Ehrola on saanut Ruonan konepajalla Raahessa, mutta sitä ennen hän oli jo ehtinyt harjoitella puutarhurin ammatissa. Tätäkään ammattia ei Kalle ole unohtanut, sillä monet ovat ne työtovereiden omenapuut ja marjapensaat, joissa näkyy Kalle Erholan aikaisemman ammattitaidon jäljet.

Tampellan palveluksessa Ehrola on jo toista kertaa ja on hän nykyään tehnyt etupäässä raskaampia turpiininosia.

Työpaikallaan hänet tunnetaan hiljaisena työtoverina ja tunnontarkkana työntekijänä.

Onnittelemme Kallea hänen merkkipäivänään.

Työtoverit

KARL BOUCHT 50 VUOTTA

Tampellan pääkassanhoitaja ja Pekolan isännöitsijä Karl Boucht täyttää 1. 3. 1961 50 vuotta.

Hän kävi keskikoulun Pietarsaaren yhteislyseossa ja tuli tämän jälkeen konttoristiksi Strengbergin tupakkatehtaan pääkonttoriin Pietarsaaressa. Laivastossa suoritetun asevelvollisuuden jälkeen hänet koulutettiin Strengbergin tupakkatehtaan kustannuksella Saksassa ja Hollannissa tupakkamestariksi, jonka erikoisalana oli sikaarinvalmistus. Kun sitten Strengberg & Co osti Viipurin Tupakka Oy:n hän siirtyi tämän teollisuuslaitoksen sikaaritehtaan johtajaksi Viipuriin. Sotien jälkeen hän työskenteli tupakkamestarina Strengbergillä Pietarsaaressa ja jonkin aikaa tupakka-asiantuntijana Halbergin tupakkatehtaalla Svendborgissa Tanskassa, kunnes hän vuonna 1950 muutti Tampereelle Panama Tobacco Co:n teknilliseksi johtajaksi. Vuonna 1953 hänet valittiin Tampellan pääkassanhoitajan toimeen.

Nuorekas ja reipas kilpailumieli on ominaista Karl Bouchtille. Se on vuosien kuluessa sävyttänyt kaikkia hänen vapaa-ajan harrastuksiaan ja johtanut hänet merkittäviin tuloksiin mitä moninaisimmilla harrastusten aloilla. Niinpä urheilu kaikissa muodoissaan on kuulunut hänen aktiivisiin harrastuksiinsa. Hiihto ja suunnistus ovat kuitenkin olleet hänen tärkeimmät urheilulajinsa ja näiden jälkeen purjehdus, melonta, pesäpallo ja nyrkkeily. Runsas palkintokokoelma näiltä aloilta on todistuksena erinomaisista henkilökohtaisista suorituksista. Mutta palkintokokoelmaa lähemmin tarkasteltaessa havaitaan sen käsittävän palkintoja myös valokuvaus-, auto-, venemoottori-, tanssi- ja bridgekilpailuista. Eniten lienee hän kuitenkin käyttänyt aikaansa tennisurheiluun. Hän on Tampereen Verkkopalloseuran hallituksen jäsen ja Tampellan oldboymestaruuden tenniksessä hän on voittanut jo useita vuosia peräkkäin.

Eivät myöskään sellaiset harrastusten alat kuin näyttämötaide, filmi ja musiikki ole Karl Boucht'ille vieraita. Jo nuoruusvuosinaan hän näet esiintyi Pietarsaaren amatöörinäyttämöllä ja kun Suomi Filmi aikoinaan valmisti tunnetun "Meidän poikamme merellä" oli Karl Boucht myös mukana. Hän hallitsee taituruudella useita musiikki-instrumenttejä mielisoittimen kuitenkin ollessa mandoliini.

Innokkaana suojeluskuntalaisena hän kuului Pietarsaaren merisuojeluskuntaan sekä myöhemmin Uuraan merisuojeluskuntaan. Kesällä 1932 hän osallistui Suojeluskuntain Pääesikunnan Itämerellä järjestämään merenkulkukurssiin kolmimastoisella kuunarilla, koululaiva Tarmolla. Tässä yhteydessä hän suoritti Itämerenlaivyritutkinnon. Pietarsaaressa suoritti hän vielä sähköttäjäkurssin ja toimi aikoinaan Pietarsaaren suojeluskunnan lyhytaaltoradioaseman hoitajana.

Talvisodassa Karl Boucht kuului ensin Viipurin lahdelle sijoitettuun miinalaivueeseen, mutta myöhemmin hänet siirrettiin panssarialus Väinämöiseen. Jatkosodassa hän oli hyökkäysvaiheen aikana radioaliupseerina Rask.Psto 4:ssä, mutta asemasodan aikana hänet oivallisen valokuvaustaitonsa ansiosta nimitettiin VII AK:n Äänislinnassa olleen Kaukovalokuvausaseman laboratorion päälliköksi. Sotilasarvoltaan Karl Boucht on ylikersantti.

Vaikka Karl Boucht on ollut tamperelainen jo kymmenen vuotta, ei yhteys kotiseutuun Pohjanmaalla ole katkennut, sillä kesälomansa hän säännöllisesti viettää omistamallaan huvilalla Fäbodassa. Siellä, merenkurkun suolaisilla rantatyrskyillä hän on vuosien kuluessa heittänyt heitto-onkeaan ahkerammin kuin ehkä kukaan muu näillä seuduilla.

Kun pääkassanhoitaja Karl Boucht nyt elämänsä keskipäivään päässeenä. jatkuvasti erinomaisessa fyysillisessä ja henkisessä vireessä lähtee taittamaan toista puolivuosisataistaivaltaan, hän voi tehdä sen varmasti tietoisena siitä, että häntä tällöin seuraavat monilukuisten tampellalaisten parhaat onnentoivotukset.

GABRIEL LÁSZLÓ 50 VUOTTA

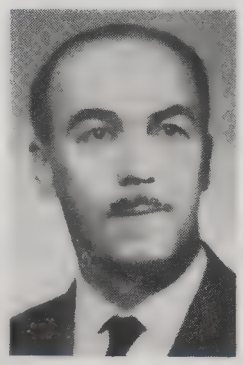

Maaliskuun 1 p:nä täyttää pellavatehtaan kunnossapitoinsinööri Gabriel Viktor László 50 vuotta. Insinööri László on syntynyt Budapestissa Unkarissa. Päätettyään opintonsa Mittweidassa ja toimittuaan lasitehtaalla sekä rautateiden sähköistystehtävissä Unkarissa ja Romaniassa, hän tuli Suomeen v. 1930 Sähkö Oy AEG:n palvelukseen toimisto- ja asennusinsinööriksi. Tänä aikana hän osallistui mm. Rouhialan voimalaitoksen rakentamiseen AEG:n asennusvalvojana. Toimittuaan vielä eri tehtävissä Metropolitan

Vikers Electrical Co Ltd:ssä, Maarian Sähkö Oy:ssä sekä Kyrö Oy:ssä insinööri László tuli 1952 Tampellan palvelukseen, aluksi konepajalle hoitamaan paperikoneiden sähköistyskysymyksiä toimien myös Tsekkoslovakiaan toimitetun paperikoneen asennuksen valvojana. Vuonna 1954 siirtyi ins. László pellavatehtaalle nykyiseen toimeensa, tehtaan kunnossapitotehtäviä hoitavaksi insinööriksi. Tässä monitahoisessa toiminnassaan hänen tarmokkuutensa ja huolellinen harkintansa löytää kentän kaikelle vuosien mittaan keräytyneelle kokemukselle. Hänet on myös nimitetty työväen suojelua koskevien tapaturmien ylimmäksi valvojaksi tehtaallamme.

Työntäyteisen virkapäivän lisäksi riittää häneltä aikaa mieliharrastuksilleen: autoilulle ja miekkailulle. Hän kuuluu Suomen Miekkailuliiton johtoon ja on Tampereella toimivan Kalpa-Veljet r.y:n kantavia voimia. Nuorempana hän on saavuttanut säilä-miekkailun Suomen mestaruuden pariinkin otteeseen. Miekkailutoimintansa ansiosta on valtiovalta myöntänyt hänelle Suomen Urheilun hopeisen ansioristin.

Insinööri László on ollut Saukkolan Kannatusyhdistyksen johtokunnan jäsen vuodesta 1957 sekä johtokunnan viime vuonna asettaman rakennustoimikunnan puheenjohtaja. Hän on lämmin Saukkolan työn ystävä, joka monipuolisen kokeneisuutensa, sosiaalisen harrastuksensa ja innokkaan mukanaolonsa kautta on antanut kantavan panoksen Saukkolan työhön. Erittäin aktiivisena johtokunnan jäsenenä hän on antanut apuaan monella eri tavalla. Hän myöskin valppaasti seuraa kaikkea Saukkolan toimintaa; olkoon kysymys nuorisosta, aikuisista taikka vanhuksista. Kaiken tämän hän on nähnyt tärkeänä kokonaisuutena. Välittömällä ystävällisyydellään ja palvelevaisuudellaan on ins. László saanut pienessä ajassa paljon ystäviä Saukolassa, jonka toimihenkilöt ja kerholaiset yhdessä, lehtemme kanssa hänen merkkipäivänään yhtyvät onnittelijoihin.

TAUNO UTRIAINEN 50 VUOTTA

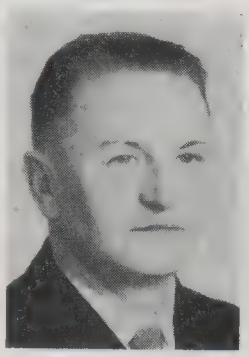

Maaliskuun 13 p:nä täyttää työnjohtaja Tauno Ernesti Utriainen 50 vuotta. Utriainen on syntyjään tamperelaisia ja syntymäkaupungissaan hän on lapsuudestaan saakka viihtynyt. Päätettyään koulunkäyntinsä poikain ammattikoulun metalliosaston päästötodistuksella, hän silloisen levyosaston mestarin Valkaman suosittelemana pääsi konepajan alatyöpajalle mestari Hellbergin alaiseksi 14. 9. -26. Tämä otti pojan viilaajan oppiin, mutta antakaamme mestari Hellbergin kertoa oppipojastaan:

"Juuri niihin aikoihin, kun Tauno tuli viilaajan oppilaaksi alatyöpajalle, alkoi siellä myös suurempien Kaplan-turpiinien valmistus. Tauno poika havaittiin ahkeraksi ja kehityskykyiseksi oppilaaksi ja hänet sijoitettiin asentaja Salon avuksi Ahvenkosken turpiinityöhön työpajalle sekä apuasentajaksi vesivoimalaitokselle. Kehitys alkoikin sitten kulkea siihen suuntaan, että pojasta varttui täysin ammattinsa taitava viilaaja-asentaja."

Työskenneltyään useamman vuoden 2A-osastolla erilaisissa tehtävissä työpajalla ja asennuspaikoilla, hän sai siirron lentomoottoriosastolle tarkastajaksi, jossa työskenteli vuoteen -45, jolloin hän palasi takaisin 2A-osastolle työnjärjestelykonttorin kuormitustehtäviin. Vuoden työskentelyn jälkeen hänet nimitettiin samalle osastolle työnjohtajaksi vuonna 1958. Utriainen siirtyi miehineen kokoonpano-osastolle, ollen nyt TU-osaston kirjoissa.

Utriaisesta voidaan sanoa, että hän on palvellut ainoastaan "yhtä herraa", sillä oppipojaksi tulostaan asti hän on ollut yhtäjaksoisesti Tampellan palveluksessa lukuunottamatta "Ukko-Kruunua", jolloin oli matruusin asusteissa palvellen konemiehenä tykkiveneillä Hämeenmaa ja Turunmaa vuosina 1932—33.

Tietojaan ja taitojaan Utriainen on kehittänyt itseopiskelulla sekä monilla erilaisilla kursseilla. Työnjohto-opistossa hän oli v. -45 ja mainittakoon lisäksi opintomatka Lahden Rautateollisuuteen 2. 9.—30. 9. 46. Luottamustehtäviä on asiallisen harkitsevalle miehelle tullut mm. työnjohtajien liitolta että myös työnantajan taholta. Utriainen on kuulunut myös tuotantokomiteaan. Tampellan konepajakoulun aloitettua toimintansa syksyllä nimitettiin Utriainen nelivuotiskaudeksi johtokunnan jäseneksi.

Tampella-mitalin 25-vuoden palveluksesta hän sai 6. 9. 56.

Merkkipäivänään Utriainen voi katsoa tyydytyksellä taakse jäänyttä, sillä hän nauttii alaistensa sekä työtovereittensa jakamattoman suosion ja arvonannon. Parhaat onnentoivotuksemme hänelle!

ILMARI ROSENLUND 50 VUOTTA

Helmikuun 14 p:nä täytti Ilmari Johannes Rosenlund 50 vuotta. Hän on syntynyt Vesilahdella Laukon kartanon muonamiehen poikana. Aivan pienestä pojasta hänkin ryhtyi tekemään kartanon töitä, mutta mieheksi vartuttuaan eivät työt kartanossa häntä enää tyydyttäneet, vaan mieli paloi kokeilemaan, miltä se työ ja elämän meno muualla päin näyttää.

Työskenneltyään sitten eri aloilla tuli kutsu maanpuolustustehtäviin, josta on muistona haavoittuminen jalkaan. Sodan jälkeen piti taas katsella uusia elämän mahdollisuuksia ja se löytyikin Wärtsilä-yhtymän Crichton-Vulcanin laivatelakalta Turusta. Siellä olo ei kuitenkaan muodostunut varsin pitkäaikaiseksi, vaan hän tuli Tampellan palvelukseen 9. 6. -48 turpiiniosastolle siipihiojaksi, jossa ammatissa hän edelleenkin työskentelee.

Hänen vapaa-ajan harrastuksensa ovat hyvin moninaiset, mutta Tottijärven rannalla sijaitsevalla kesämökillään kuluvat lomat ja suuremmat vapaa-ajat maanviljelyksen ja kalastuksen merkeissä. Kalastus tosiaan on hänen lempi harrastuksiaan, sillä niin kesät kuin talvet Ilmari kiertelee pitkin Pyhäjärven ja Näsijärven rantoja ja selkiä ja joka maanantai kuullaan milloin tuli sellaisia ahvenia kuin kirveen suutimia. Joskus taas on tullut aika petoja, niin että meitä heikkopäisiä hirvittää.

Työtovereiden ja työnjohtajien lämpimät onnittelut, joihin Tampella Tänään-lehti yhtyy.

KURT SÖDERMAN 50 VUOTTA

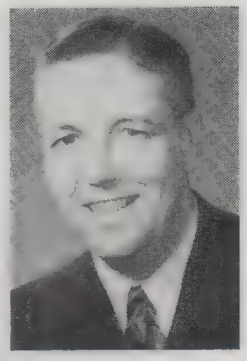

Moottoriosaston konepaja-insinööri Kurt Axel Söderman on merirannikon poikia ja syntynyt 8. 3. 11 Porissa, jossa vietti nuoruutensa ja missä myös sai hyvän alun konepaja-alalle Porin konepajalla. Sieltä siirtyi 2. 1. 33 Tampellaan, mikä tapahtui siihen aikaan, kun täällä ryhdyttiin vaativimpaan tuotantoon, jota ehkä koskaan on yritetty maamme koneteollisuudessa, lentomoottorien valmistukseen. Hän toimi silloin mm. työkalujen sunnittelijana. V. 1937 hän siirtyi Teljon Tehtaat Oy:n palvelukseen Mathildedalin moottoritehtaan koneistus- ja asennusosaston työnjohtajaksi. Sinä aikana, jonka Kurt Söderman oli tässä toimessa uudenaikaistettiin mm. Teljon moottorituotanto perusteellisesti. Hyvän kokemuksen saaneena hän siirtyi sotien jälkeen Mannerin konepajan teknilliseksi johtajaksi Hankoon, jossa työskenteli monet vuodet, lukuunottamatta jonkin ajan samanlaista työtä Teljon tehtailla, aina vuoteen 58, jolloin Mannerin konepajan pääomistajan kuoltua siirtyi taas Tampellaan 1. 6. -58 moottoriosaston osasto-insinööriksi.

Kurt Söderman tunnetaan järjestelmällisenä ja moninaista konepajakokemusta omaavana teknikkona. Hänen erikoisharrastuksenaan ovat mm. metsästys ja tarkkuusammunta.

Työtovereiden ja osaston työnjohtajien sekä työntekijöiden sydämelliset onnittelut merkkipäiviään vietävälle. Tampella Tänään yhtyy onnitteluihin.

HILMA NURMI 50 VUOTTA

Helmikuun 21 p:nä täyttää Lapinniemen kehräämön kertaaja Hilma Maria Nurmi 50 vuotta. Hän on syntynyt Hauholla. Lapinniemen palvelukseen hän tuli ensi kerran jo 8. 12. 1924 säättiläiseksi kehräämöön. Nykyisen työnsä kalalankakoneen käyttäjänä hän alkoi v .1931 ja oltuaan välillä muualla hän v. 1935 tuli takaisin entiseen työhönsä Lapinniemen kehräämöön ja on siitä alkaen työskennellyt yhtäjaksoisesti kalalankakoneilla. Lapinniemen palvelusta on hänen osalleen kertynyt yhteensä 30 vuotta ja on tuo aika kulunut aivan huomaamatta, kuten hän itse sanoo. Nuorekkaana ja reippaana olemmekin tottuneet näkemään rouva Nurmen ja on työ tapahtunut aina miellyttävissä merkeissä. Hän sai Tampella-mitalin v. 56.

Rouva Nurmen vapaa-ajan harrastukset on omistettu kodille ja on aikaa riittänyt myös hyville kirjoille.

Yhdymme onnitteluihin.

VALTTERI PIRJOLA 50 VUOTTA

Maaliskuun 7 p:nä täyttää 50 vuotta 2 G-osaston hitsaaja Valtteri Pirjola. Hän on syntynyt Pälkäneellä pienviljelijän poikana. Koulunsa käytyään ja elämänuraa itselleen valitessaan hän kokeili erilaisissa ammateissa. Oltuaan mm. räätälinopissa ja uittotöissä muutti hän sitten Tampereelle siirtyen metalli-alalle. Täällä hän oli Autotuonnin palveluksessa 44—47 asentajana ja hitsaajana. Sieltä hän siirtyi Tampellan palvelukseen kattilaosastolle 17. 11. -47 hitsaajaksi ja levysepäksi, missä ammatissa toimii edelleen. Vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon hänen rakentamansa kaunis omakotitalo Lielahdessa, joka on vienytkin miehen vapaa-ajat kokonaan ja tulos onkin sen mukainen.

Ammatissaan pätevää ja aina hyväntahtoista päivänsankaria onnittelevat esimiehet ja työtoverit.

KANTA-TAMPELLA

80 vuotta

Suojanen, Frans, synt. 5. 3. 81 Tottijärvellä. Tullut Tampellan palvelukseen 4. 7. 00 työskennellen 08—19, 20—21 ja viimeksi vuodesta 28 urakkahinnoittelijana tuotanto-osastolla, kunnes 31. 12. 55 siirtyi eläkkeelle.

Meininki, Tekla, synt. 6. 3. 81. Tullut Tampellan palvelukseen 15. 10. 04 työskennellen kutojana kutomossa, kunnes 1. 12. 31 siirtyi eläkkeelle.

75 vuotta

Nieminen, Hilma Maria, synt. 7. 2. 86 Hämeenkyrössä. Tullut Tampellan palvelukseen 13. 6. 28 työskennellen siivoojana viimeksi 2A-osastolla, kunnes 21. 3. 54 siirtyi eläkkeelle.

70 vuotta

Lähdekorpi, Olga, synt. 3. 2. 91. Tullut Tampellan palvelukseen 18. 8. 09 työskennellen kutojana kutomossa, kunnes 1. 4. 58 siirtyi eläkkeelle.

Hakamäki, Alviina Vilhelmiina, synt. 18. 2. 91 Ikaalisissa. Tullut Tampellan palvelukseen 27. 10. 19 työskennellen karstaajana karstaamossa, kunnes 18. 4. 58 siirtyi eläkkeelle.

Maijala, Selma, synt. 6. 3. 91. Tullut Tampellan palvelukseen 25. 11. 15 työskennellen kutojana kutomossa, kunnes 15. 3. 46 siirtyi eläkkeelle.

60 vuotta

Holma, Eeti Emil, synt. 3. 3. 01 Hämeenkyrössä. Tullut Tampellaan ulko-osastolle 7. 3. 35 ja siirtynyt 8. 6. 58 rakennusosastolle, jossa edelleenkin työskentelee.

AUGUST AURA 80 VUOTTA

Eläkevanhus August Wilhelm Aura on syntynyt Sippolassa 7. 5. 1881. Hän tuli Tampellan palvelukseen sahalle 22. 7. 1936. Työskenneltyään sahalla, Anjalan Paperitehtaan varastolla ja puutarhaosastolla hän lopun palvelusajastaan toimi vartijana ja jäi eläkkeelle 21. 1. 1955.

Ennen Tampellaan tuloaan Aura nuoruusvuosinaan toimi paikkakunnan suutarimestarina. Vanhuudenpäiviään hän viettää omistamassaan talossa vaimonsa ja omaistensa parissa Inkeroisissa.

Aura on aina ollut niitä armoitettuja kalamiehiä, jotka tuntevat ja tietävät kalapaikat. Hän ottaa tuoretta kalaa kiinni sieltäkin, mistä muut eivät kalaa löydä.

Tätä kirjoittaessamme vanha työn veteraani on vanhuuden sairaana parhaillaan hoidettavana Keski-Kymen sairaalassa.

Toivomme kunnioitettavan iän saavuttaneelle miehelle vielä monia ansaitun vanhuuden levon leppoisia elinvuosia ja onnittelemme merkkipäivän johdosta.

Leponiemi, Paavo Gunnar, synt. 11. 3. 01 Ikaalisissa. Tullut Tampellan palvelukseen 17. 5. 51 ja työskentelee aputyöntekijänä rakennusosastolla.

50 vuotta

Jyränen, Signe Anna, synt. 5. 2. 11 Hämeenkyrössä. Tullut Tampellan konepajan palvelukseen 22. 8. 45 ja työskentelee konttoriapulaisena nykyisin Messukylässä töidenesivalmisteluosastolla.

Meetteri, Onni Nestori, synt. 18. 2. 11 Kaukolassa. Tullut Tampellan palvelukseen 22. 8. 60 ja työskentelee varastomiehenä konepajalla.

Sutinen, Veikko Johannes, synt. 5. 3. 11 Savonlinnassa. Tullut Tampellan palvelukseen 22. 6. 59 ja työskentelee jyrsijänä 3A-osastolla.

LAPINNIEMI

70 vuotta

Heikkilä, Aksel Primus, synt. 4. 2. 91 Ylöjärvellä. Tullut Tampellan palvelukseen 2. 5. 34 ja työskentelee lasittajana ulko-osaston kirjoissa.

Ylikoski, Alina Maria, synt. 24. 2. 91 Kankaanpäässä. Tullut Tampellan palvelukseen 19. 5. 21 työskennellen kehrääjänä kehruussa, kunnes 18. 8. 43 siirtyi eläkkeelle.

Vuopio, Sofia Albiina, synt. 1. 3. 91 Ylitorniossa. Tullut Tampellan palvelukseen 21. 1. 20 ja työskenteli kutojana kutomossa, kunnes 15. 5. 59 siirtyi eläkkeelle.

50 vuotta

Eloranta, Bertta Eufrosyne, synt. 11. 2. 11 Karkussa. Tullut Tampellan palvelukseen 1. 11. 57 ja työskentelee langankuljettajana kutomossa.

OSKARI RANTA 60 VUOTTA

Kuorimo-osaston työntekijä Oskari Ranta on syntynyt Kemiössä 27. 4. 1901. Hän tuli Tampellan palvelukseen sahalle hevosmieheksi 16. 1. 1943, mutta otti lopputilin yhtiöstä 14. 4. 1947. Uudelleen hän tuli kuitenkin yhtiön palvelukseen sahalle jo 2. 5. 1947, josta siirtyi kuorimo-osaston puhdistajaksi 26. 4. 1948.

Oskari Ranta on sotien jälkeen rakentanut Inkeroisten Rantakylään verrattain tilavan omakotitalon, jossa nyt myös hänen poikansa perheensä kera asustaa. Poika on seurannut isänsä jälkiä ja on myös Tampellan palveluksessa. Rannan yritteliäisyyttä ja työtarmoa todistaa sekin, että hän vapaa-aikoinaan käy osittain Tampellan paikallisissa metsätöissä hankkimansa mottorisahan voimalla.

Myös Rannan kotipuutarha on aina mallikelpoisessa kunnossa. Tarvittaessa kalakin hyvin tarttuu Rannan pyydyksiin. Työpaikallaan hänet tunnetaan erittäin riuskana työmiehenä. Aina iloisen ja leppoisan huumorin täyttämän Rannan kanssa on kaikkien hauska työskennellä.

Lehtemme yhtyy lukuisiin onnentoivotuksiin merkkipäivän johdosta.

JALMARI ANTTILA 60 VUOTTA

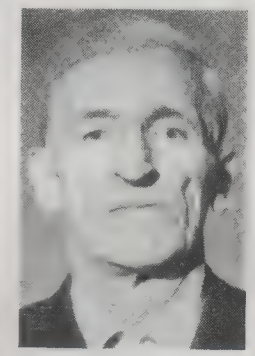

Eläkeläinen Jalmari Anttila on syntynyt Anjalassa 10. 5. 1901. Anttila tuli Tampellan palvelukseen kartonkitehtaalle pakkaajaksi 6. 5. 1929 missä tehtävässä uskollisesti työskenteli 1. 12. 1958 asti, jolloin vakavan sairauden takia jäi eläkkeelle. Pitkäaikaisesta uskollisesta palveluksestaan Jalmari Anttila sai Tampella-mitalin 6. 12. 1954. Anttila on jo toisen polven Tampellan väkeä, sillä hänen isänsä jo aikoinaan oli Tampellan palveluksessa. Ahkerasti on Anttila uurastanut suuren perheensä hyväksi yhdessä vaimonsa kanssa, joka miehen vaikean sairauden takia edelleen on Tampellan työssä. Useat heidän lapsistaan ovat myös palvelleet Tampellaa. Tampella Tänään lehti yhtyy onnittelemaan pitkän ja uutteran työpäivän uuvuttamaa miestä.

ARMAS PARKKONEN 60 VUOTTA

Tyvisahaaja Armas Parkkonen on syntynyt 19. 5. 1901 Luumäellä maanviljelijän poikana. Käytyään kansakoulun hän antautui maanviljelyksen työkentälle kotitalossaan.

V. 1926 hän perusti oman yrityksen, pajan, jossa toimi 2 vuotta seppänä.

Sen jälkeen hän on työskennellyt rakennus- ja metsätöissä ennen Tampellan palve-

lukseen tuloaan, joka tapahtui 1. 3. 1938. Hän tuli ensin sahalle tapuloitsijaksi, mistä tehtävästä siirtyi Anjalan paperitehtaalle 9. 4. 1945, työskennellen nykyään sahalla sahatavaran lajittelussa. Tarmokkaana ja yritteliäänä miehenä hän on rakentanut omakotitalon Inkeroisiin jossa asustaa perheineen. Poikansa hän on kouluttanut insinööriksi.

Talvisotaan hän osallistui JR 5:ssa ja jatkosotaan JR 25:ssä.

Yhdymme onnittelemaan työn ja toimen miestä hänen merkkipäivänään.

AINO ÅBERG 60 VUOTTA

Käämijä Aino Signe Åberg on syntynyt 31. 5. 1901 Haapasaressa. Hänen miehensä kaatui sodassa, jonka jälkeen Aino Åberg sotaleskenä joutui lastensa ainoaksi huoltajaksi ja tuli työhön Anjalan paperitehtaan pakkaussaliin 1. 6. 1942. Täältä hän siirtyi kartonkitehtaan sähkökorjauspajalle käämijäksi 1. 8. 1943, missä tehtävässä työskentelee edelleenkin.

Leskiäiti on yksin kasvattanut sotaorvoiksi jääneet lapsensa kunnon kansalaisiksi.

Poika Risto on jatkanut vanhempiensa perinteitä ja on aloittanut Tampellan palveluksen jo nuorena poikasena lähettitehtävissä, työskennellen nykyään sisäpakkausosastolla.

Perhelehtemme onnittelee kovia kokenutta, uutteraa työntekijää ja perheen hyvää äitiä hänen viettäessään merkkipäiväänsä.

OTTO RANKI 50 VUOTTA

Betonimies Otto Ranki on syntynyt 9. 4. 1911 Uudellakirkolla. Hän varttui mieheksi kotitilallaan, jossa nuoruusvuodetkin työskenteli. Solmittuaan avioliiton 14. 4. 1935 meni hän Terijoelle ansiotyöhön, jossa olikin talvisotaan saakka.

O. Ranki osallistui molempiin viime sotiin jalkaväkijoukoissa. Talvisodassa hän taisteli Karjalan kannaksella konekivääärijoukoissa. Jatkosodassa hän oli myös Kannaksen joukoissa.

Sotien päätyttyä Ranki tuli Tampellan palvelukseen 1. 7. 1945 ulkotyö-osastolle rakennusmiehenä. 30. 5. 1954 hän siirtyi kartonkitehtaalle ja 30. 8. 54 uudelleen kartonkitehtaan rakennusosastolle, missä työskentelee edelleenkin betonimiehenä.

Yritteliäänä ja uutterana miehenä Ranki on rakentanut omakotitalon Kalajan asutusalueelle v. 1952, jossa hoitaa vapaa-ajan harrastuksena pihapuutarhaa vaimonsa ja poikansa kanssa.

Työpaikalla hänet tunnetaan pystyvänä rakennusmiehenä ja hän nauttii esimiestensä ja työtoveriensa täydellistä luottamusta.

Onnittelemme uutteraa Karjalan miestä hänen merkkipäivänään.

KALERVO SEPPÄ 50 VUOTTA

Voitelija Kalervo Seppä on syntynyt Sippolassa 28. 4. 1911. Hänen lapsuutensa oli synkkä, sillä Seppä menetti isänsä v:n 1918 melskeissä.

Seppä tuli Tampellan palvelukseen v. 1927 ulkotyöosastolle sekatöihin, mistä tehtävästä on siirtynyt kartonkitehtaalle voitelijaksi.

Pitkästä palveluksestaan hän on saanut Tampella-mitalin 6. 12. 1952.

Kuten monet muutkin Tampellan miehet Seppä heti sotien jälkeen ryhtyi suunnittelemaan oman kodin rakentamista. Hän rakensikin omakotitalon nykyisen pappilan lähellä sijaitsevaan taloryhmään. Sepän talo ja kotipuutarha ovat mallikelpoisessa kunnossa. Isännän harrastuksiin kuuluukin monenlaiset askartelutyöt ja niiden tuloksena monet aistikkaat esineet ja huonekalut ovat kodin kaunistuksena.

Perheen poika Pentti on seurannut "teit isän astumaa" ja on myös Tampellan palveluksessa kartonkitehtaan korjauspajalla.

Parhaat onnittelumme 50-vuotiaalle työn ja toimen miehelle.

EINO EVÄLAHTI 50 VUOTTA

Koneteknikko Eino Evälahti on syntynyt Jääsken pitäjässä 10. 5. 1911. Jo nuorena miehenä Evälahti antautui teollisuuden palvelukseen Enso Gutzeit OY:n Enson tehtaille sulfaattitehtaan rakentamisen aikana. Aikanaan tuli suoritettua vapaaehtoisena asevelvollisuus polkupyöräjoukoissa Valkjärvellä minkä jälkeen hän tuli uudelleen Enson tehtaitten palvelukseen. Kun Kaukopään tehdasta alettiin rakentaa sai Evälahti siirron Kaukopään tehtaan korjauspajalle missä palvelikin sodan syttymiseen asti. Talvisotaan hän osallistui JR 4:n mukana Muolaassa aseseppänä ja jatkosotaan Kev.Os 7 mukana Kannaksella.

Sotien päätyttyä Evälahti haki ja pääsi oppilaaksi entiseen Viipurin teollisuuskouluun, josta valmistui koneteknikoksi v. 1946. Koulun jälkeen hän uudelleen tuli Enso Gutzeitin palvelukseen mistä sai komennuksen Rastorin rationalisoimiskursseille Helsinkiin. tämän jälkeen E. Evälahti palveli puolitoista vuotta Enso Gutzeit OY:n pääkonttorin alaisella rationalisoimisosastolla, jonka lakkauttamisen jälkeen sai siirron Pankakosken tehtaitten piirtäjäksi ja suunnittelijaksi.

Palveltuaan Enso-Gutzeit OY:tä yli 25 vuotta E. Evälahti kyllästyi Pankakosken ilmapiiriin ja tuli Tampellan palvelukseen 29. 12. 1955 toimien Anjalan Paperitehtaan piirustuskonttorissa piirtäjänä. Tampellassakin Evälahti joutui yhdeksi rattaaksi siinä koneistossa, joka suunnittelee uutta teollisuuslaitosta. Evälahti oli nimittäin lähes vuoden komennuksella

Heinolassa, jolloin Tampellan Heinolan tehtaan rakennustouhut olivat kiireimmillään.

Reippaan 50-vuotiaan kauniista kodista näkyy, että perheen pään mieliharrastuksiin kuuluu puu- sekä metallikäsityöt, jonka harrastuksen tuloksena kodissa on monia isännän itse valmistamia huonekaluja sekä aistikkaita koriste-esineitäkin. Teknillinen kirjallisuus on perheen isän mielilukemista ja ainoa poika seuraa isänsä jälkiä opiskellen parhaillaan Tampereen teknillisessä opistossa, tyttären käydessä paikallista oppikoulua.

Teknikko Evälahti on myös liittynyt Tampellan omakotirakentajien uljaaseen kaartiin ja ryhtyy rakentamaan omakotitaloa Sippolan kunnan järjestämälle uudelle omakotialueelle Inkeroisiin. Lehtemme yhtyy onnitteluihin merkkipäivän johdosta.

YRJÖ KOIVISTO 50 VUOTTA

Sähköasentaja Yrjö Olavi Koivisto on syntynyt Sippolassa 1. 5. 1911. Jo nuorena poikasena hän tuli työhön Tampellan sahalle tukinuittajaksi, mistä siirtyi sähköosastolle 1. 12. 44 toimien nykyään kartonkitehtaan sähkökorjaamon sähköasentajana. Koivisto ja hänen veljensä kuuluvat Tampellan väkeen jo toisessa polvessa sillä heidän isänsä ja äitinsä ovat myös palvelleet Tampellaa. Entisenä rintamamiehenä Yrjö Koivisto osti omakotitalon sotien jälkeen Tampellan omakotialueelta, missä perheensä kanssa asustaa. Oman talon ja sen kotipuutarhan hoito onkin vuosia täyttävän sähkömiehen yksi keskeisempiä vapaa-ajan harrastuksia. Nuoruusvuosinaan Koivisto oli seuransa eturivin aktiiviurheilijoita yleisurheilussa ja erikoisesti juoksulajeissa. Myöhemmin on Koivisto innolla ottanut osaa urheilun toimitsijatehtäviin toimien myös aktiivisesti urheiluseuransa johtotehtävissä ja on saanut urheiluseura Vihurin kultaisen ansiomerkin. Pitkäaikaisesta palveluksesta Tampellassa hän on saanut tunnustukseksi Tampella-mitalin 6. 12. 50. Sydämelliset onnittelumme vannoutuneelle sähkö- ja urheilumiehelle.

VEIKKO PÄSSILÄ 50 VUOTTA

Tukkivarastonhoitaja Veikko Pässilä on syntynyt 1. 5. 1911 Valkealassa. Käytyään kansakoulun hän nuoruusvuosinaan haki elatuksen metsätöistä ja hän toimi usean vuoden metsätyönjohtajana Kymin Oy:ssä, joten hänelle on pyöreä puutavara hyvin tuttua jo nuoruusvuosista lähtien.

Talvisotaan hän otti osaa JR 5:ssä ja jatkosotaan IT-tykistössä ja JR 25:n Krh komppaniassa.

Tampellan palvelukseen sahalle hän tuli 8. 5. 1939 tukkien mittaajaksi ja työskentelee edelleen sahalla nykyään tukkivarastonhoitajana.

Tarmokkaana yritteliäänä miehenä hän on rakentanut Inkeroisiin Hallasenlampi-nimiselle asutusalueelle v. 1949 omakotitalon, jossa perheensä kera asustaa. Pässilän lapsirikkaasta perheestä yksi on valmistunut opettajaksi ja yksi jo naimisissa oleva tytär on Tampellan palveluksessa. Isän huolenpidon kohteena onkin ollut erikoisesti lasten tulevaisuus ja 2 perheen jäsentä käy parhaillaankin Inkeroisten Yhteiskoulua.

Perhelehtemme yhtyy lukuisiin onnitteluihin vuosia täyttävän uutteran miehen merkkipäivän johdosta.

ARMAS LYIJYNEN 50 VUOTTA

Pulpperimies Armas Toivo Lyijynen on syntynyt Lappeella 30. 5. 1911. Hän tuli Tampellan palvelukseen Kartonkitehtaalle hiojaksi 23. 4. 1947, mistä siirtyi talousosastolle 4. 5. 1952. Nykyään hän jälleen palvelee kartonkitehtaalla toimien pulpperimiehenä.

Ensimmäinen varsinainen työpaikka Lyijysellä oli Lappeen Sähkö Oy:n radio-osastolla aluksi varasto ja myöhemmin myyntimiehenä.

Asevelvollisuuden suorittamisen jälkeen hän työskenteli auto-alalla linja-autonkuljettajana harjoittaen myös ammattiautoilijana kuljetustoimintaa omaan laskuunsa aina sota-aikaan asti. Talvisodassa T. Lyijynen toimi sairasautonkuljettajana haavoittuen vihollishävittäjän tulesta Viipurissa. Jatkosodassa hän toimi III AK:n esikunnan henkilöautonkuljettajana haavoittuen toisen kerran autonsa joutuessa miinakenttään Itä-Karjalassa.

Sotien jälkeen Lyijynen oli autoilijana Tampereen Autoliikenteen palveluksessa, mistä tuli Inkeroisten Tampellaan.

Automiehestä kartonkimieheksi muuttuneen Lyijysen vapaa-ajan harrastuksiin kuuluu ennen kaikkea kalastus. Kotipuolen Lappeen laajat vedet houkuttelevat edelleen kaikkina vapaa-aikoina "veden Jumalan Ahdin" antimien pariin. Sinisen Saimaan aallot antavatkin sopivaa vaihtelua yksitoikkoiseen tehdastyöhön.

Yhdymme onnittelemaan rehtiä työntekijää hänen merkkipäivänään.

METSÄOSASTO

ERKKI ANTTILA 50 VUOTTA

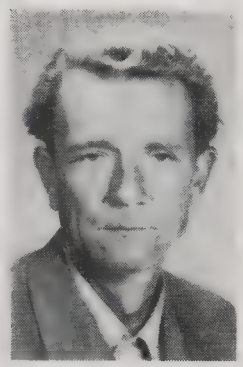

Erkki Olavi Anttila on syntynyt Hausjärven pitäjän Oitin kylässä Pukki-Anttilassa maanviljelijän poikana 27. 2. 1911.

Heti kansakoulusta päästyään joutui Erkki-Poika kuitenkin harjoittelijaksi Toivo Jaakkolan puutavaraliikkeeseen, ja siinä tarttui pihkan tuoksu pojan nenään niin lujasti, että yli kolme vuosikymmentä on vierähtänyt eri puutavaraliikkeiden palveluksessa metsätyönjohtajana. Monta latua on Anttila hiihtänyt ja monta askelta

TAMPELLA-TÄNÄÄN v:n 1960 KIRJOITUSKILPAILUN TULOKSET:

Lehtemme vuoden ensimmäisen numeron sisältöön kuuluu, mikäli haluamme noudattaa yli kymmenen vuoden aikana vakiintuneita, vaalimisen arvoisia perinteitä, myös selonteko edellisen vuoden kirjoituskilpailun tuloksista. Toimitus on silmä tarkkana ja antaen sijaa myös ns. sydämen äänelle, kahlannut läpi Tampella Tänään koko viime vuoden vuosikerran ja ankaran pohdinnan jälkeen olemme saaneet ryhmiteltyä lehdessämme viime vuoden aikana julkaistut kirjoitukset palkintojärjestykseen.

Palkituiksi tulivat aihepiirittäin ryhmiteltyinä allaolevat lehtemme avustajat, joista useat ovat monta kertaa aikaisemminkin tulleet palkituiksi. Palkinnon saa noutaa Tampellan henkilökunnan huoltokonttorista.

Tällä kertaa ovat myös valokuvaajat olleet mukana kilpailussa omana sarjanaan, jonka vuosi sitten lupasimme perustaa.

TULOKSET:

1. Tampellan menneisyyttä käsittelevät aiheet

A. V. V., Tampellan Kirkon rakentaja kertoo.
H. L., Laskiaisena.

2. Tampellan nykyistä toimintaa käsittelevät aiheet

Ins. Veikko Soini, Uusi Jacquar-kutomo.
Ins. K. K. Oksanen, Toimenpiteitä tapaturman sattuessa lääkärin avun ja korvauksen saantia varten;
työnjoht. O. Heinonen, Työnjohtajien 2-vuotinen tj. kurssi;
ins. K. K. Oksanen, Tampellan konepajakoulu;
E. K., Koulutustoiminta Lapinniemen kehräämössä;
O. H., Savimajoista palatsin loistoon;
M. M., Lapinniemen osastot kilpasilla.

3. Yleiset aiheet

Olavi Linnakko, Kummiystävyyttä urheilun merkeissä;
Laila Auri, Välähdyksiä ensikertalaisen Lapin matkalta;
maist. H. Koltta, Lastenhoitokurssi Kymenlaakson kansanopistolla;
Pepsa, Saukonmäen "korttelikurnuttajien" toimintaa;
Elsa Mantere, Koukkuniemen vanhainkoti;
Jalmari Niemi, Sunnuntaihiihtäjän ladulla;
A. M., Heikki.

4. Valokuvat

Matti Nieminen, Uimataito elämän turva;
Erkki Nieminen, Pilkkiongintakilpailuista (kuva-aukeama);
Esa Kähärä, Juhlailoa Pirttilässä (kuvasivu);
A. V. Videnojan, Kummikuntavierailu Malmön lääniin (7 kuvaa);
Harry Sandberg ja Ilpo Peuhkuri, Retki Mannerheimmuseoon ja Suomen linnaan;
Pertti Järvinen, Kuvakierros Saukkolan leiriltä;
Pirkko Ylönen, Saukkolan tyttöjä leirillä Haukkasaaressa;
Pirkko Ylönen, Vanhukset reippailevat.

ONNITTELUMME PALKITUILLE!

VUODEN 1961 KIRJOITUS- JA VALOKUVAUSKILPAILU

Samalla meillä on ilo julistaa tämä kirjoitus- ja valokuvauskilpailu myös nyt alkanutta vuotta silmällä pitäen. Toivomme jälleen jatkuvaa intoa ja harrastusta lehteämme sekä tätä kilpailua kohtaan.

TOIMITUS

---

ottanut, mutta pitkä on pinokin, joka joka kevväisin on teiden varsille ilmestynyt.

Palveltuaan Jaakkolan puutavaraliikkeessä, Paloheimo Oy:llä, Jokelan Tulitikku Oy:llä ja Elmgrenin puutavaratoimistolla siirtyi Anttila v. 1947 alusta Tampellan Metsäosaston työnjohtajaksi Oittiin. Tätä tointa hän hoitaa edelleen tunnetulla tarmokkuudellaan. Molempiin sotiin Anttila otti osaa rintamajoukoissa. Hänen urheiluharrastuksistaan mainittakoon nuorempana hiihto ja myöhemmin metsätaitokilpailut ja erikoisharrastuksista, että hän on "himokalastaja" sekä Torholan kalastuskunnan puheenjohtaja perustamisesta alkaen.

Yhdymme niihin onnitteluihin, joita tämä kylilläkin avuliaaksi tunnettu huumorinviljelijä sai osakseen 50-vuotispäivänään kiitollisilta lähimmäisiltään.

PAAVO MUROHARJU 50 VUOTTA

Metsätyönjohtaja Paavo Muroharju täytti 50 vuotta 5. 2. 1961.

Metsätyönjohtaja Muroharju on syntynyt Orimattilassa. V. 1943 hän tuli Tampellan Metsäosaston palvelukseen toimien ensimmäiset 5 vuotta päiväpalkkaisena ja sen jälkeen vakinaiseen henkilökuntaan kuuluvana työnjohtajana asuinpaikkanaan Kuivannon kylä Orimattilan koillisosassa.

Metsätyönjohtaja Muroharju osallistui molempiin sotiin rintamajoukoissa. Jatkosodassa hän haavoittui vaikeasti. Sodan aikaisista ansioista hänelle myönnettiin VR 4.

Metsätyönjohtaja Muroharjun vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon erityisesti maanviljelys, jota hän harjoittaa 3 ha:n viljelmällään. Vuosi sitten hän muutti omaan taloon, joka on osaksi hänen itsensä rakentama. Vielä tällä sisukkaalla metsien miehellä riittää kiinnostusta metsästämiseen, jonka parissa hän mielellään rentoutuu vähäisinä vapaa-aikoinaan.

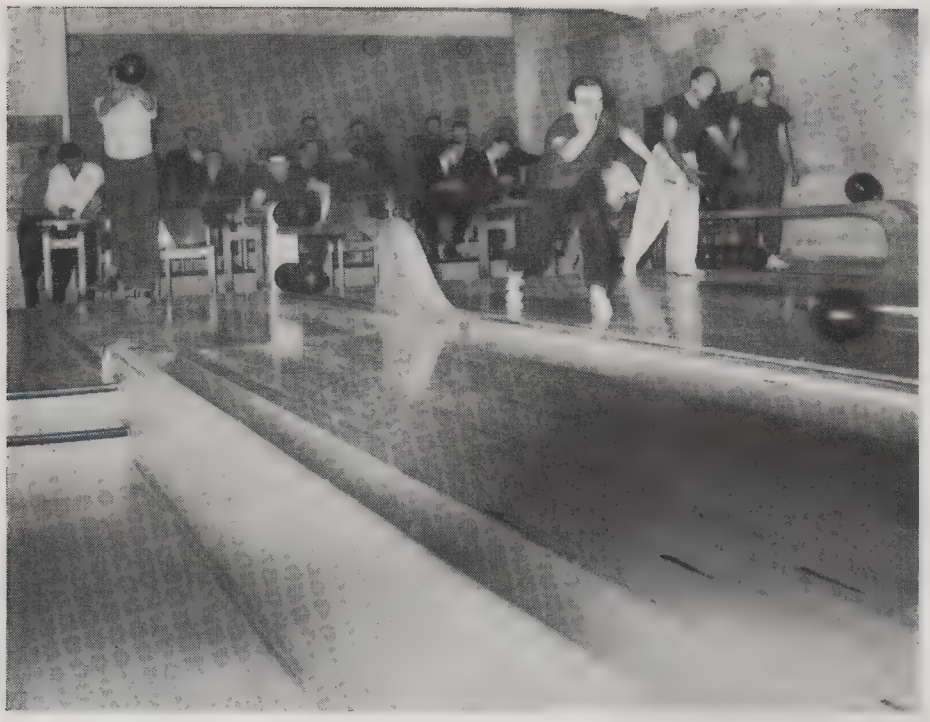

"Ankkurit areenalla"
Keilakilpa
ratkaisuvaiheessaan

Keilaseura Pekon syyskauden toimintaa

Keilaseura PEKO:n syyskausi aloitettiin tavanmukaisesti jäsentenvälisillä 4:n sarjana kilpailulla, jossa parhaat olivat T. Soitiala 743, M. Kehämaa 705 ja P. Matt 703.

24. 9. 60 kohdattiin Tampellan radoilla tuttu kilpakumppani Otra 8 x 4 sarjan kilpailussa. PEKO voitti pistein 5.417—5.223 ja voitot kiertopalkinnosta ovat nyt 3—3. PEKO:n parhaat K. Salminen 738, M. Järvinen 722 ja P. Hellsten 718 sekä Otran M. Peltonen 690, J. Meriö 684 ja E. Tamminen 676. Kolmion kanssa otettiin yhteen 1. 10. 60 12 miehisin joukkuein 4:ssä sarjassa. Tällä kertaa PEKO oli selvästi parempi pistein 8.375—7.795. Mieskohtaisesti parhaat: K. Salminen PEKO 790, R. Koivula PEKO 788, E. Suonpää PEKO 731, J. Aro Kolmio 729, M. Kehämaa PEKO 725, K. Kivenheimo PEKO 715, M. Kauppila Kolmio 700.

Kone ja Terän keilaseura Pedon kanssa kilpailtavana olleen kiertopalkinnon vei Peto lopullisesti omakseen voitettuaan 16. 10. 60 tasoituksin 8 x 4 sarjassa suoritetun ottelun pistein 5.722—5.611. Parhaat (ilman tasoituksia) E. Suonpää PEKO 768, P. Saloniemi Peto 753, S. Järvilinna Peto 741, K. Salminen PEKO 719, K. Lindfors Peto 708.

30. 10 60 suoritetun jäsentenvälisen 6-sarjan kilpailun tuloksia: V. Kummola 1.159, K. Santanen 1.106, H. Stenroos 1.102, P. Hukkila 1.074 ja K. Salminen 1.068.

Helsinkiläinen Algolia oli vieraanamme kaupungin radoilla 4. 11. 60 5 x 8 sarjan ottelussa kiertopalkinnosta. Voittomme muodostui yllättävän suureksi 7.303—6.606. Parhaat: PEKO: E. Suonpää 1.559, T. Soitiala 1.483, K. Salminen 1.471, M. Järvinen 1.424. Algolia: E. Nyman 1.387, P. O. Mallander 1.349, E. Granqvist 1.310.

Myöskin Aamulehden kanssa olemme kilpailleet kiertopalkinnosta, jonka PEKO 12. 11. 60 suoritetussa 8 x 4 sarjan ottelussa voitti lopullisesti omakseen. Pisteet 5.418—5.110. Parhaat: M. Järvinen PEKO 768, P. Matt PEKO 759, R. Kivinen Aamulehti 744, R. Koivula PEKO 690, K. Sario Aamulehti 689.

Hieman varamiehisellä joukkueella jouduimme lähtemään 19. 11. 60 Helsinkiin HIFK:ta vastaan suoritettavaan 8 x 8 sarjan otteluun. Ottelu pelattiin Tapiolan uudessa hallissa, joten radat olivat tavallaan "puolueettomat". PEKO voitti ottelun niukasti tasoitustensa turvin, pistein 11.514—11.463. IFK:n kaikki miehet olivat M-luokan pelaajia. Henkilökohtaiset tulokset ilman tasoituksia: PEKO: V. Kummola 1.545, T. Soitiala 1.402, M. Järvinen 1.397, K. Salinen 1.385, K. Santanen 1.355, R. Koivula 1.336, P. Matt 1.268, K. Kivenheimo 1.266.

HIFK: E. Saxberg 1.531, P. Holmberg 1.469, A. Kajander 1.467, N. Krogerus 1.451, L. Virtanen 1.447, W. Dahlström 1.416, E. Granqvist 1.403, H. Mannila 1.279.

3. 12. 60 12 x 4 sarjan ottelussa hävisi OTE meille pistein 8.012—7.769. PEKON parhaat: R. Koivula 761, T. Soitiala 734 ja K. Salminen 707 sekä OTE:n R. Hellen 751 ja L. Davitsainen 718.

4. 12. 60 voitimme Lokomon Keilaajat 12 x 4 sarjassa 8.234—7.717. 4 PEKON ja 1 Lokomon mies saavuttivat yli 700 pisteen tulokset, nim. T. Soitiala PEKO 794, K. Kivenheimo PEKO 743, R. Santanen

Lapinniemen osastojenvälinen keilakilpailu

Lapinniemen osastojen paremmuus keilailussa v. 1960 ratkaistiin Tampellan urheilutalolla 4. 12. 60, jolloin neljä osastoa kävivät jokavuotiseksi muodostuneen ankaran kamppailun 8-sarjaisessa keilailuottelussa 6-miehisin joukkuein. Viimeistämö oli kahtena edellisenä vuonna voittanut ottelun ja saanut nimensä kaksi kertaa palkintopokaalin kylkeen, joten sillä oli nyt mahdollisuus saada pokaali omakseen. Vastustajina olivat edellisten vuosien kovat kiistakumppanit kehräämö, korjauspaja ja yhdistetty, jolla viimemainitulla ainakin paperilla näytti olevan mitä parhaimmat mahdollisuudet mestaruuteen.

Heti alkutuimaan näytti kehräämö suosikeille miten keiloja kaadetaan ja veti ensimmäisten miestensä voimalla tuntuvan raon seuraaviin, jotka olivat keskenään taas verraten tasaväkisiä. Uusien miesten astuttua remmiin tilanne alkoi hieman muuttua. Viimeistämö kuroi sitkeästi rakoa umpeen kehräämöön pajan seuratessa mukana ja yhdistetty jäi peränpitäjäksi. Viimeiselle kierrokselle lähdettäessä olivat kehräämö ja viimeistämö jo verraten tasoissa. Ankara kamppailu alkoi. Voiton avain oli jokaisen miehen harteilla. Yksikin epäonnistunut heitto käänsi tilanteen toisin päin. Katsomo oli kuumana ja heittäjät lujilla. Viimeistämö ja kehräämö vuorottelivat johtoasemasta ja ratkaisu jäi muutaman viimeisen heiton varaan. Tuloslaskelmat näyttivät viimeistämön voittaneen vain 39 pisteellä kehräämön tullessa toiseksi. Korjauspaja ja yhdistetty joukkue joutuivat vuorostaan käymään kovaa kamppailua seuraavista sijoista pajan voittaessa viimemainitun kilpakumppaninsa 13 pisteellä.

Ottelu oli erittäin mielenkiintoinen juuri tasaväkisyytensä vuoksi ja antoi innokkaalle katselijakunnalle riittävästi jännitysmomentteja. Esitämmekin alla tilannetaulukon, josta saa jonkinlaisen kuvan ottelun kulusta:

Pistetilanteet:

Klo	Viimeist.	Kehr.	Korj.paja	Yhdist.
12.00	2658	2812	2657	2698
14.00	5588	5643	5461	5272
16.00	8564	8525	8269	8256

Lopulliset tulokset muodostuivat seuraaviski normaalitasoitukset mukaanluettuina:

1. Viimeistämö (Virtanen, Lymi, Heikkilä, Veijonen, Lähtinen, Oksala) = 8564 pist.
2. Kehräämö (Hietaniemi, Koskinen, Saarto, Jarske, Peltoniemi, P. Heikkilä) ..... = 8525 pist.
3. Korjauspaja (Myllymäki, Laine, Kotoharju, Törmälä, Hovilainen, Piilo) ..... = 8269 pist.
4. Yhdistetty = kutomo + ulkoosasto + konttori (Järvinen, Uskali, Helenius, Niemi, Pössi, Malminen) ... = 8256 pist.

Henkilökohtaisesti 10 parasta tasoituksin:

1.	Jouni Helenius	1510 pist.
2.	Pekka Järvinen	1493 „
3.	Orvo Lymi	1492 „
4.	Eino Hietaniemi	1486 „
5.	Eino Heikkilä	1484 „
6.	Arvo Virtanen	1475 „
7.	Veikko Uskali	1474 „
8.	Olavi Veijonen	1455 „
9.	Eino Koskinen	1455 „
10.	Eero Saarto	1438 „

Viimeistämö sai kolmen perättäisen voittonsa ansiosta yhtiön lahjoittaman kiertopalkinnon omakseen. Henkilökohtaisesti parhaina palkittiin Jouni Helenius ja Pekka Järvinen.

M. M.

Lokomo 742, K. Salminen PEKO 730 ja M. Järvinen PEKO 711.

B-miestömme kokeili kuntoaan 9. 12. 60 Portin vastaavaa miehistöä vastaan. Portti voitti 8 x 4 sarjan ottelun 4.992—4.773. Parhaita tuloksia: K. Käcklund Portti 692, O. Kaipola Portti 683, K. Kivenheimo PEKO 653.

Ennen joululomaa suoritimme vielä kaksi ottelua. A-joukkueemme otti revanshin Portista 17. 12. 60 12 x 4 sarjan ottelussa pistein 8.356—7.998. Parhaat M. Järvinen PEKO 752, L. Mäkinen Portti 750, T. Soitiala PEKO 745, R. Koivula PEKO 744, M. Kammiovirta Portti 734, P. Matt PEKO 728, K. Santanen PEKO 719.

18. 12. 60 kaupungin radoilla otti PEKO kolmannen kiinnityksen Keskon kanssa kilpailtavana olevaan kiertopalkintoon. Pisteet tasoituksin 5.934—5.446. Henkilökohtaisia tuloksia (ilman tasoituksia): K. Salminen PEKO 769, E .Suonpää PEKO 755, P. Hakala Kesko 729, V. Kummola PEKO 728, K. Santanen PEKO 716, R. Koivula PEKO 715, T. Soitiala PEKO 711.

Sesongin 1959—60 päättymisen jälkeen ovat seurastamme eronneet Seppo Koivula, Seppo Ojala ja Lauri Seppälä. Uusia jäseniä ovat Leo Ladau sekä vanha perustajajäsenemme Väinö Kummola, joka palasi seuraamme oteltuaan välillä Jyväskylässä.

Syksyn aikana on Raimo Koivula saanut mestariluokan "prikit" täyteen.

T. S.

PIENIÄ PALOJA PALSTALTA

Kukaan ei voi estää miehiä ja naisia rakastumasta toisiinsa ja osoittamasta huolenpitoa jälkeläisilleen — vaistonvaraisesti ja järkisyittä, ajattelematta "tasa-arvoisuutta" tai "yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta".

Kun kysymys on omista lapsista, ovat kaikki isät anarkisteja, ja niin ovat kaikki äiditkin. He eivät halua sopeutua siihen, että heidän lapsensa "statusta" alennetaan. Tätä voidaan tietenkin sanoa "paheeksi", mutta tällä "perisynnillä" on yhteiskunnan kannalta omat etunsakin.

(Charles Curran "Encounter"-lehdessä)

* * *

Olen kiinnostunut tulevaisuudesta ... koska juuri siinä joudun viettämään loput elämääni.

(Charles S. Kettering General Motors)

* * *

"Liika työ, paine ja rasitus" elimellisen sairauden syynä on minää imarteleva käsitys, mutta paljon todennäköisempää on, että monet edustustehtäviin joutuvissa henkilöissä esiintyvät sairaudet ovat liian syömisen ja riittämättömän liikunnan syytä.

(The Guardianin lääkärin palstalta)

* * *

Moni lääkäri maksaa ruokatavaralaskunsa liikaa syöneiden ihmisten rahoilla.

(English Digest)

* * *

Erään Parkinsonin lakia paljon vanhemman lain mukaan on laitoksilla taipumus menettää elinvoimaisuuttaan muuttaessaan keskiaikaisista huoneistoistaan omiin rakennuksiin.

(Alastair Buchanan "Encounter"-issa)

* * *

Voit imarrella jotakuta niin paljon, että häpeät itseäsi, mutta et koskaan niin paljon, että hän häpeäisi itseään.

(Ivar Kreuger, "The New Yorker"in mukaan)

* * *

Pidämme jatkuvasti idealismia eräänä sivilisaation toiveikkaimpana merkkinä. Se on käytevoima osoitin pois vanhasta, mielikuvituksettomasta ja takapajuisesta maailmasta ja sen reaalipolitiikasta, joka on pitänyt ihmiskuntaa kahleissaan vuosisatoja.

(The Twentieth Century)

* * *

Uskon että jokainen on onnellisempi, jos hänellä on jokin päämäärä ja tavoite, jokin velvollisuus, jokin aate, jokin innoittava työ häntä kannustamassa sillä ilman sitä elämä rappeutuisi päivien ja vuosien ikäväksi yksitoikkoisuudeksi.

(George Henderson)

* * *

On suuri etu olla rahaton. Köyhyys pakottaa meidät käyttämään kaikkia kykyjä, mitä meillä on.

(Sir Malcolm Sargent)

Järkevällä ihmisellä on muuan kunnianhimo: hän haluaa olla hyödyksi. Hän haluaa palvella lähimmäisiään tavalla tai toisella. Jolla on siihen mahdollisuus, hän on kohtalon suosikki ja hänen pitää olla kiitollinen saadessaan olla niiden joukossa, jotka etsivät korkeampia elämänarvoja kuin leipää ja sirkushuveja,

(Arnulf Øverland kirjassa "Verset — hvordan blir det til?")

* * *

Muuan ystävä kysyi eräältä ihmisystävälliseltä henkilöltä; "Miksi niin kovasti yrität ystävystyä vihamiestesi kanssa? Sinähän olet sellaisessa asemassa, että voisit tuhota heidät."

"Enkö minä tuhoa vihamieheni", hän kysyi sävyisästi, "tekemällä heistä ystäviäni?"

(English Digest)

* * *

Ihminen on kypsymätön — iästä riippumatta — niin kauan kun hän pitää itseään jonakin poikkeustapauksena.

(Harry A. Overstreet)

* * *

HYVINVOINTIVALTIO

Hävittämällä työn arvon, epävarmuuden ja fyysisen väsymyksen hyvinvointivaltio hävittää erään vastapainon, joka on pitänyt ihmiskuntaa psyykkisessä tasapainossa. Mitä pannaan sen tilalle?

(Kelvin Lindemann Farmand-lehdessä arvostellessaan Alan Harringtonin kirjaa "Life on the Crystal Palace")

* * *

Länsimaissa olemme nyt alkaneet taistella saadaksemme yhä enemmän "vapaata aikaa" ja pitempiä lomia ja enemmän lomarahoja. Näyttää siltä, kuin olisimme vihdoin tulleet paratiisin portille ja että kaikki voisivat pian rauhassa asettua lepoon uneksimaan ja leikkimään ja tyydyttämään kaikkein yksityisimpiä ja henkilökohtaisimpia toiveitaan. Mutta tämä on tietenkin illuusio.

(Friedrich Sieburg "Encounter"-lehdessä)

* * *

Kaarle I:n aikaan syytti muuan parlamentin jäsen ankarasti etuoikeutettuja monopolisteja seuraavin sanoin:

"Egyptin heinäsirkkojen tavoin he ovat vallanneet talomme, meillä on tuskin huonetta, joka olisi heistä vapaa. He näykkivät lasiamme ja kupariamme, he uppoutuvat ruokiimme ja he istuvat takkatuliemme ääressä. Tapaamme heitä pesusoikoista yhtä hyvin kuin puuterirasioistammekin. He ottavat osuutensa ruokakomeroistamme ja sitovat meidät kiireestä kantapäähän."

(Deryck Abelin artikkelista "The Monopoly and the Little Man")

Mennyttä muistellessa

Kaikilla meillä lienee muistoja, mieluisia; sekä vähemmän mieluisia. Mieluisat muistot lämmittävät mieltä kauan aikaa — joskus läpi elämän.

Yksi tällainen lämmin muisto jäi meille Tampellan eläkeläisille viime kuluneen vuoden jouluaatonillasta, mainitun tehtaan juhlasalissa vietetystä joulujuhlasta:

Kun astuimme sisään juhlasalin ovesta tulvahti vastaamme miellyttävä lämpö ja valo. Kuusi loisti kynttilöineen ja valtavan pitkät pöydät valkeine liinoineen olivat odottamassa vieraitten saapumista. Pian täyttyikin sali vanhuksista, jotka asettuivat pöytien ääreen.

Hetken kuluttua alkoi Tampellan orkesteri soittaa kaunissointuisia säveliään, jotka sanattomana puhuivat suoraan kuulijain sydämiin.

Tämän jälkeen Tuomiorovasti Oskar Paarma puhui joulun suurimmasta lahjasta, jonka Jumala ihmisille antoi.

Lopuksi laulettiin yhdessä: "Enkeli taivaan lausui näin."

Ennen ruokailun alkamista sosiaalipäällikkö maisteri Artturi Tienari mainitsi kohta alkavan illallisen olevan vanhan perinteellisen tavan, jota tälläkin kertaa noudatetaan.

Juhla-ateria oli valmistettu mitä parhaimmalla tavalla, suuren työn ja aineellisen uhrauksen varassa.

Lisäksi oli katettu kahvipöytä, jonka hyvä tuoksu veti vastustamattomasti puoleensa.

Ilo ja kiitollisuus loisti kaikkien mukana olleiden kasvoilta; sillä varmaan jokainen tunsi, että Joulun hyvä sanoma oli jo täällä kohdannut hänet.

Mukana ollut

* * *

Henkilökohtaisen säästämisen kehitystä määrää erityisessä määrin talouselämän ja rahan arvon vakavuus, ja kysymys on, varsinkin nuorisoa ajatellen, myös moraalista ja psykologista laatua. Siinä on kysymys taloudellisesta mielenlaadusta, luottamuksesta ja vastuuntunnosta, ja se liittyy nuorison kasvatukseen sanan laajimmassa merkityksessä.

(Yngvar Senstad Farmand-lehdessä)

* * *

Niin kauan kuin on kuluttajia, joilla on erilainen maku ja erilainen maksukyky, palvellaan heitä parhaiten sillä, että tarjona on mahdollisimman suuri tavaravalikoima. Hintavalikoiman pitää niin ikään olla mahdollisimman suuri. Ja silloin täytyy myös laadun vaihdella. On niitä, joista valitsemisen pakko on vaivalloinen ja jotka valittavat, että erilaisia tuotteita on tarjolla erilaisiin hintoihin kaupungin eri katujen varsilla. Ostakoot välinpitämättömät mitä haluavat, mutta saakot tarkat — sekä laadun että hinnan suhteen tarkat — runsaasti valinnan varaa.

(Farmand)

"ALAKYNTEEN JÄÄNEIDEN INTERNATIONAALI"

"Proletaari"-nimitys on omiaan aiheuttamaan nenänpyrpistyksiä meidän "tasa-arvoisena" aikakautenamme. Tilalle olemme kuitenkin saaneet ylen määrin ihmisiä, jotka odottavat atomikauden kehityksen yksinään ratkaisevan, milloin työajan pitää lyhentyä ja "tariffin" nousta. Tätä ihmisjoukkoa voisimme kutsua "alakynteen jääneiden internationaaliksi", jonka taistelumarssista seuraavassa tärkeimpiä kohtia:

He vaativat muita tekemään mahdollisimman paljon ja itseään mahdollisimman vähän, koska he pitävät sitkeästi kiinni siitä, ettei mihinkään toimintaan pidä ryhtyä muuta kuin muiden kustannuksella.

He vaikeroivat ankaraa verotusta ja byrokratiaa, mutta samalla he eivät koskaan lakkaa odottamasta kaikkia mahdollisia ja mahdottomia sosiaali- ja kulttuuritoimenpiteitä valtiovallan taholta.

He halveksivat "kapitalistien", "rahavallan" ja "riistäjien" tapaisia inhoittavia eläjiä, vaikkeivat he koskaan päästä ohitseen pienintäkään "keikan" mahdollisuutta.

He eivät luota vähääkään lehdistöön ja politikkoihin ja tuhahtavat halveksivasti sille, mitä Länsi-Euroopassa pidetään demokraattisina oikeuksina ja vapauksina. Koska muut eivät aina voi kustantaa ja painaa heidän "mielipiteitään", he mielellään väittävät, ettei sanan vapautta ole olemassa.

Vaikkeivat he tavallisesti kuulu mihinkään poliittiseen puolueeseen (se näet pilaisi heidän "jalon" luonteensa ja tahrattoman nuhteettomuutensa) — ja vaikkeivat he tunnustaudukaan marxilaisiksi tai sosialisteiksi, he ovat yleensä periaatteessa kirkkoa ja uskontoa vastaan, joiden he katsovat palvelevan "taantumusta". "Taantumusta" on kaikki se, mikä ei vastaa heidän henkilökohtaista käsitystään.

Kohtia voitaisiin lisätä, mutta suurin piirtein ne kuitenkin olisivat saman teeman muunnelmia. Tämä on "alakynteen jääneiden" uskontunnustus. He kutsuvat sitä radikaaliksi, mutta kaikkein viimeksi he kuitenkin vaivautuisivat ajattelemaan asioita loppuun asti, tunkeutumaan kysymysten ytimeen. He ovat oikeita taantumuksellisia.

(Finn Güberg "Farmand"-lehdessä)

* * *

Ellei sosialistisen katekismuksen jossain kohdassa sanota jotakin siihen suuntaan, että meidän tulee peljätä ja rakastaa niin, ettei kukaan omista mitään, täytyy syynä olla profeettojen keskeinen väärinymmärrys; heitähän on, niin kuin tiedetään, kertynyt aika paljon. Ja niitä, jotka jo omistavat jotakin, olkoonpa se maata, metsää tai teollisuutta, rangaistakoon toiseen ja kolmanteen polveen.

(Odd M. Tingstad Farmand-lehdessä)

Kovapintaista ja menestyvää tyyppiä olevan myyntipäällikön puheille pyrki eräänä päivänä ujo nuori mies, joka vihdoin mahtimiehen luokse päästyään mutisi jotain siihen suuntaan, että eikö myyntipäällikkö voisi ajatella henkivakuutuksen ottamista.

— En ota mitään vakuutuksia, karjui myyntipäällikkö.

— Anteeksi vain, että häiritsin, sanoi nuori mies ja hiippaili ovea kohden.

— Ei, kuulkaahan! jyrisi myyntipäällikkö. Olen ollut tekemisissä myyntimiesten kanssa kaksikymmentä vuotta, mutta te olette hitto vieköön saamattomin, jonka olen nähnyt! Kuinka luulette pystyvänne myymään ihmisille vakuutuksia, kun ette ilmeisesti itsekään usko myymäänne tavaraan? Auttaakseni teitä, nuori mies, ja lujittaakseni vähän selkärankaanne otan yhtiöstänne 100.000 kruunun henkivakuutuksen.

Kun vakuutuspaperit oli tehty ja allekirjoitettu, hän sanoi nuorelle miehelle isällisesti:

— Täytyy perehtyä myyntitekniikkaan ja sitten soveltaa sitä. Yrittäkääpä ja olette huomaava, että saatte ihmiset ottamaan itseltänne vakuutuksia!

— Aivan oikein, sanoi nuori mies. Se on minunkin kokemukseni. Esimerkiksi täällä teidän luonanne olen käyttänyt menetelmää, jonka olen kehittänyt erityisesti myyntipäälliköitä varten!

(Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning)

* * *

Mitä on aika? Kellon tikitys, hiekan valuminen tuntilasiin, päivä ja yö, kesä ja talvi, kuukausia, vuosia, vuosisatoja; nämä ovat vain satunnaisia ulkonaisia ajanmerkkejä, ajanmittoja, ei aika itse. Aika on sielun elämä.

Longfellow

* * *

Viehättävään leikinlaskuun ja sukkeluuksien kirjoittamiseen vaaditaan neroutta.

Cervantes

* * *

Iloiset ihmiset eivät ole ainoastaan onnellisia, vaan myöskin hyviä ihmisiä.

K. J. Weber

* * *

Valmista toisille iloa! Saat kokea, että ilo tuottaa iloa.

F. Th. Vischer

* * *

Englannin kansallistetut teollisuudet ovat "etääntyneet yhtä kauas työläisestä kuin kuluttajastakin", valittaa sosialisti ja Britannin kulutusosuuskuntien johtava toimihenkilö Harold Campbell kirjoituksessa, jonka otsakkeena on "Osuuskunnat ja yhteisomaisuus". Vastuun tästä viasta hän langettaa valtion teollisuuden byrokraattiselle hallintojärjestelmälle.

(Schnelldienst des Deutschen Industrieinstituts)

Huonot lait antavat ammattiyhdistysten jäsenten tehdä sellaista, mistä tavallinen kansalainen joutuisi syytteeseen tai saisi rangaistuksen.

Tätä asiaintilaa vielä pahentaa lain veltto voimassapitäminen niissä kohdin, missä se vielä voi meitä suojata ammattiyhdistysvallalta. Seurauksena on, että ammattiyhdistysvalta synnyttää lievemmän tai voimakkaamman tyyppistä gangsterivaltaa.

Ammattiyhdistykset semmoisinaan eivät tee ihmisistä pahoja. Juuri huonot lait antavat ammattiyhdistyksille etuoikeuksia, jotka turmelevat ammattiyhdistysten johtajat ja jäsenet.

(Frederick Nymeyer: "First Principles")

* * *

Vain heikoilta puuttuu uskallus olla oikeamielisiä. He väistyvät tuota velvollisuuttansa koettaen päästä nopeasti päämääräänsä luvattomia oikoteitä kulkien.

Tagore

* * *

Tyytymättömimpiä kanssaihmisiimme olemme silloin kun olemme tyytymättömiä itseemme. Kun tiedämme tehneemme väärin, olemme kärsimättömiä ja viekas sydämemme riitelee ulospäin haihduttaakseen kuulumattomiin sisäisen moitteen.

H. F. Amiel

* * *

Aivot, jotka pystyvät keksimään keinoja avaruuden valloittamiseksi, pystyvät myös paljastamaan marxilaisuuden harhaopit.

(John Foster Dulles)

* * *

Ihminen jää sitä enemmän yksin, mitä lähemmäksi hän lähenee totuutta.

Fr. W. Foerster

* * *

Jokainen hukkaan mennyt hetki on onnettomuus.

Napoleon

* * *

On varkaita, joita laki ei rankaise ja jotka varastavat ihmiseltä kalleinta, mitä hänellä on: aikaa.

Napoleon

* * *

Robespierre oli tarpeeksi viisas vanhurskauttaakseen terrorin vetoamalla korkeisiin ihanteisiin. Marx kieltäytyi puolusteluista ja sanoi, että yksin väkivallan täytyy olla tieteellisen sosialismin tavoite. Tämä on moraalinen luonnottomuus, asiaintila, missä korkeat moraaliset tavoitteet naamioidaan avoimesti kannattamalla epäinhimillisyyttä.

(Michael Polanyi "Encounter"-lehdessä)

Kiitämme

Esitämme kunnioittavat kiitoksemme Tampellan pääjohtajalle, johtokunnalle ja sosiaaliosastolle saamistamme joululahjoista ja meille järjestetystä joulu-ateriasta.

TAMPELLAN ELÄKEVANHUKSET

Sydämelliset kiitokseni Huolto r.y:lle, vaimoni pitkäaikaisen sairauden aikana saamastani raha-avustuksesta.

Paavo Kuusela

Sydämellisesti kiitän Pellavamäen asukkaita siitä ystävällisestä huomaavaisuudesta, mitä sain osakseni jouluna.

Viljo Rantanen

Sydämelliset kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle ja rva Murotielle saamastani joulurahasta ja kaikesta avusta sairauteni aikana sekä samalla valimon työnjohdolle ja työtovereilleni saamastani rahalahjasta. Onnea uudelle vuodelle.

Jussi Penttilä

Parhaimmat kiitoksemme rva Murotielle ja Tampellan Huolto r.y:lle saamastamme rahalahjasta.

Maria ja Frans Ojaniemi

Parhaat kiitokset Tampellan Huolto r.y:lle, Tampellan mieskuorolle ja työtovereilleni siitä huomaavaisuudesta, jota sain osakseni sairauteni aikana.

Kalle Nieminen

Kiitän Tampellan Huolto r.y:tä saamastani joululahjasta sekä työtovereita huomaavaisuudesta pitkällisen sairauteni aikana.

Anssi Kaarlela

Kiitän Tampellan Huolto r.y:tä perheeni osaksi tulleesta joululahjasta.

Erkki Terästö

Lausun sydämellisimmät kiitokseni kauniista taideteoksesta, joka minulla oli ilo vastaanottaa jättäessäni toimeni Tampellassa.

Lars Johan Aschan

Parhaat kiitokseni esimiehilleni ja työtovereilleni saamastani lahjasta täyttäessäni 60 vuotta.

E. Tuhkanen

Kiitän sydämellisesti kaikkia, jotka muistivat minua täyttäessäni 80 vuotta.

Martti Suomela

Lämmin kädenojennus entisille työtovereilleni Tampellan konepajan I-osastolla joulukukkalähetyksestä.

Tiirikkala

Sydämellinen kiitos Huolto r.y:lle vaimoni saamasta lääkeavusta ja myös yllättävästä joululahjasta. Menestystä alkaneelle vuodelle.

Väinö Aholan perh.

Parhaimmat kiitokseni Pellavan Omakotiyhdistys r.y:lle ja kaikille niille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni.

Kalle Kanerva

Tampellan johdolle ja entisille työtovereilleni parhain kiitokseni saamistani joululahjoista.

Nestori Kankaansyrjä

Parhaimmat kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle saamastani rahalahjasta ja kaikille niille, jotka niin kauniilla tavalla muistivat minua sairauteni aikana.

Jenny Vartimo

Parhaimmat kiitokseni Tampellan konepajan sairaskassalle ja Huolto r.y:lle, E-os. työnjohtajille ja työtovereilleni saamastani taloudellisesta tuesta pitkäaikaisen sairauteni aikana. Kiitän myös Heinolassa komennuksella olevia työtovereitani. Hyvää uutta vuotta!

Heimo Videman

Lämpimät kiitokseni insinööreille, työnjohtajille U- ja S-osaston työntekijöille sekä kaikille ystäville ja tuttaville, jotka muistivat minua erotessani Tampellan palveluksesta.

Reino Kokko

Parhaimmat kiitokseni saamastani taloudellisesta tuesta.

F. Peltonen

Sydämellinen kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle ja rva Murotielle saamastani rahalahjasta siirtyessäni eläkkeelle.

Olga Salo

Sydämellinen kiitos Tampellan Huolto r.y:lle saamastani joulurahasta.

Ida Koskinen

Parhaimmat kiitokseni joululahjasta ja puista sekä sairauteni aikana saamastani avusta.

Amanda Laine

Pekolan asukkaille parhaat kiitokset, molemmilta talonmiehiltä sekä siivoojalta, saamistamme joululahjoista.

Sydämelliset kiitokseni Tampellan johtajille sekä ins. Sandsundille saamastani rahalahjasta siirryttyäni eläkkeelle. Toivotan hyvää uutta vuotta.

V. A. Levola

Sydämellinen kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle saamastani joulurahasta.

Marja-Liisa Nieminen

Sydämelliset kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle, työnjohdolle ja työtovereilleni omasta ja vaimoni puolesta siitä korvaamattomasta tuesta, jota olemme saaneet sairauteni aikana. Samalla toivotan onnea alkaneelle vuodelle.

Johannes Palviainen

Kiitän sydämellisimmin peiteosaston insinööriä, työnjohtajaa ja työtovereitani saamastani lahjasta merkkipäivänäni.

Torsti Söderlund

Kortelahdenkatu 19:n asukkaat kiittävät lämpimästi Tampellan Huolto r.y:tä joulurahasta.

Talonmies

Kiitän sydämellisesti Tampellan Huolto r.y:tä saamastani rahalahjasta.

Arvo Uotila

Kiitän Tampellan Huolto r.y:tä saamastani joululahjasta.

Antero Salminen

Parhaimmat kiitokseni levyosaston insinööreille, työnjohtajille ja työtovereilleni saamistani lahjoista täyttäessäni 50 vuotta.

Paavo Turkia

Sydämelliset kiitokseni yllättävästä joululahjasta Tampellan Huolto r.y:lle sairaalassa ollessani.

Elsa Sirén

Parhaimmat kiitokset Tampellan Huolto r.y:lle ja rva Murotielle saamastamme joulurahasta.

I. ja E. Kuusela

Sydämellinen kiitokseni Tampella-yhtiölle, Huolto r.y:lle ja rva Murtoniemelle saamistani joululahjoista sekä rahalahjasta siirtyessäni eläkkeelle.

Fanny Grönlund

Sydämelliset kiitoksemme Tampellan Huolto r.y:lle, pellavatehtaan sairaskassalle, lääkäreille, hoitajille ja rva Murotielle siitä taloudellisesta ja henkisestä tuesta sekä mestari Virtaselle sekä työtovereille ja kaikille niille, jotka kunnioittivat mieheni ja isämme muistoa ja ottivat osaa suureen suruumme.

Katri Vaittinen ja lapset perh.

Parhaat kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle saamastani joulurahasta sekä kaikille, jotka muistivat minua täyttäessäni 50 vuotta.

Toivo Vilenius

Parhaimmat kiitokseni rva Murotielle ja Tampellan Huolto r.y:lle saamastani rahallisesta tuesta perheessäni sattuneiden sairauksien aikana.

P. Kokki

Sydämellinen kiitoksemme Tampellan Huolto r.y:lle saamastamme joululahjasta.

Reino Palmu perh.

Parhaimmat kiitokseni Tampellan sairaskassalle, Huolto r.y:lle ja työtovereilleni saamastani tuesta sairauteni aikana.

Vilho Jäppinen

Sydämelliset kiitokset Lapinniemen virkailijoille, ulko-osaston työntekijöille ja Lapinniemen tehdaspalokunnalle niistä kauniista kukkalaitteista, jotka sain äkillisen sairauteni johdosta.

Yrjö Ojanen

Sydämelliset kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle saamastani joulurahasta.

Alma Mäkinen

Sydämellinen kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle ja rouva Murotielle saamastani rahalahjasta.

Elli Kiekara

Sydämellinen kiitokseni joululahjarahasta ja puista. Toivotan parhainta menestystä alkavalle vuodelle.

S. Vuopio

Lämpimät kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle saamastani joululahjasta ja työtovereilleni kukista, joilla olette minua muistaneet sairauteni aikana.

Fanny Taivalkoski

Parhaimmat kiitoksemme Lapinniemen tehtaan johdolle meille lähetetyistä joulupuista ja Tampellan kukkasrahastolle saamastamme rahalahjasta.

Siiri Saarinen
Rosa Maria Sandberg

Lämmin kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle, rouva Murotielle sekä kaikille niille työtovereille ja ystäville, jotka ovat taloudellisesti minua tukeneet sairauteni aikana.

Anton Tuominen

Parhaimmat kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle saamastani joulurahasta sairauteni aikana.

Oiva Laurikka

Sydämellinen kiitos työtovereilleni saamastani rahalahjasta ja kukista eläkkeelle siirtyessäni.

Impi Nurminen

Parhaimmat kiitokseni joululahjarahasta ja puista.

Ida Niemi

Parhaimmat kiitokset Tampellan Huolto r.y:lle saamastani taloudellisesta tuesta vaimoni sairauden aikana.

Paavo Nieminen

Sydämelliset kiitokseni Lapinniemen tehtaan johdolle, esimiehilleni ja työtovereilleni sekä kaikille, jotka muistivat minua täyttäessäni 70 vuotta.

Aksel Heikkilä

Parhaimmat kiitokseni Lapinniemen tehtaan johdolle, esimiehilleni ja työtovereilleni, jotka muistivat minua täyttäessäni 60 vuotta.

Paul Wallin

Kiitän sydämellisesti Tampellan Huolto r.y:tä ja rouva Murotietä saamastani rahalahjasta siirtyessäni eläkkeelle.

Urho Kuosmanen

Sydämelliset kiitokseni osoittamastanne huomaavaisuudesta merkkipäivänäni 5. 2. 1961.

Signe Jyränen

Sydämelliset kiitokset Tampellan Huolto r.y:lle saamastani rahalahjasta sekä puista, joita sain sairauteni aikana.

Aino Höök

Pyydän kiittää Tampellan Huolto r.y:tä sekä pellavatehtaan sairaskassan johtokuntaa saamastani rahallisesta tuesta sairauteni aikana.

Sanni Vainionpää

Muistan aina lämpimällä mielihyvällä ja kiitollisuudella niitä henkilöitä, jotka yllättivät minut huomaavaisuudellaan täyttäessäni 70 vuotta.

H. Tolonen

Parhaimmat kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua parantolaan jouluna 1960.

Pekka Visti

Parhaimmat kiitokseni Tampellan isännistölle saamastani joululahjasta ja muusta tuesta.

Suoma Vaanen

Lausun täten parhaimmat kiitokseni Tampellan johdolle ja Huolto r.y:lle saamistani joululahjoista.

Toivo Lehtinen

Sydämelliset kiitokset konepajan johdolle, insinööreille, virkailijoille, työnjohtajille, huoltorenkaalle ja kaikille niille, jotka lahjoin ja kukin sekä muulla tavalla muistivat minua siirtyessäni eläkkeelle 31. 12. 60.

Gunnar Zimmer

Sydämelliset kiitoksemme maist. A. Tienarille, rva Murotielle ja Tampellan Huolto r.y:lle saamastamme avusta ja joululahjasta.

A. Vartiainen ja lapset

Parhaimmat kiitokset rva Murotielle ja Tampellan Huolto r.y:lle saamastani rahalahjasta.

Hilda Aitonen

Sydämellinen kiitokseni joululahjapuista ja Huolto r.y:lle kiitos joulurahasta.

Hilma Vilén

Lämmin kiitos huoltorenkaalle ja työtovereilleni saamistani joululahjoista, kukka ym. tervehdyksistä sairauteni aikana.

Hertta Enbom

Kiitän Tampellan Huolto r.y:tä sairaalaan saamastani joululahjasta.

Aapo Kulkkila

Sydämellinen kiitokseni kaikille niille, jotka muistivat minua täyttäessäni 50 vuotta.

Veikko Nikander

Sydämellinen kiitos joht. af Hällströmille, Nordmanille, Museliukselle, Piispaselle ja Tampellan Huolto r.y:lle joululahjoista.

Hannes Iso-Eskeli

Kiitän lämpimästi Tampellan Huolto r.y:tä joululahjasta, sekä rahalahjasta siirtyessäni eläkkeelle.

Laina Tuominen

Lämmin kiitos Tampellan Huolto r.y:lle ja rva Murotielle saamastani rahalahjasta sairauteni aikana.

Sisko Tamminen

Parhaat kiitokseni kaikille B. 8. Herrasväelle saamistani joululahjoista.

Sylvi Toivola

Kiitän sydämellisesti Huolto r.y:tä, IG-osaston työnjohtajia ja työtovereitani siitä huomaavaisuudesta, jota sain osakseni siirtyessäni eläkkeelle.

Albert Salminen

Parhaimmat kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle saamastani joululahjasta.

A. Kysell

Parhaat kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle sekä rva Murotielle saamastani rahalahjasta siirtyessäni eläkkeelle.

V. A. Levola

Parhaat kiitokset joulupuista.

Aune Lehtonen

Sydämellinen kiitokseni Tampella yhtiölle sekä huoltorenkaalle saamistani joululahjoista.

Magdalena Kysell

Sydämellinen kiitokseni joulupuista. Toivotan siunausrikasta ja onnellista uutta vuotta.

Alina Grahn

Lämmin kiitos puista.

M. Rintaniemi

Parhaimmat kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle saamastani joululahjasta.

Fanny Suominen

LEHTEMME SEURAAVA NUMERO

ilmestyy huhtikuun jälkipuoliskolla ja siihen tarkoitetut kirjoitukset ja kuvat pyydetään lähettämään toimitukselle **20. 3. 1961** mennessä.

„Tähtitarhaa"

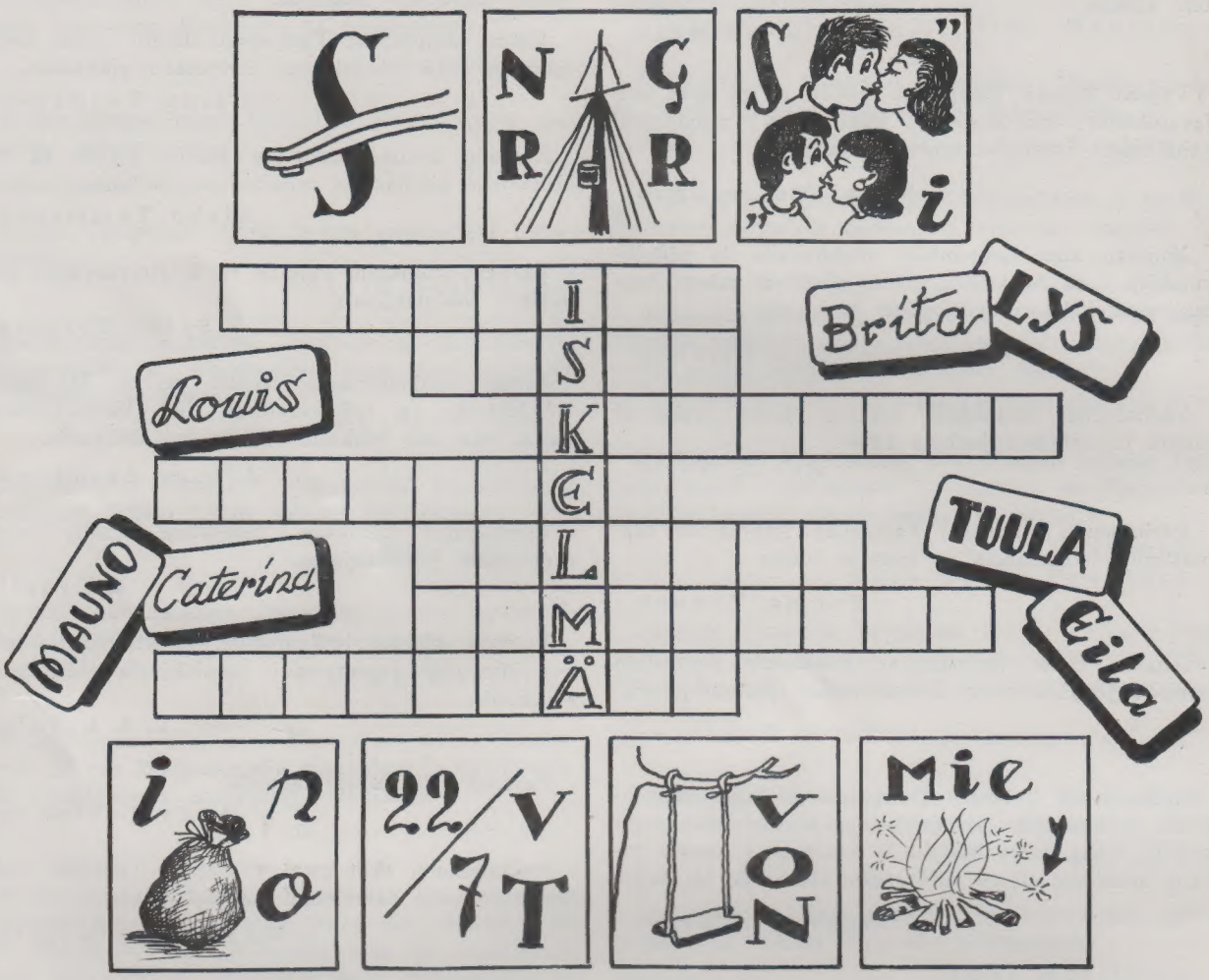

Kuvaneliössä on jokaisessa tunnetun iskelmätähden sukunimi. Yhteensä heitä on siis 7 ja näistä on 4 kotimaisia — loput (3) ei-kotimaisia. Pienissä lipukkeissa esitetään kunkin etunimi, joten tehtävä ei suinkaan muodostu vaikeaksi.

Neliöiden piirrokset nimetään ja näin saatujen sanojen kirjaimista muodostetaan — myöskin irtokirjaimet huomioiden — ko. tähtien nimet tavalliseen kuva-anagrammitehtävien tapaan.

Lopuksi sijoitellaan kaikki nimet keskiruudukon vaakariveille siten, että pystyrivin sana: ISKELMÄ säilyttää paikkansa muuttumattomana.

TYÖTURVALLISUUTTA KÄSITTELEVÄ

tiedoitus- ja elokuvatilaisuus

TAMPELLAN JUHLASALISSA maanantaina 13. 3. 61 klo 18.30

Tällöin dipl.ins. E. Carlborg kertoo havaintojaan Englannin TURVALLISUUSTYÖSTÄ, tt-Insinöörimme selostavat tehtaittemme VIIME VUODEN TAPATURMATILASTOJA ja lopuksi saamme nähdä elokuvan: MIEHIÄ TYÖSSÄ, jota selostaa ins. T. Rundberg.

Pääsy kaikille tampellalaisille vapaa!

TERVETULOA

Oy TAMPELLA Ab

Kaleva 19
Teiskont 21 C 24
Antti Laurila

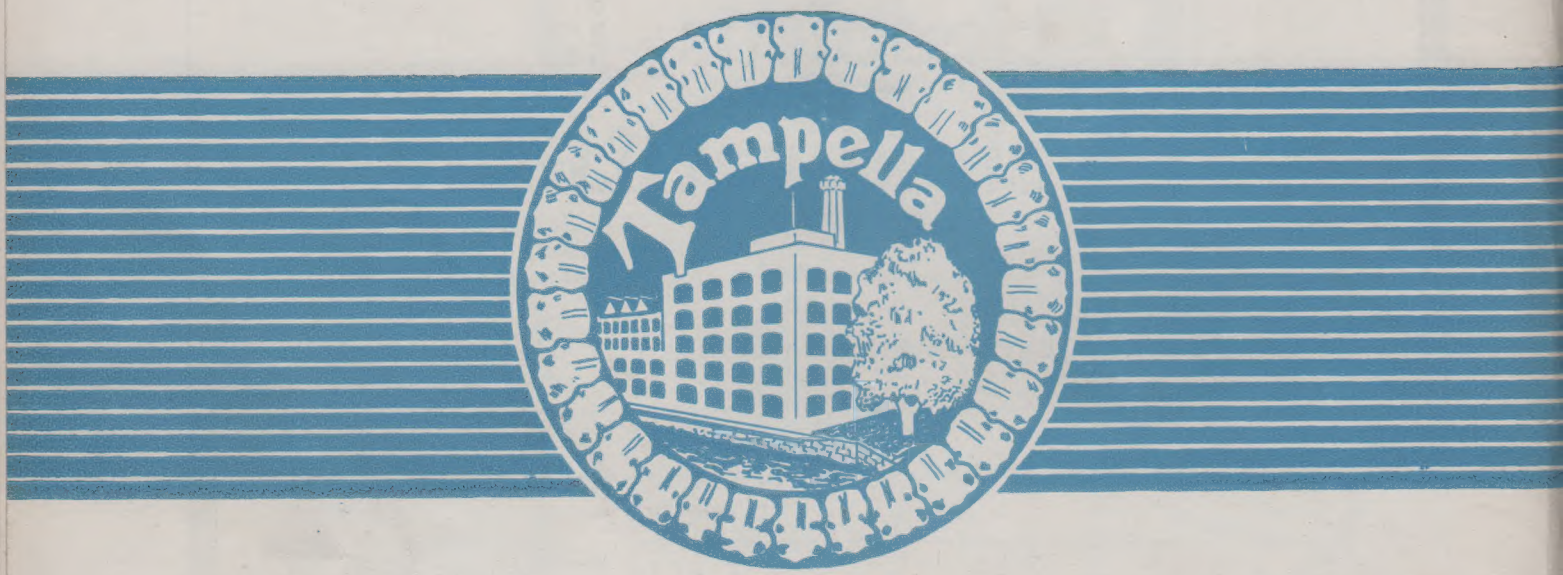

Tampere
Tammer-Paino Oy
1961